

ชุดโครงการ
การพัฒนาระบบสวัสดิการ
สำหรับคนจนและคนก้อยโอกาสในสังคมไทย

รายงานวิจัยกรณีศึกษา
กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายย่อย

ปัญหาความยากไร้ของกลุ่มอาชีพขี้นานลือถึบในจังหวัดชลบุรี

กิจเชค ไกรวาส
นันทนา สันคคิวุฒิ

หน้าโครงการ

รประเสริฐ

นักวิจัยหลัก
วิทยากร เขียงกุล

ภายใต้การสนับสนุนของ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

รายงานวิจัยย่อยฉบับสมบูรณ์

ปัญหาความยากไร้ของกลุ่มอาชีพสามล้อถีบ
ในจังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัย

กิจฐเชต ไกรवास

บรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน

อาจารย์นันทนา สันตติวุฒิ

สถาบันวิจัยสิ่งแวดล้อมและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ชุดโครงการ การพัฒนาระบบสวัสดิการสำหรับคนจนและคนด้อยโอกาสในสังคมไทย

ธันวาคม 2546

คำนำจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เห็นความสำคัญของปัญหาและแนวทางในการบรรเทาปัญหาของคนจนและคนด้อยโอกาสและการจัดสวัสดิการที่เหมาะสม จึงได้สนับสนุน “โครงการการพัฒนา ระบบสวัสดิการสำหรับคนจนและคนด้อยโอกาสในสังคมไทย” ประกอบด้วย การวิจัยสถานภาพของคนจนและคนด้อยโอกาส 5 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มแรงงาน กลุ่มอาชีพอิสระ กลุ่มคนนอกวัยทำงาน และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส/กลุ่มเสี่ยงและผู้ประสบปัญหาทางสังคม ซึ่งได้วิเคราะห์และสังเคราะห์จากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ 10,000 ราย และข้อมูลเชิงคุณภาพจากกรณีศึกษาจำนวน 110 กรณี และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

ผลงานทั้งหมดที่ได้จากชุดโครงการการพัฒนา ระบบสวัสดิการสำหรับคนจนและคนด้อยโอกาสในสังคมไทย ได้นำเสนอเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนจน ให้เห็นภาพที่เคลื่อนไหวของสภาพความเป็นอยู่ ความด้อยโอกาส ไร้ที่พึ่ง การเชื่อมโยงให้เห็นบริบทของความสัมพันธ์ระหว่างคนจนคนด้อยโอกาสกับชุมชน (มิติสังคม) ระบบการทำมาหากิน (มิติเศรษฐกิจ) และมีการรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง (มิติการเมือง) การให้ภาพเชิงประวัติศาสตร์ ที่ย้อนให้เห็นว่าเดิมวิถีชีวิตของเขาเป็นอย่างไร และต่อมาเกิดอะไรขึ้นที่เป็นจุดหักเหที่ทำให้วิถีชีวิตของเขาตลอดจนบริบทของเขาเปลี่ยนแปลงไป การวิเคราะห์ว่าผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์นั้นๆ (เช่น การสร้างเขื่อน การตั้งเขตนิคมอุตสาหกรรม การตัดถนนเข้ามาในพื้นที่ ฯลฯ) เกิดผลอย่างไรต่อวิถีการทำมาหากิน ความสัมพันธ์เครือข่ายทางสังคม อำนาจต่อรอง คุณภาพชีวิตโดยรวม เพื่อชี้ให้เห็นการปรับตัวในมิติต่างๆ (เช่น การอพยพ การเปลี่ยนอาชีพ ฯลฯ) เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เป็นจุดหักเหแล้ว ทำไมคนบางกลุ่มปรับตัวและหลุดพ้นจากภาวะยากจนด้อยโอกาสได้ แต่ทำไมคนบางกลุ่มก้าวไม่พ้น ปัญหาของคนจนคนด้อยโอกาสทั้ง 5 กลุ่มเป้าหมายเหล่านี้ จะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหายังไง โครงการนี้ได้วิเคราะห์เกี่ยวกับระบบสวัสดิการที่เหมาะสม สวัสดิการที่คนจนต้องการ กลไกที่สามารถเข้าถึงปัญหาของกลุ่มคนเป้าหมายได้ ทั้งองค์กรชุมชน ครอบครัวยุทธศาสตร์ ฯลฯ ตลอดจนข้อเสนอเชิงนโยบายในการแก้ปัญหาความยากจนของสังคมไทย

สกว. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานของชุดโครงการวิจัยนี้ จะทำให้แง่คิด มุมมองอีกด้านหนึ่งในการจัดสวัสดิการและแนวทางการแก้ไขปัญหายากจน ที่มองความเชื่อมโยงระหว่างมิติทางเศรษฐกิจกับมิติทางสังคม ซึ่งเป็นการเสริมเติมองค์ความรู้ในเรื่องความยากจนของประเทศไทย สกว. จึงหวังว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหลายจะสามารถนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปพิจารณาใช้ประโยชน์ในการดำเนินการ เพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแนวทางในการแก้ไขปัญหายากจนได้อย่างรอบคอบรอบด้านต่อไป

(ศาสตราจารย์ ดร. ปิยะวัติ บุญ-หลง)

ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

คำนำของหัวหน้าโครงการ

โครงการการพัฒนาาระบบสวัสดิการสำหรับคนจนและคนด้อยโอกาสในสังคมไทย ได้แบ่งรายงานออกเป็นสามระดับ ในระดับพื้นที่มีงานกรณีศึกษาต่างๆ 110 กรณี ในระดับภาพรวมของคนจนแต่ละกลุ่มมีรายงานหลัก 5 รายงาน และในระดับภาพรวมทั้งประเทศมีรายงานสรุปบทสังเคราะห์อีก 1 ฉบับ

ถ้าเปรียบรายงานฉบับสรุปสังเคราะห์ภาพรวมเสมือนป่าใหญ่ รายงานหลัก 5 รายงานก็เปรียบเสมือนส่วนของป่าหรือเขตของป่า 5 เขต ส่วนรายงานกรณีศึกษาก็เปรียบเสมือนไม้แต่ละพันธุ์หรือแต่ละต้น

งานกรณีศึกษาจึงแสดงให้เห็นภาพชีวิตจริงของคนจนในแต่ละประเภท ที่สะท้อนออกมาผ่านสายตาผ่านการสังเกตการณ์ ผ่านการมีส่วนร่วม ของนักวิจัยกรณีศึกษา

งานกรณีศึกษาปรากฏให้เห็นสีสันและความเป็นจริงของรูปธรรมของชีวิตคนจนที่มีความหลากหลายและซับซ้อน แต่ละเรื่องแต่ละกรณีเปรียบประดุจแต่ละฉากแต่ละตอนของละครชีวิต ละครชีวิตที่เขียนบทด้วยกลไกและโครงสร้างทางสังคมทุนนิยม สร้างให้คนจนเล่นบทที่น่ารังเกียจของสังคมทุนนิยม

ปราชญ์ของทุนนิยมจึงมีคำกล่าวว่า “คนจนมักจะตกเป็นเหยื่อของคนจนเสมอ” ใช่สิ! ถ้าคนจนจะมองหาเหยื่อ ก็มีแต่คนจนด้วยกันเท่านั้นที่จะเป็นเหยื่อได้ ส่วนคนรายนั้น ล้วนมีเงิน มีอำนาจ มีความสามารถ มีอาวุธและบริวาร ที่จะป้องกันตนเอง ยากที่จะตกเป็นเหยื่อของคนจน แต่ถ้าพิจารณาให้ไกลไปกว่าคำกล่าวนี้ อาตัม สมิท นักปรัชญาเศรษฐศาสตร์ทุนนิยมก็กล่าวว่า คนในสังคมทุนนิยมจะรวยจะจนก็ขึ้นอยู่กับปริมาณแรงงานที่เขาควบคุมได้หรือซื้อหามาได้ เพราะฉะนั้น คนจนผู้ขายแรงงานก็คือเหยื่อของระบบที่คนรายนำไปใช้สร้างความร่ำรวยให้ตนเอง ดังนั้น คนจนจึงตกเป็นเหยื่อของคนรวยมากกว่าตกเป็นเหยื่อของคนจนด้วยกัน

กรณีศึกษาต่างๆได้สะท้อนให้เห็นว่า คนจนกลุ่มใดที่ยากจน ด้วยสาเหตุของท่าทีต่อชีวิต สาเหตุจากการขาดปัจจัยการผลิต หรือสาเหตุจากความสัมพันธ์ที่เลื่อมล้ำ ภายใต้โครงสร้างของทุนนิยม

ในสังคมทุนนิยมที่คนชนชั้นบนกุมอำนาจรัฐอย่างเหนียวแน่น ยังไม่เคยเห็นกรณีประเทศใดที่สามารถลดความเหลื่อมล้ำได้อย่างมีนัยสำคัญ แต่ในประเทศทุนนิยมที่อำนาจรัฐถูกจัดสรรปันส่วนให้คนชั้นกลางและคนชั้นล่างมีส่วนในอำนาจรัฐ ประเทศนั้นก็จะสามารถลดความเหลื่อมล้ำลงได้อย่างมีนัยสำคัญ

ปัญหาความยากจนจึงไม่ได้จำกัดขอบเขตอยู่เพียงเรื่องรายได้ แต่มันมีปริมาตรลวกไกลไปถึง สิทธิและโอกาส อำนาจ และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ด้วย ประวัติศาสตร์สังคมจากทุกประเทศยืนยันในสังจรรรมว่า คนจนไม่เคยลดความยากจนลงได้โดยปราศจากการต่อสู้ ไม่ว่าจะเป็นการต่อสู้กับตัวเองและต่อสู้กับกลุ่มคนและชนชั้นที่ได้เปรียบและเอาวัดเอาเปรียบ

ตำนานการต่อสู้ดิ้นรนของคนจนไทยมีประวัติมายาวนาน หลายยุคหลายสมัย และเพื่ออนาคตที่ดีกว่า คนจนทั้งหลายมีแต่จะต้องต่อสู้ต่อไป เพื่อความเป็นไทและปากท้องของคนจนเอง

ในฐานะหัวหน้าโครงการ ผมขอขอบคุณนักวิจัยรุ่นใหม่ที่เป็นนักวิจัยกรณีศึกษาทุกท่าน ท่านทุกคนได้ปฏิบัติภารกิจเรื่องคนจนอย่างดียิ่ง ท่านคือผู้ถือโคมฉายที่ส่องให้เห็นคนจนในหลืบในซอก ที่ก่อนหน้านี้ใครๆมักจะมองไม่เห็น ขอให้ทุกท่านจงเป็นมิตรที่ดีของคนจนและปรารถนาดีต่อคนจนตลอดไป

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ
หัวหน้าโครงการ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง “ปัญหาความยากไร้ของกลุ่มอาชีพสามล้อถีบในจังหวัดชลบุรี” เพื่อนำเสนอแก่โครงการพัฒนาระบบสวัสดิการสำหรับคนจนและคนด้อยโอกาสในสังคมไทย คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์วิทยากร เชียงกูล ซึ่งเป็นนักวิจัยหลักของกลุ่มอาชีพอิสระ อีกทั้งยังได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในด้านข้อมูลจากคุณศิริวรรณ ประเสริฐจรรยา และเจ้าหน้าที่ในสำนักงานผังเมืองจังหวัดชลบุรี รวมถึงความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาคณะสาธาณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และคุณเบญจมาศ เบญจทวีผล และคุณจินตนา โชติวุฒาภกร ในการจัดทำรายงานการศึกษา ซึ่งคณะผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

คำนำสกว.

คำนำหัวหน้าโครงการ

กิตติกรรมประกาศ

บทคัดย่อ

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ

1.1	สภาพทั่วไป	1
1.2	ปรากฏการณ์ที่นำไปสู่ประเด็นการศึกษา	2
1.3	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.4	ขอบเขตการศึกษา	3
1.5	วิธีการศึกษา	4
1.6	ประโยชน์ที่ได้รับจากกรณีศึกษา	5

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1	แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของความยากจน	6
2.2	แนวคิดในการแก้ปัญหาความยากจนในชนบทและเมืองของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)	7
2.3	แนวคิดในการพัฒนาคนและสังคม	8
2.4	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9

บทที่ 3 ผลการศึกษา

12

บทที่ 4 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

4.1	สรุปผลการศึกษา	17
4.2	อภิปรายผลการศึกษา	18
4.3	ข้อเสนอแนะ	18

บรรณานุกรม

20

ภาคผนวก

21

บทที่ 1

บทนำ

1.1 สภาพทั่วไป

จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของอ่าวไทย ตั้งอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 81 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 4,363 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ มีองค์กรปกครองท้องถิ่นประเภทองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 3 แห่ง เทศบาลตำบล 23 แห่ง การปกครองรูปแบบพิเศษ 1 แห่ง คือ เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล 75 แห่ง

จำนวนประชากรของจังหวัดชลบุรีในปี พ.ศ. 2541 มีทั้งสิ้น 1,053,433 คน¹ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีประชากรมากที่สุดของภาคตะวันออก ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยเท่ากับ 241 คนต่อตารางกิโลเมตร โครงสร้างประชากรของจังหวัดชลบุรีมีประชากรในวัยพึ่งพิง (วัยเด็กอายุ 0-14 ปี และผู้สูงอายุอายุ 65 ปีขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ 25.81 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ที่เหลือร้อยละ 74.19 เป็นประชากรในวัยแรงงาน (อายุ 15-64 ปี) ในเขตอำเภอเมืองชลบุรีเป็น พื้นที่ที่มีจำนวนประชากรกระจุกตัวอยู่มากที่สุด โดยมีจำนวนประชากรทั้งหมด 246,050 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 23.36 ของประชากรทั้งจังหวัด สาเหตุที่มีประชากรอาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวเป็นจำนวนมาก เนื่องจากความเป็นศูนย์กลางทั้งในระดับจังหวัดและศูนย์กลางระดับภาค โดยในเขตอำเภอเมืองชลบุรีเป็นทั้งศูนย์กลางของสถาบันราชการและสถาบันการศึกษาที่สำคัญ อาทิ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยศรีปทุม อีกทั้งยังมีแหล่งงานที่สำคัญ อาทิ นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร และรวมถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ อาทิ ชายหาดบางแสน สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล ดังนั้นจึงทำให้เกิดชุมชนขึ้นอย่างมากมายในเขตอำเภอเมือง อาทิ เทศบาลเมืองชลบุรี เทศบาลตำบลคลองตำหรุ เทศบาลตำบลแสนสุข เทศบาลตำบลอ่างศิลา เทศบาลตำบลบ้านสวน และเทศบาลตำบลบางทราย นอกจากนี้ยังมีประชากรอีกจำนวนหนึ่งที่เดินทางไปกลับระหว่างจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงกับจังหวัดชลบุรีเพื่อเข้ามาทำงานในเขตอำเภอเมืองชลบุรี

สำหรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจนั้น² จังหวัดชลบุรีมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งจังหวัดในปี พ.ศ. 2540 ประมาณ 166,004,059 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 46.2 และเป็นอันดับหนึ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมในภาคตะวันออก รายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากรในจังหวัดชลบุรี ในปี พ.ศ. 2540 เท่ากับ 229,241

¹ สำนักบริหารการทะเบียน , กรมการปกครอง , กระทรวงมหาดไทย , พ.ศ. 2542

² สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชลบุรี , พ.ศ. 2542

บาทต่อคนต่อปี ซึ่งเป็นรายได้ที่สูงกว่ารายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากรของทั้งประเทศ และเป็นรายได้ที่สูงเป็นลำดับที่ 3 ของประเทศรองจากจังหวัดระยองและกรุงเทพมหานคร โดยสาขาการผลิตที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงที่สุด คือ สาขาอุตสาหกรรม มีมูลค่า 115,118.45 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 69.33 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งจังหวัด รองลงมาคือ สาขาการค้าส่งและค้าปลีก มีมูลค่า 11,042.532 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.65 และสาขาการบริการ มีมูลค่า 9,403.933 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.66

1.2 ปรากฏการณ์ที่นำไปสู่ประเด็นการศึกษา

จากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมามีโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาตามแผนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกของประเทศไทย ได้ส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างมากในภาคอุตสาหกรรมและโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ในจังหวัดชลบุรี ดังจะเห็นได้จากข้อมูลทางด้านการประชากรของจังหวัดชลบุรีที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการอพยพเข้ามาของประชากรจากท้องถิ่นอื่นเพื่อเข้ามาหางานทำ รวมไปถึงข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจที่ได้บ่งชี้ถึงระดับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดชลบุรีที่มีอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตามตัวเลขในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจดังกล่าวไม่ได้เป็นข้อมูลที่สะท้อนภาพของการกระจายรายได้ และการกระจายโอกาสทางสังคม โดยในจังหวัดชลบุรียังมีประชาชนอีกเป็นจำนวนมากที่ประสบกับภาวะความยากจนและความทุกข์ยากในการดำรงชีวิต อาทิ การขาดแคลนรายได้เนื่องจากการว่างงาน หรือการมีงานทำแต่ได้ผลตอบแทนน้อยและไม่มีความมั่นคงในอาชีพ การขาดการศึกษา และการประสบกับปัญหาสุขภาพทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นต้น ซึ่งผลจากการกระจายรายได้และโอกาสทางสังคมที่ไม่เท่าเทียมกันดังกล่าว ทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งในสังคมที่มีพื้นฐานการศึกษาที่ค่อนข้างต่ำ หรืออาจเป็นผู้ที่พิการ หรือเป็นผู้ด้อยสิทธิทางสังคม ประชาชนในกลุ่มนี้จะไม่มีความสามารถมากในการประกอบอาชีพที่มั่นคงและให้ผลตอบแทนที่เพียงพอแก่การดำรงชีวิต โดยจะต้องเลี้ยงชีพด้วยการประกอบอาชีพบางอาชีพเท่าที่สังคมเปิดโอกาสให้ อาทิ กรรมกรก่อสร้าง เกษกรของเช่า ขน และทำงานอยู่กับเครื่องจักรที่เสี่ยงต่ออันตราย เป็นต้น ซึ่งอาชีพเหล่านี้ให้ผลตอบแทนในการทำงานค่อนข้างต่ำ และมีความเสี่ยงที่จะได้รับอันตรายต่อชีวิตและสุขภาพร่างกายค่อนข้างสูง

ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรีมีประชาชนจำนวนหนึ่งที่มีอาชีพรับสามล้อถีบ ซึ่งกลุ่มอาชีพดังกล่าวนี้ส่วนใหญ่มีรายได้จากการประกอบอาชีพค่อนข้างน้อย ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่มีระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ และส่วนใหญ่มีอายุค่อนข้างมาก ทำให้ประชากรในกลุ่มนี้ไม่มีทางเลือกที่จะประกอบอาชีพอื่น และยิ่งไปกว่านั้นในปัจจุบันนี้ระบบการคมนาคมขนส่งและประสิทธิภาพของยานพาหนะประเภทอื่น ยังสามารถสร้างความสะดวกรวดเร็วให้กับผู้โดยสารได้มากกว่าสามล้อถีบ ดังนั้นความยากลำบากในการหารายได้เพื่อเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวของประชากรกลุ่มนี้จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากสถานการณ์ดังกล่าวนี้จะทำให้สภาพชีวิตและวิถีในการยังชีพของคนกลุ่มนี้แย่ลงไปเรื่อย ๆ รวมทั้งจะเกิดปัญหาต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาความยากไร้ของกลุ่มอาชีพ

ข้ามสามล๊อตบในจังหวัดชลบุรี เพื่อที่จะแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาและให้ความช่วยเหลือแก่ประชากรในกลุ่มนี้

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาสภาพชีวิตและสาเหตุของปัญหาชีวิตในกลุ่มอาชีพข้ามสามล๊อตบ
- 2) เพื่อศึกษารูปแบบในการแก้ปัญหาด้านตนเองและการช่วยเหลือกันระหว่างสมาชิกในชุมชนของกลุ่มอาชีพข้ามสามล๊อตบ
- 3) เพื่อศึกษาปัญหาในการเข้าถึงระบบบริการของรัฐ และแนวทางในการให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

1.4 ขอบเขตการศึกษา

1.4.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายของการศึกษาค้างนี้ คื กลุ่มอาชีพข้ามสามล๊อตบในจังหวัดชลบุรีทั้งในกลุ่มที่มีสามล๊อตบของตนเอง และกลุ่มที่เช่าสามล๊อตบ ซึ่งจำนวนสามล๊อตบทั้งสองกลุ่มนี้มีประมาณ 100 คน

1.4.2 พื้นที่ศึกษา

พื้นที่ศึกษาครอบคลุมพื้นที่ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี ซึ่งประกอบไปด้วย 18 ตำบล ทิศเหนือจรดจังหวัดฉะเชิงเทรา และอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ทิศใต้จรดอำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ทิศตะวันออกจรดอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี และทิศตะวันตกจรดอ่าวไทย (แผนที่ 1.1)
ทั้งนี้เนื่องจากบริเวณพื้นที่ศึกษาเป็นเพียงแหล่งเดียวในจังหวัดชลบุรีที่ยังมีกลุ่มอาชีพข้ามสามล๊อตบหลงเหลืออยู่มาก

1.4.3 ประเด็นในการศึกษา

ในการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาความยากไร้ของกลุ่มอาชีพข้ามสามล๊อตบในจังหวัดชลบุรีจะครอบคลุมประเด็นในการศึกษาดังต่อไปนี้

- 1) สภาพชีวิตของตนเองและครอบครัวของกลุ่มอาชีพข้ามสามล๊อตบ
- 2) ปัญหาชีวิตที่เสี่ยงต่อการทำให้เกิดปัญหาสังคมของกลุ่มอาชีพข้ามสามล๊อตบ อาทิ
 - ปัญหาด้านเศรษฐกิจ (รายได้, หนี้สิน, ตกงาน ฯลฯ)
 - ปัญหาสุขภาพของร่างกายและจิตใจ
 - ปัญหาครอบครัว

- ปัญหาทางด้านการศึกษา
 - ฯลฯ
- 3) รูปแบบการช่วยเหลือและระดับความช่วยเหลือโดยภาครัฐและเอกชนที่ให้กับกลุ่มอาชีพนี้ควรมีลักษณะอย่างไร

1.5 วิธีการศึกษา

ในการศึกษานี้ได้แบ่งวิธีดำเนินการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ

- การศึกษาในภาคทฤษฎี เป็นการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- การศึกษาในภาคสนาม ใช้วิธีการสังเกตและสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากกลุ่มตัวอย่างผู้ขับสามล้อ

คือ

1.5.1 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาศึกษาในครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็น (Non – probability sampling) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ในการเลือกตัวอย่างผู้ขับสามล้อถีบในเขตอำเภอเมืองชลบุรีขึ้นมาศึกษา จำนวน 20 ตัวอย่าง

1.5.2 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการสัมภาษณ์แนวลึก (In - depth Interview) ประกอบกับการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสังเกต (Observation) เพื่อรวบรวมข้อมูลที่ต้องการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างสามล้อถีบ และสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิตของกลุ่มอาชีพสามล้อถีบ และนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมไปทำการศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

1.5.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

นำเอาข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์แนวลึกและการสังเกต มาเรียบเรียงและนำเสนอให้เห็นถึงภาพรวมของสภาพชีวิต ปัญหาชีวิตที่อาจก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคมของกลุ่มอาชีพสามล้อถีบในจังหวัดชลบุรี เพื่อที่จำค้นหาสาเหตุของปัญหาและสามารถกำหนดรูปแบบและระดับของความช่วยเหลือแก่กลุ่มอาชีพสามล้อถีบได้อย่างเหมาะสม

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากกรณีศึกษา

- 1) ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาระบบสวัสดิการสำหรับคนจนและคนด้อยโอกาสในจังหวัดชลบุรี และภาคตะวันออก
- 2) ใช้เป็นแนวทางในการที่รัฐบาลและหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องจะให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มอาชีพสามล้อถีบ
- 3) กรณีศึกษาจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจโดยทั่วไปที่ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพชีวิตและสภาพปัญหาของกลุ่มอาชีพสามล้อถีบ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาความยากไร้สำหรับกรณีศึกษากลุ่มอาชีพสามล้อถีบในจังหวัดชลบุรีครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบและแนวทางสำหรับการศึกษา ซึ่งแนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของความยากจน
2. แนวคิดในการแก้ปัญหาความยากจนในชนบทและเมืองของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)
3. แนวคิดในการพัฒนาคนและสังคม
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของความยากจน

คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติได้พิจารณาพื้นที่เป้าหมายหมู่บ้านยากจนโดยพิจารณาจากปัญหาพื้นฐานของสภาพความยากจน ซึ่งปัญหาดังกล่าวสามารถแบ่งออกเป็นหมวด ๆ³ ได้ดังนี้

หมวดที่ 1 ปัญหาความขาดแคลน

- 1) ขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้
- 2) รายได้จากการประกอบอาชีพไม่พอกินไม่พอใช้
- 3) ขาดแคลนอุปกรณ์และเครื่องมือในการประกอบอาชีพ
- 4) อาหารการกินและทรัพยากรหมดสิ้นไปหรือลดน้อยลง อาทิ เปิด , ไร่ , สุกรเป็นโรค ล้มตาย สัตว์น้ำลดน้อยลง ป่าถูกทำลาย

หมวดที่ 2 ปัญหาด้านโรคภัยไข้เจ็บ

- 1) เป็นโรคขาดอาหาร (ทารก , เด็กผอมแห้ง , ผู้ใหญ่ไม่มีแรง)
- 2) ห้างไกลแพทย์ เป็นโรคระบาด โรคติดต่อ โรคแทรก และสิ้นเปลืองเงินทอง เพราะใช้ยาจากพ่อค้าเร่ ยาหมอมั่ว หรือใช้ยาไม่ถูกวิธี ไม่รู้จักวิธีรักษาสุขภาพอนามัยของ ตนเองและครอบครัว

³ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , แผนงานพัฒนาชนบท ปี พ.ศ. 2535.

หมวดที่ 3 ปัญหาด้านความรู้

- 1) ถูกเอารัดเอาเปรียบ
- 2) ขาดความรู้เพื่อปรับปรุงความเป็นอยู่
- 3) ขาดความรู้สำคัญในการประกอบอาชีพ เช่น การปรับปรุงคุณภาพของดิน

2.2.แนวคิดในการแก้ปัญหาความยากจนในชนบทและเมืองของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)

ในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ⁴ ได้มีแนวคิดในการแก้ปัญหาความยากจนในชนบทและเมือง ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคและทุกส่วนในสังคม ซึ่งมุ่งปรับกระบวนการทรรศน์และการจัดการแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างเป็นองค์รวมและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ โดยเน้นที่ตัวคนจนและสภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหาเชิงระบบและโครงสร้าง ซึ่งมีแนวทางในการพัฒนาดังนี้

(1) เสริมสร้างศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถให้คนยากจนก่อร่างสร้างตัวและพึ่งตนเองได้มากขึ้น ด้วยการนำหลักการแนวคิดกระบวนการสหกรณ์มาใช้ประโยชน์

โดยส่งเสริมให้คนยากจนรวมกลุ่มเป็นองค์กรชุมชน สหกรณ์ เครือข่ายองค์กรชุมชน และเครือข่ายสหกรณ์ที่เข้มแข็ง ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้เกิดการร่วมคิด ร่วมวิเคราะห์ปัญหา ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการพัฒนาแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ควบคู่ไปกับการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่คนยากจน ด้วยการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนทั้งด้านการเกษตรและนอกภาคการเกษตรอย่างครบวงจร ทั้งการผลิต การแปรรูป การตลาด และแหล่งเงินทุนหมุนเวียน รวมทั้งสนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเพื่อป้อนเข้าสู่ตลาดภายในและต่างประเทศได้

(2) สร้างโอกาสให้คนยากจนสามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้อย่างทั่วถึงและสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติโดย

- การกระจายบริการศึกษา สาธารณสุขที่มีทางเลือกเหมาะสมกับวิถีชีวิตของคนยากจน
- ปรับปรุงรูปแบบโครงข่ายการคุ้มครองทางสังคมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตแก่

คนยากจนได้อย่างแท้จริง และจัดสวัสดิการสังคมที่สอดคล้องกับปัญหาและตรงกับความต้องการของคนยากจนในแต่ละพื้นที่

⁴ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) , หน้า 6-7

- เพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งความรู้ แหล่งข้อมูลข่าวสาร ให้มีสื่อเพื่อชุมชนมีเวทีสาธารณะเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และถ่ายทอดความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากปราชญ์ชาวบ้าน
- ให้คนยากจนมีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่าไม้ อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน รวมทั้งสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัจจัยในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมไม่ขัดต่อกฎระเบียบ

(3) ปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้เอื้อต่อการสร้างโอกาสแก่คนยากจนโดย

- สนับสนุนให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขความยากจนที่มีความชัดเจนของกลุ่มเป้าหมายคนยากจนในแต่ละพื้นที่ มีมาตรการเฉพาะตามศักยภาพของกลุ่มคนยากจนในชนบทและในเมือง รวมทั้งให้มีการประสานแผนงานและปรับระบบการจัดสรรงบประมาณลงสู่กลุ่มเป้าหมายคนยากจนอย่างสอดคล้องกับสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่
- ให้มีการประเมินสถานการณ์ความยากจนในพื้นที่ชนบทและเมืองอย่างต่อเนื่องโดยจัดทำเครื่องชี้วัดความยากจนระดับภาพรวมที่ถูกต้องและสามารถปรับได้ทันกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ควบคู่ไปกับการสร้างฐานข้อมูลคนจนในชนบทและคนจนในเมืองอย่างเป็นระบบ และเป็นการพัฒนาเครื่องชี้วัดความยากจนจากระดับชุมชน

(4) ปฏิรูปกฎหมายและปรับปรุงกฎระเบียบให้คนจนได้รับโอกาส สิทธิ ความเสมอภาคและเป็นธรรม

โดยผลักดันให้ปรับปรุง แก้ไข และยกร่างกฎหมายต่าง ๆ ที่จะเป็นเครื่องมือให้คนจนสามารถมีสิทธิและมีส่วนร่วม อาทิ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การประกอบการจากภูมิปัญญาท้องถิ่น การดูแลจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ป่าชุมชน ตลอดจนการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน สำหรับกลุ่มคนยากจนในภาคเกษตรที่ไร้ที่ทำกิน ควบคู่ไปกับการผลักดันให้มีการปรับปรุงนโยบายด้านภาษีให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มฐานภาษีที่ก่อให้เกิดความเป็นธรรมทางสังคมและไม่ส่งผลกระทบต่อคนยากจน

2.3 แนวคิดในการพัฒนาคนและสังคม

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจภาคเหนือตอนบน⁵ โดยกลุ่มนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า

⁵ ลือชัย จุลาลัย และคณะ , การพัฒนาเศรษฐกิจภาคเหนือตอนบน , (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2543) , หน้า

ปัญหาคนและสังคมในพื้นที่เมืองหลักซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจนั้น เป็นปัญหาที่อยู่ในระดับรุนแรง โดยเฉพาะปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ยาเสพติดและแรงงานต่างด้าว ลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพของสังคมเปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญทาง เศรษฐกิจ จิตใจคนเปลี่ยนไปมุ่งความเจริญทางวัตถุทำให้วัฒนธรรมประเพณีที่ดั้งเดิมเสื่อมลง ดังนั้นนอกจากจะเน้นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจแล้ว จะต้องหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมอย่าง สอดคล้องควบคู่กันไปด้วยโดยกลุ่มผู้ศึกษาได้ให้แนวคิดในการพัฒนาคนและสังคมในพื้นที่เมืองหลักดังนี้

- (1) สร้างความเข้มแข็งของชุมชนและใช้เป็นฐานในการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่
- (2) พัฒนาเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มด้อยโอกาสในรูปแบบของประชาคมในระดับต่างๆเป็น พหุภาคีที่จะยกระดับคุณภาพชีวิต ความอยู่ดีกินดีของประชาชนในพื้นที่
- (3) ใช้วัด และศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจโดยนำเอาโครงการ แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง และแนวความคิดเมืองน่าอยู่มาใช้
- (4) ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งสอนจริยธรรม จรรยาบรรณ วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม และทัศนคติที่ดี
- (5) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยปรับปรุงและยกระดับคุณภาพแรงงาน

ส่วนในพื้นที่ด้อยโอกาสซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีฐานทางเศรษฐกิจแคบ มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและ โครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานในระดับต่ำ ซึ่งสังคมในพื้นที่ด้อยโอกาสจะมีความอ่อนแอ เนื่องจากการขาด โอกาสทางเศรษฐกิจและการจ้างงานทำให้มีการอพยพของแรงงานออกนอกพื้นที่ สังคมชนบทอ่อนแอขาด ผู้นำครอบครัว มีการลักลอบเข้าเมืองของชาวต่างชาติ ปัญหายาเสพติด และการลักลอบขนสินค้าผ่านแดน ดังนั้นกลุ่มผู้ศึกษาจึงได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาคนและสังคมในพื้นที่ด้อยโอกาส โดยให้นำเอาวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นและพื้นฐานสังคมแบบเกษตรกรรม เป็นตัวนำการพัฒนาและการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ ที่มีรูปแบบของการดำเนินงานโดยชุมชน ประชาคมเมือง องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และเครือข่ายทาง สังคมของกลุ่มด้อยโอกาสต่าง ๆ เช่น กลุ่มผู้ติดเชื้อเอดส์ กลุ่มแม่บ้านสตรี นอกจากนี้ควรเร่งพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่ด้อยโอกาส โดยต้องมุ่งฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในการปรับตัวเพื่อรองรับ ผลกระทบจากการค้าเสรี การยกระดับคุณภาพแรงงานและการพัฒนาผู้ประกอบการอิสระรายย่อยในท้องถิ่น สนับสนุนให้มีความเข้มแข็งพึ่งตนเองได้

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากงานวิจัยเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจภาคเหนือตอนบน ของลือชัย จุลาสัย และคณะ พบว่าปัญหา หลักของประเทศไทยที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาคนและสังคม ได้แก่

1) การว่างงานที่เพิ่มขึ้น โดยคาดว่าจะมีการว่างงานสูงถึง 2.73 ล้านคนในปี พ.ศ. 2541 แต่ในจำนวนนี้เป็นการว่างงานแท้จริงประมาณ 1.46 ล้านคน โดยเป็นการว่างงานในภาคเกษตร 674,800 คน และนอกภาคเกษตร 804,538 คน นอกจากนี้ยังมีแรงงานที่รอฤดูกาลเกษตรอีก 1.25 ล้านคน

2) มีผู้ด้อยโอกาสจำนวนมากที่ไม่ได้รับบริการพื้นฐานทางสังคม หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโอกาสในการศึกษาต่อ และบริการด้านสุขภาพอนามัยที่ยังไม่สามารถให้บริการผู้ด้อยโอกาสได้อย่างทั่วถึง

3) ปัญหาการกระจายรายได้ และอัตราความยากจนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น กลุ่มผู้ด้อยโอกาสซึ่งไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วที่จะได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ กลุ่มคนยากจนและรายได้น้อย ที่อาจจะต้องเผชิญกับภาวะถูกเลิกจ้างงาน ความไม่แน่นอนของภาคเกษตร และภาระจากค่าครองชีพที่สูงขึ้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อทั้งตนเองและครอบครัว

4) อุปสรรคต่อการพัฒนาสติปัญญา จากการที่รายได้ที่แท้จริงของครัวเรือนลดลงส่งผลต่อการเรียนต่อของนักเรียนในระดับต่าง ๆ จะมีนักเรียนที่ต้องออกมาหางานทำและไม่ได้ศึกษาต่อเพิ่มขึ้น

5) ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจะมีปัญหารุนแรงขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการถูกเลิกจ้างงานและความยากจน

จากการศึกษาวิจัยของกรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย เพื่อจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดชลบุรี พบว่ามีข้อจำกัดทางด้านสังคมซึ่งอุปสรรคสำคัญของการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดชลบุรี คือ

- ปัจจุบันจังหวัดชลบุรีมีภาพพจน์ในทางลบ ซึ่งมีสาเหตุมาจากปัญหาอาชญากรรม และโจรผู้ร้าย ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหายาเสพติด ทำให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนลดน้อยลง
- การพัฒนาที่ผ่านมาของจังหวัดชลบุรี ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเท่าที่ควร ก่อให้เกิดปัญหาโรคติดต่อจากสภาพแวดล้อม ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง เป็นต้น
- ปัญหาการอพยพย้ายถิ่นเข้าสู่จังหวัดชลบุรีจำนวนมาก โดยไม่มีการแจ้งย้ายทะเบียนราษฎร ปัญหาประชากรแฝงจึงเป็นอุปสรรคที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการพัฒนาจังหวัด
- นอกจากนี้ยังมีปัญหาสังคมอื่น ๆ ภายในจังหวัด เช่น มีการบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ และที่สาธารณะประโยชน์ ค่าครองชีพที่สูงขึ้น ปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนนที่เพิ่มสูงขึ้น เป็นต้น

จากการศึกษาวิจัยเพื่อจัดทำผังภาคและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ของกรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งดำเนินการโดย บริษัท โมดัส คอนซัลแทนส์ จำกัด พบว่าพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกมีปัญหาและข้อจำกัดด้านสังคมและประชากรที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนา ได้แก่

- 1) ปัญหาโอกาสและคุณภาพทางการศึกษาของประชากร โอกาสทางการศึกษาของประชากรในระดับอุดมศึกษามีค่อนข้างจำกัด เนื่องจากการกระจายของสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษายังไม่ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย

2) ปัญหาสุขภาพและพลานามัยของประชากร การกระจายตัวของสถานบริการด้าน สาธารณสุข และบุคลากรด้านสาธารณสุขยังมีลักษณะที่กระจุกตัวอยู่เฉพาะในเขตชุมชนเมืองหลัก ทำให้การบริการด้าน สาธารณสุขไม่ทั่วถึง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและพลานามัยของประชาชน

3) ปัญหาการพักผ่อนหย่อนใจของประชากร ประชากรในเขตชุมชนเมืองส่วนใหญ่ขาดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในรูปของสวนสาธารณะชุมชน

4) ปัญหาคุณภาพชีวิตของประชากร จากการศึกษาข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานชี้ว่า พื้นที่บริเวณ ชายฝั่งทะเลตะวันออกมีคุณภาพชีวิตที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งสิ้น 11 ดัชนีชี้วัด จากดัชนีคุณภาพชีวิต 39 ดัชนี คิดเป็นร้อยละ 28.0

5) ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชากร

6) ปัญหาช่องว่างทางสังคม สวัสดิการสังคม และระเบียบทางสังคม อาทิ ความแตกต่างในระดับ รายได้ของประชากร การขาดที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐาน การที่ผู้ใช้แรงงานถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบการและ นายจ้าง

7) ปัญหาคนเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย การเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายทั้งในรูปของนักท่องเที่ยว และแรงงานเถื่อน จะก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคมติดตามขึ้นมา ทั้งในรูปของความขัดแย้งทางสังคมจากการ ก่อตัวและรวมกลุ่ม ปัญหายาเสพติด และปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น

8) ปัญหาการระบาดของยาเสพติด ในพื้นที่ภาคตะวันออกมีการแพร่ระบาดอย่างแพร่หลายของ ยาเสพติดสู่ทุกส่วนของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตชุมชนเมืองใหญ่และแหล่งงานหลัก

9) ปัญหาปฏิบัติการทางสังคมและการมีส่วนร่วมของภาคพลเมือง ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีความ ตระหนักในการมีส่วนร่วมต่อปฏิบัติการทางสังคมมากนัก รวมทั้งองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ที่เป็นแกน กลางในการปฏิบัติการทางสังคม ยังมีขีดจำกัดที่เป็นอุปสรรค เช่น ขีดจำกัดด้านงบประมาณ บุคลากร และ การยอมรับจากประชาชนและส่วนราชการ

บทที่ 3

ผลการศึกษา

จากการรวบรวมข้อมูลในกรณีศึกษาทั้ง 20 กรณีศึกษา ทั้งจากวิธีการสัมภาษณ์แบบลึกและวิธีการสังเกตการณ์ สามารถที่จะนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวมของปัญหาความยากไร้ของกลุ่มอาชีพสามล้อถีบในจังหวัดชลบุรีได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มอาชีพสามล้อถีบในจังหวัดชลบุรีเป็นกลุ่มคนอีกกลุ่มหนึ่งในสังคมไทย ที่ประสบกับปัญหาความยากจนและความด้อยโอกาส ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้ได้ตกทอดมาตั้งแต่ช่วงบรรพบุรุษมาอย่างลูกหลานในยุคปัจจุบัน และถ้าปัญหานี้ยังไม่ได้มีการแก้ไขอย่างถูกวิธีเพื่อให้ปัญหามรณาเบาบางลงไป แนวโน้มความรุนแรงของปัญหาและกลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาความยากจนและความด้อยโอกาสนี้จะมีมากขึ้นเรื่อย ๆ

สำหรับกลุ่มประชากรที่มีอาชีพสามล้อถีบในจังหวัดชลบุรีนั้น ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุเฉลี่ยตั้งแต่ประมาณ 40 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่จบการศึกษาแค่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จึงมีทักษะแค่อ่านเขียนหนังสือ และสามารถคิดเลขได้ มีเพียงส่วนน้อยที่มีทักษะทางด้านอื่น อาทิ ช่างไม้ ช่างก่อสร้าง ช่อมเครื่องยนต์ ช่างศิลป์ เป็นต้น ส่วนมากจะอพยพย้ายถิ่นมาจากภูมิภาคอื่นของประเทศ โดยเฉพาะจังหวัดในภาคอีสาน และจะมีการอพยพย้ายถิ่นไปพร้อม ๆ กับการเปลี่ยนอาชีพมาแล้วถึงหลายครั้ง จนถึงในปัจจุบันนี้ ขณะที่ประกอบอาชีพสามล้อถีบอยู่ยังมีบางรายที่เมื่อถึงฤดูกาลทำนาจะกลับไปทำนาที่บ้าน และเมื่อทำนาเสร็จก็จะกลับมาขับสามล้อต่อ นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้ที่ประกอบอาชีพสามล้อถีบส่วนหนึ่งยังเป็นคนในพื้นที่จังหวัดชลบุรี

ครอบครัวของกลุ่มอาชีพสามล้อถีบส่วนใหญ่มีลูกหลายคน อาชีพเดิมของครอบครัว คือ อาชีพเกษตรกรรม จากการที่สมาชิกในครอบครัวหลายคนและการที่มีอาชีพเกษตรกรรมที่ต้องพึ่งพาธรรมชาติค่อนข้างมาก ทำให้รายได้ของครอบครัวค่อนข้างน้อย ดังนั้นส่วนใหญ่เมื่อเรียนจบการศึกษาภาคบังคับจึงต้องออกมาช่วยครอบครัวหารายได้ โดยส่วนหนึ่งจะช่วยครอบครัวประกอบอาชีพเดิม และอีกส่วนหนึ่งจะเข้ามาทำงานในเมืองหลวงหรือในจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางความเจริญซึ่งเป็นแหล่งงานที่สำคัญ สำหรับกลุ่มอาชีพสามล้อถีบนี้เนื่องจากส่วนใหญ่อายุค่อนข้างมากแล้ว ดังนั้นจึงมีการแต่งงานและแยกครอบครัวออกมาแล้ว แต่ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากความยากไร้ของครอบครัว และเวลาของหัวหน้าครอบครัวที่จะให้กับสมาชิกในครอบครัวมีค่อนข้างจำกัด จึงทำให้กลุ่มอาชีพนี้ส่วนมากจะมีปัญหาทางครอบครัว บางรายมีปัญหาทะเลาะวิวาทกับภรรยาบ่อยครั้ง บางรายมีปัญหามากถึงขั้นต้องแยกกันอยู่หรือต้องหย่าร้างกับภรรยา สำหรับบางรายที่ไม่มีปัญหาทะเลาะวิวาทกับภรรยาจะมีปัญหาความอ้าวว่างเหวห่างเหินจากภรรยา ห่างไกลจากครอบครัว โดยส่วนใหญ่จะมีบุตรแล้ว และจะมีบุตรเพียงแค่ 2-3 คน ซึ่งส่วนใหญ่กำลังเรียนหนังสืออยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา โดยบุตรจะอยู่ในการดูแลของภรรยาหรือปู่ตายาย

การเข้าสู่อาชีพขั้วสามล้อถีบนั้นจะเกิดขึ้นภายหลังจากการที่ได้มีการเปลี่ยนอาชีพมาแล้วหลายครั้ง นับตั้งแต่ที่ได้จบการศึกษาภาคบังคับและเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วกลุ่มอาชีพขั้วสามล้อถีบจะเคยทำอาชีพทำนาทำไร่ และรับจ้างมาก่อน ซึ่งการเข้าสู่อาชีพนี้สำหรับคนที่มาจากพื้นที่อื่นนั้น ส่วนใหญ่จะมีเพื่อนหรือคนรู้จักแนะนำมา แต่สำหรับคนในพื้นที่จังหวัดชลบุรีนั้นบางส่วนเข้ามาทำอาชีพนี้ด้วยตนเอง และบางส่วนเข้ามาโดยการชักชวนของคนรู้จัก สาเหตุที่กลุ่มอาชีพขั้วสามล้อถีบที่มาจากพื้นที่อื่นเข้ามาทำงานในจังหวัดชลบุรี เนื่องจากส่วนใหญ่มองว่าจังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่ทำมาหากินได้ง่าย และเหตุผลที่ประชากรในกลุ่มนี้มาเลือกประกอบอาชีพขั้วสามล้อถีบ เพราะส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นอาชีพอิสระ สามารถเลือกเวลาทำงานและเวลาพักได้ด้วยตนเอง ในการทำงานไม่ต้องขึ้นอยู่กับผู้อื่น โดยมีบางรายซึ่งประกอบอาชีพขั้วสามล้อถีบนี้ในช่วงเวลาว่างจากการประกอบอาชีพอื่น นอกจากนี้เหตุผลในเรื่องของรายได้ก็น่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนตัดสินใจมาทำอาชีพนี้ ทั้งนี้เนื่องจากในสมัยก่อนช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจยังดีอยู่ และยังไม่มีมอเตอร์ไซค์รับจ้างจำนวนมากเช่นในปัจจุบันนี้ รายได้จากการขั้วสามล้อถีบค่อนข้างสูง โดยรายได้จากการขั้วสามล้อถีบในสมัยก่อนโดยเฉลี่ยประมาณ 8,000-10,000 บาท

กลุ่มอาชีพขั้วสามล้อถีบในจังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่ไม่มีสามล้อเป็นของตนเองจะต้องเช่าจากอู่ที่มีอยู่ 3-4 แห่งในตัวเมืองชลบุรี อัตราค่าเช่าสามล้อถีบจะอยู่ระหว่าง 20-50 บาทต่อวันขึ้นอยู่กับสภาพของรถสามล้อถีบ มีกลุ่มผู้ขั้วสามล้อถีบเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีรถเป็นของตนเองราคาของสามล้อถีบมือสองในปัจจุบันอยู่ระหว่าง 2,000-3,000 บาท ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันรัฐได้ยกเลิกการใช้พาหนะประเภทสามล้อถีบในจังหวัดชลบุรี ทำให้ยานพาหนะโดยสารประเภทนี้ได้ลดจำนวนจากเดิมที่มีประมาณ 4,000 คัน เหลือประมาณ 100 คัน ในปัจจุบันโดยมีจำนวน 70 กว่าคันที่วิ่งรับผู้โดยสารอยู่ในบริเวณรอบ ๆ ตลาดต่าง ๆ ในตัวเมืองชลบุรี อาทิ ตลาดทรัพย์สิน ตลาดใหม่พวงคักดี ตลาดล่าง และห้างฟอรั่มพลาซ่า เป็นต้น นอกจากนี้อีกประมาณ 20 กว่าคันจะวิ่งรับผู้โดยสารในบริเวณรอบ ๆ ตลาดหนองมน สาเหตุที่จำนวนรถสามล้อถีบได้ลดลงอย่างมากรุนแรง นอกจากการควบคุมของรัฐแล้วการเพิ่มขึ้นของจำนวนมอเตอร์ไซค์รับจ้างก็มีส่วนกับการลดจำนวนลงของสามล้อถีบ เนื่องจากในปัจจุบันผู้โดยสารส่วนใหญ่นิยมใช้บริการของมอเตอร์ไซค์รับจ้างมากกว่าสามล้อถีบ เพราะมีความสะดวกรวดเร็วมากกว่า ทำให้รายได้จากการขั้วสามล้อถีบลดลงอย่างมากเช่นเดียวกับการลดจำนวนลงของรถสามล้อถีบ ซึ่งกลุ่มที่ยังหลงเหลืออยู่ในอาชีพนี้ส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุ และมีการศึกษาค่อนข้างน้อย จึงไม่มีทางเลือกที่จะเปลี่ยนไปทำอาชีพอื่นเพราะอุปสรรคสำคัญดังกล่าว

การประกอบอาชีพขั้วสามล้อถีบในจังหวัดชลบุรีนั้น ส่วนใหญ่จะทำงานกันระหว่าง 05.00 น. ถึง 19.00 น. โดยผู้ขั้วสามล้อถีบจะไปจอดรอเพื่อรอผู้โดยสารบริเวณตลาดต่าง ๆ ในตัวเมืองชลบุรี และบริเวณตลาดหนองมน ผู้โดยสารส่วนใหญ่จะเป็นแม่ค้าที่มาซื้อของในตลาดไปขาย ซึ่งส่วนใหญ่จะมีข้าวของมากทำให้การให้บริการรถสามล้อถีบจะสะดวกกว่ามอเตอร์ไซค์รับจ้าง และเนื่องจากการที่ผู้โดยสารที่มาใช้บริการสามล้อถีบส่วนใหญ่จะเป็นแม่ค้าที่มาซื้อของในตลาด จึงทำให้จำนวนผู้โดยสารจะมีมากในช่วงเช้าและช่วงเย็น อัตราค่าโดยสารต่อเที่ยวของรถสามล้อถีบจะอยู่ระหว่าง 100-200 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของผู้ขั้วสามล้อถีบที่อยู่ตามลำพังและไม่มีภาระต้องเลี้ยงดู ส่วนใหญ่จะเป็นค่าเช่าสามล้อซึ่งตกประมาณ 20-50 บาทต่อวัน ที่เหลือเป็นค่าอาหาร ค่าเหล้า และค่านู๋รี โดยค่าใช้จ่ายจะใกล้เคียงกับรายได้ ส่วนใหญ่ไม่มีเงินเก็บ

และไม่มีภาระหนี้สินสำหรับบางรายที่มีภาระหนี้สินก็จะเป็นจำนวนที่ไม่มากนักสำหรับค่าใช้จ่ายของผู้ขับสามล้อถีบที่อยู่กับครอบครัวหรือมีภาระต้องเลี้ยงดูนั้น นอกจากค่าเช่าสามล้อแล้ว ในกลุ่มนี้จะมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวในส่วนของการค่าอาหาร ค่าบุหรี และค่าเหล้าและค่าใช้จ่ายภายในบ้าน ได้แก่ ค่าเช่าบ้านซึ่งอยู่ประมาณ 500-1,000 บาทต่อเดือน ค่าน้ำค่าไฟและค่าอาหาร ส่วนใหญ่รายได้ของกลุ่มหลังนี้จะไม่ค่อยพอใช้จ่าย ถึงแม้ว่าแนวโน้มในการหารายได้จะทำได้มากกว่าในกลุ่มแรกก็ตาม แต่ถึงกระนั้นส่วนใหญ่ก็ยังไม่มีการหนี้สินหรือมีภาระหนี้สินก็เป็นจำนวนที่ค่อนข้างน้อย และสำหรับรายที่เป็นหนี้สินในจำนวนที่ค่อนข้างสูงคือประมาณ 120,000 บาทนั้น จะเป็นหนี้สินที่กู้มาเพื่อลงทุนทำนา ไม่ใช่หนี้สินที่กู้มาเพื่อใช้จ่ายในครอบครัว ในกลุ่มอาชีพขับสามล้อถีบนั้นส่วนใหญ่ไม่ติดการพนัน แต่อาจมีการเล่นหวยใต้ดินบ้างงวดละ 40-50 บาท

สภาพที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของกลุ่มอาชีพขับสามล้อถีบ ส่วนใหญ่เป็นห้องเช่าซึ่งเป็นลักษณะห้องแถว 1-2 ชั้น สร้างด้วยไม้หรือปูน อัตราค่าเช่าระหว่าง 500-1,000 บาทต่อเดือน ขึ้นอยู่กับสภาพของอาคาร ถ้าราคาเช่าถูกมักจะมีปัญหาหลังคารั่วเวลาฝนตก ปัญหาสาธารณูปโภค ได้แก่ ไฟฟ้า ประปา และสภาพของถนนซอยเข้าสู่บ้านที่มักจะขาดแคลนหรือไม่ได้มาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่จะมีความพอใจในสภาพของที่อยู่อาศัยพอสมควรเนื่องจากราคาเช่าถูก และสภาพทั่วไปพออยู่อาศัยได้ นอกจากกลุ่มสามล้อถีบที่อาศัยอยู่ตามห้องเช่าแล้ว ยังมีสามล้อถีบที่ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง ทั้งนี้เนื่องมาจากถูกครอบครัวทอดทิ้งหรือมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมห้องที่อาศัยอยู่ด้วยกัน ซึ่งคนเหล่านี้จะอาศัยจอดรถหลบนอนอยู่บริเวณตลาดที่เป็นสถานที่ทำงานของพวกเขา โดยจะใช้วิธีถอดเบาะสามล้อออกและขึ้นไปนอนขดบนรถสามล้อโดยไม่มีผ้าห่ม มีเสื้อผ้าประมาณ 2-3 ชุด ซึ่งจะยัดไว้ใต้เบาะสามล้อ เวลาอาบน้ำและซักผ้าจะไปที่บ้านเก่าแก่เจ้าของรถสามล้อ และบางรายจะไปอาบน้ำที่วัด ซึ่งวัดนั้นถือได้ว่าเป็นแหล่งพึ่งพิงยามยากของกลุ่มอาชีพขับสามล้อถีบเมื่อไม่สามารถหาเงินได้หรือหาได้ไม่พอก็จะไปอาศัยชั่วคราวที่วัด

กลุ่มอาชีพขับสามล้อถีบในจังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่ขับสามล้อถีบมาเป็นเวลานานแล้ว ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วจะขับมานานกว่า 10 ปี ปัญหาในการประกอบอาชีพของกลุ่มอาชีพนี้ส่วนมากจะเป็นปัญหาในการหารายได้ที่ไม่เพียงพอสำหรับการใช้จ่าย ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันมีมอเตอร์ไซด์รับจ้างเพิ่มมากขึ้น และผู้โดยสารทั่วไปนิยมใช้บริการจากมอเตอร์ไซด์รับจ้างมากกว่า เพราะมีความสะดวกและรวดเร็ว ยกเว้นผู้โดยสารที่มีข้าวของมาก ๆ จึงจะใช้บริการของรถสามล้อ ดังนั้นจึงทำให้รายได้จากการประกอบอาชีพขับสามล้อถีบลดน้อยลง นอกจากนี้ผู้ขับสามล้อถีบหลายรายยังมีปัญหาอุบัติเหตุในระหว่างที่ขับสามล้อ ทำให้ทรัพย์สินโดยเฉพาะอย่างยิ่งรถสามล้อได้รับความเสียหาย และบางครั้งผู้ขับขึ้นหรือผู้โดยสารก็ถึงขั้นได้รับบาดเจ็บ ซึ่งในกรณีเกิดอุบัติเหตุในขณะที่ขับสามล้อ เนื่องจากรถสามล้อถีบไม่มีประกันภัยในทุกประเภท ดังนั้น หากผู้ขับหรือผู้โดยสารเป็นฝ่ายผิด หรือกรณีที่คู่กรณีเป็นฝ่ายผิดแต่หนีไปไม่ยอมรับผิดชอบ ทำให้สามล้อจะต้องรับผิดชอบกับความเสียหายที่เกิดขึ้นเอง ซึ่งยิ่งเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้พวกเขามากขึ้น โดยจะต้องเสียทั้งเงินทองและเวลาในการทำมาหากิน

ในการดำเนินชีวิตของกลุ่มอาชีพข้ามสามลัทธินั้น ได้มีอุปสรรคปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งจะทำให้สภาพชีวิตและวิถีชีวิตของคนกลุ่มนี้เสื่อมโทรมลงไปเรื่อย ๆ โดยปัญหาที่กลุ่มอาชีพข้ามสามลัทธิประสบนั้นสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

ปัญหาด้านเศรษฐกิจของกลุ่มอาชีพข้ามสามลัทธินั้น จะเป็นปัญหาที่ต่อเนื่องมาจากปัญหาในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากการหารายได้จากอาชีพข้ามสามลัทธิในปัจจุบันนี้ทำได้ยากมากขึ้น ส่งผลให้รายได้ที่ได้รับไม่พอใช้จ่ายและไม่เพียงพอที่จะจุนเจือครอบครัว ทำให้สภาพชีวิตของตนเองและครอบครัวมีความยากลำบาก อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่จะใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยการประหยัด ไม่ใช้จ่ายในช่วงที่เงินไม่พอหรืออาจยอมอด บางรายต้องไปขอข้าวัดกินในช่วงที่ไม่มีเงิน ทั้งนี้เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่ต้องการเป็นหนี้ จึงไม่ต้องการไปหยิบยืมหรือไปกู้เงินจากคนอื่นเพื่อนำมาใช้จ่าย ซึ่งก็รวมไปถึงเงินกู้ยืมจากโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐด้วย ไม่ว่าจะเป็นเงินกองทุนหมู่บ้าน หรือเงินให้กู้ยืมของธนาคารออมสิน เพราะนอกจากไม่ต้องการเป็นหนี้แล้ว ส่วนใหญ่ไม่รู้ว่าจะกู้มาลงทุนอะไร และยังเกรงว่าจะไม่สามารถหาเงินมาใช้นี้ได้ ซึ่งการที่กลุ่มอาชีพข้ามสามลัทธิส่วนใหญ่จะมีปัญหาด้านเศรษฐกิจที่ค่อนข้างมาก ทำให้อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของตนเองและสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะบุตรหลานที่อยู่ในวัยศึกษาซึ่งกำลังมีพัฒนาการทางด้านสมอง รวมไปถึงเงินทองที่จะนำมาใช้เป็นทุนการศึกษาของบุตรหลาน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะไม่สามารถให้การสนับสนุนด้านการศึกษาแก่บุตรหลานได้ เนื่องจากส่วนใหญ่มีรายได้ที่ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายประจำวันอยู่แล้ว และส่วนใหญ่จะไม่มีเงินออม

2. ปัญหาด้านสุขภาพ

จากสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ยากลำบากขาดแคลนต้องอดมื้อกินมื้อ และต้องอาศัยอยู่ในที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่ไม่ค่อยถูกหลักสุขอนามัยนัก บางรายอาศัยหลบนอนอยู่บนสามลัทธิ โดยไม่มีผ้าห่มสำหรับให้ความอบอุ่น ทำให้ผู้ข้ามสามลัทธิและสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่จะมีปัญหาทางด้านสุขภาพ อาทิ โรคกระเพาะอาหาร เป็นลมบ่อย ปวดท้อง ปวดหลัง เป็นนิ่ว เป็นต้น โดยส่วนใหญ่ไม่มีสวัสดิการในการรักษาพยาบาล อาทิ บัตรทอง 30 บาทรักษาทุกโรค เนื่องจากส่วนมากจะมีทะเบียนบ้านอยู่ต่างจังหวัด ทำให้ไม่สะดวกที่จะกลับไปทำบัตรหรือกลับไปรักษาตัวเมื่อเจ็บป่วย และมีบางส่วนที่ไม่ยอมทำบัตรเพราะไม่เชื่อว่า 30 บาทจะรักษาทุกโรคได้จริง บางส่วนมองว่าผู้ถือบัตรจะได้รับการบริการที่ดีโดยคุณภาพจึงไม่อยากทำบัตร

3. ปัญหาคอปรครัว

กลุ่มอาชีพข้ามสามลัทธิจำนวนมากที่มีปัญหาทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัว และบางรายมีปัญหาจนถึงขั้นต้องแยกกันอยู่หรือต้องหย่าร้างกับภรรยา ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ยาก และการที่ผู้ข้ามสามลัทธิไม่มีเวลาให้กับครอบครัว ทำให้ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องแยกออกมาอยู่ตาม

ล่ำพั่ง ซึ่งก่อให้เกิดสภาพชีวิตที่อ้างว้าง เจ็บเหงา ขาดคนดูแลเอาใจใส่ ใช้ชีวิตแบบอยู่ไปวัน ๆ หากเงินมาได้ก็จะนำไปซื้อบุหรี่ ซื้อเหล้ากินจนหมด ซึ่งปัญหาความอ้างว้างเปล่าเปลี่ยวในชีวิตนี้ ได้เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้ประกอบอาชีพซัฟสามล้อถีบ ที่ต้องจากครอบครัวที่อยู่ต่างจังหวัดเพื่อมาทำมาหากินในจังหวัดชลบุรีเช่นกัน แต่ปัญหาดังกล่าวไม่ได้ส่งผลให้พวกเขาต้องมีสภาพชีวิตที่เปลี่ยนไปเหมือนกับกลุ่มแรก

4. ปัญหาในการเข้าถึงบริการของรัฐ

กลุ่มผู้ซัฟสามล้อถีบในจังหวัดชลบุรีเกือบทั้งหมดไม่เคยได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จากภาครัฐและองค์กรของเอกชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นคนต่างจังหวัดที่เข้ามาทำกินในจังหวัดชลบุรี โดยที่ไม่ได้ย้ายสำเนาทะเบียนบ้านตามมาด้วย อีกทั้งบางรายยังไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งแน่นอน ทำให้โอกาสในการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของภาครัฐทำได้ยากขึ้น อาทิ สวัสดิการในการรักษาพยาบาลตามโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค ซึ่งปัญหาที่กลุ่มอาชีพซัฟสามล้อถีบได้ประสบ และต้องการให้หน่วยงานของภาครัฐและองค์กรของเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้ความช่วยเหลือ ได้แก่

- การช่วยเหลือในการจัดหาอาชีพใหม่ที่มีรายได้และความมั่นคงมากกว่าปัจจุบัน
- การช่วยเหลือในการส่งเสริมอาชีพให้กับภรรยาและสมาชิกในครอบครัวเพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว
- การอนุรักษ์อาชีพซัฟสามล้อถีบให้คงอยู่ต่อไปได้ โดยการพัฒนารายได้ และคุณภาพชีวิตให้กับผู้ประกอบอาชีพนี้
- การจัดหาสามล้อถีบให้แก่ผู้ซัฟสามล้อถีบที่ยังไม่มีรถสามล้อเป็นของตนเอง
- การให้ความช่วยเหลือในด้านสวัสดิการการรักษาพยาบาล สำหรับผู้ที่ไม่มีสำเนาทะเบียนบ้านในจังหวัดชลบุรี ทำให้ไม่สามารถทำบัตรทอง 30 บาทที่จังหวัดชลบุรี เพื่อที่ในยามเจ็บป่วยจะสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลในจังหวัดชลบุรีได้
- การให้ความช่วยเหลือในเรื่องเงินกู้ยืมเพื่อนำไปใช้จ่ายในช่วงที่ครอบครัวเกิดความขาดแคลน
- การให้ความช่วยเหลือในเรื่องทุนการศึกษาแก่นุตรหลาน เนื่องจากในทุกวันนี้ครอบครัวของผู้ที่มีอาชีพซัฟสามล้อถีบ ส่วนใหญ่จะมีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับการใช้จ่ายภายในครอบครัว ดังนั้นจึงไม่มีรายได้พอที่จะนำมาใช้สนับสนุนการศึกษาของบุตร

บทที่ 4

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาถึงสภาพปัญหาความยากไร้ของกลุ่มอาชีพซัฟสามล้อถีบในจังหวัดชลบุรี สามารถที่จะสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

สภาพชีวิตของกลุ่มอาชีพซัฟสามล้อถีบส่วนใหญ่ยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งในส่วนของอาหารการกิน สภาพของที่อยู่อาศัย และการดูแลสุขภาพอนามัยของร่างกาย ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุฐานะของครอบครัวที่ยากจน และระดับการศึกษาที่ค่อนข้างน้อย ทำให้ไม่มีทางเลือกในการประกอบอาชีพมากนัก จึงต้องมาทำอาชีพซัฟสามล้อถีบ ซึ่งในสมัยก่อนที่ผู้ซัฟสามล้อถีบยังอายุน้อย ร่างกายยังแข็งแรงอยู่ ในช่วงนั้นรายได้จากการซัฟสามล้อถีบค่อนข้างดี ดังนั้นส่วนใหญ่จึงทำอาชีพนี้มาโดยตลอด แต่ในปัจจุบันนี้มีมอเตอร์ไซค์รับจ้างเพิ่มมากขึ้น ทำให้รายได้จากการซัฟสามล้อลดลง เพราะคนส่วนมากนิยมไปใช้บริการมอเตอร์ไซค์รับจ้าง เนื่องจากสะดวกและรวดเร็วกว่า ซึ่งจากรายได้ที่ลดลงจนไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครอบครัว ได้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของชีวิตที่ตกต่ำลงด้วย

กลุ่มอาชีพซัฟสามล้อถีบกำลังประสบปัญหาในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลให้สภาพชีวิตและวิถีชีวิตของพวกเขาตกต่ำลง โดยปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มอาชีพนี้ ได้แก่

- 1) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ รายได้จากการประกอบอาชีพไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตของตนเองและครอบครัว
- 2) ปัญหาด้านสุขภาพ เนื่องจากมีรายได้น้อยทำให้คุณภาพและปริมาณของอาหารที่รับประทานไม่พอเพียง ที่อยู่อาศัยไม่ถูกสุขอนามัย การดูแลสุขภาพร่างกายไม่ดี ทำให้กลุ่มอาชีพนี้ส่วนใหญ่มีปัญหาสุขภาพ
- 3) ปัญหาครอบครัว เนื่องจากสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก และการที่ไม่มีเวลาให้ครอบครัว ทำให้เกิดปัญหาทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัว ซึ่งนำไปสู่การแยกกันอยู่และการหย่าร้าง
- 4) ปัญหาการเข้าถึงบริการของรัฐ เนื่องจากไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ไม่มีทะเบียนบ้านในจังหวัดชลบุรี ขาดหลักประกัน และขาดข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

ส่วนใหญ่แล้วกลุ่มอาชีพซัฟสามล้อถีบจะไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยจะพยายามแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง อาทิ การประหยัด ยอมอด ไปขอข้าววัดกิน เมื่อไม่มีเงิน เป็นต้น สำหรับการช่วยเหลือกันระหว่างสมาชิกในชุมชนหรือระหว่างเพื่อนร่วมอาชีพนั้นมีน้อยมาก ทั้งนี้เนื่องจากส่วนใหญ่จะมีฐานะยากจน และมีความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก

4.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาในเรื่องปัญหาในการดำรงชีวิตของกลุ่มอาชีพสามล้อถีบที่จะประกอบไปด้วย ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากรายได้จากการประกอบอาชีพไม่พอกินพอใช้ และขาดแคลน อุปกรณ์และเครื่องมือในการประกอบอาชีพโดยส่วนใหญ่จะต้องเช่าสามล้อมาขับ นอกจากนี้ยังมีปัญหาทางด้านสุขภาพ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการขาดแคลนอาหาร และที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะ ปัญหาครอบครัวที่มีสาเหตุมาจากสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก และการไม่มีเวลาให้ครอบครัวและปัญหาในการเข้าถึง บริการของรัฐ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง ไม่มีทะเบียนบ้านในจังหวัดชลบุรี และส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากความไม่รู้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัญหาในการดำรงชีวิตของกลุ่มอาชีพสามล้อถีบนั้น เป็นปัญหาพื้นฐานของสภาพความยากจน ตามแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของความยากจน ของคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ ที่ได้แบ่งปัญหาพื้นฐานของสภาพความยากจนออกเป็น 3 ด้าน คือ ปัญหา ความขาดแคลน ปัญหาด้านโรคภัยไข้เจ็บ และปัญหาด้านความไม่รู้

จากผลการศึกษาในเรื่องสภาพชีวิตและสาเหตุของปัญหาชีวิตในกลุ่มอาชีพสามล้อถีบ ซึ่งพบว่า สภาพชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบันของกลุ่มอาชีพสามล้อถีบค่อนข้างขัดสน มีความเป็นอยู่ที่ไม่ได้มาตรฐาน ทั้งนี้เนื่องมาจากรายได้ที่ค่อนข้างน้อย ระดับการศึกษาที่ค่อนข้างต่ำ ประกอบกับอายุที่ค่อนข้างมากและ สุขภาพที่ไม่แข็งแรง ทำให้คนเหล่านี้มีโอกาสนในการเลือกประกอบอาชีพได้น้อยมาก แนวทางในการแก้ปัญหา ความยากจนและความด้อยโอกาสดังกล่าว จะต้องแก้ไขที่สาเหตุของปัญหา โดยจะต้องแก้ปัญหาย่อยอย่างเป็น ระบบและมีโครงสร้าง ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดในการแก้ปัญหาคความยากจนในชนบทและเมือง ตามแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ที่มีแนวทางในการแก้ปัญหาโดยการ

- เสริมสร้างศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถให้คนยากจนได้ก่อร่างสร้างตัวและพึ่งตนเอง ได้มากขึ้น
- สร้างโอกาสให้คนยากจนสามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้อย่างทั่วถึงและสามารถใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติได้
- ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้เอื้อต่อการสร้างโอกาสแก่คนยากจน
- ปฏิรูปกฎหมายและปรับปรุงกฎระเบียบให้คนจนได้รับโอกาส สิทธิความเสมอภาค และ ความเป็นธรรม

4.3 ข้อเสนอแนะ

4.3.1 ระดับนโยบาย-

- จากผลการศึกษาที่พบว่าสาเหตุของความยากจนและการด้อยโอกาสนั้น ส่วนใหญ่เกิดขึ้น เนื่อง จากการด้อยการศึกษา ดังนั้นรัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย จึงควรเร่งขยายโอกาส ทางการศึกษาให้มากขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาให้กับคนยากจนและคนด้อยโอกาส

- จากผลการศึกษาที่พบว่า มีคนยากจนและคนด้อยโอกาสอีกจำนวนมากที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ อาทิ บริการด้านการรักษาพยาบาลตามโครงการ 30 บาทรักษาได้ทุกโรค ซึ่งมีสาเหตุมาจากการไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง การไม่มีสำเนาทะเบียนบ้านในจังหวัดชลบุรี ดังนั้นรัฐบาลโดยกระทรวงสาธารณสุขจึงควรหามาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือในด้านการรักษาพยาบาลให้กับแรงงานที่มาจากต่างถิ่น รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ของภาครัฐด้วยที่ควรผ่อนปรนระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้คนจนและคนด้อยโอกาสสามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้ง่ายขึ้น

- จากผลการศึกษาที่พบว่า กลุ่มอาชีพข้ามสามล้อถีบซึ่งเป็นกลุ่มคนยากจนและคนด้อยโอกาสนั้นส่วนใหญ่อพยพมาจากในพื้นที่ชนบทเพื่อเข้ามาทำงานในเขตเมือง ซึ่งการอพยพเข้ามาทำงานในเมืองของคนในชนบทนั้น ได้ก่อให้เกิดปัญหาสังคมขึ้นมากมาย ดังนั้นรัฐบาลโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ควรเร่งหามาตรการในการสร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในชนบทมากขึ้น เพื่อลดการอพยพเข้ามาทำงานในเขตเมือง

4.3.2 ระดับปฏิบัติการ

- สำนักงานแรงงานจังหวัด ควรจัดหางานที่เหมาะสมให้แก่ผู้ข้ามสามล้อถีบที่ต้องการเปลี่ยนอาชีพ รวมทั้งจัดฝึกอบรมในด้านทักษะอาชีพที่เหมาะสมให้

- สำนักงานแรงงานจังหวัดควรร่วมมือกับทางทางท่องเที่ยว เพื่อจัดหารายได้เสริมให้แก่ผู้ข้ามสามล้อถีบที่ยังสมัครใจทำอาชีพนี้ต่อไป โดยการขับรถสามล้อเพื่อรับส่งนักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในช่วงวันหยุดเสาร์ - อาทิตย์

- สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดหาที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐาน และพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานต่าง ๆ สำหรับที่อยู่อาศัยของผู้ข้ามสามล้อถีบที่ขาดแคลน สาธารณูปโภค รวมถึงการจัดสวัสดิการพื้นฐานต่าง ๆ เช่น สวัสดิการในด้านการรักษาพยาบาล การจัดหาทุนการศึกษาให้แก่บุตรหลานของกลุ่มอาชีพข้ามสามล้อถีบที่ขาดแคลน

บรรณานุกรม

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย , ข้อมูลประชากรในช่วงปี พ.ศ. 2541-2542 , 2542

กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย , การศึกษาวิจัยเพื่อจัดทำผังเมืองจังหวัดชลบุรี

กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย. การศึกษาวิจัยเพื่อจัดทำผังภาคและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่
บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก.

ลือชัย จุลาสัย และคณะ , ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือตอนบน , กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลง-
กรณ์มหาวิทยาลัย , 2543

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , แผนงานพัฒนาชนบทปี พ.ศ. 2535.

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชลบุรี , ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2542

ภาคผนวก

กรณีศึกษา

นายแจ่ม กันหา

นายแจ่ม กันหา อายุ 58 ปี เกิดที่เกาะสีชัง ถนนเกาะสีชัง อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียน เกาะสีชัง ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำหมู่บ้าน มีพี่น้องร่วมบิดามารดา รวม 6 คน เป็นชายทั้งหมด อาชีพเดิมของบิดามารดา คือ การออกเรือหาปลาหมึก ปัจจุบันบิดามารดาเสียชีวิตแล้วทั้ง 2 ท่าน นายแจ่มได้แยกครอบครัวมาแต่งงานกับ นางทองใบ สุขประเสริฐ ซึ่งปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว ไม่มีบุตรด้วยกัน แต่ทางภรรยา มีลูกติดตามทั้งหมด 4 คน เป็นชาย 2 คน และหญิง 2 คน ซึ่งได้แต่งงานและแยกครอบครัวไปหมดแล้ว ปัจจุบันนายแจ่มอาศัยอยู่กับพี่ชายแค่สองคน พี่ชายเป็นอัมพฤกษ์ช่วงล่างต้องใช้ไม้เท้าในการช่วยเดิน (ไม้เท้าที่ใช้มีผู้บริจาคให้มา) พี่ชายประกอบอาชีพขอทาน โดยขอทานอยู่ที่บริเวณ บางทราย ซ. 9 ออกไปขอทานทุกวันได้เงินประมาณวันละ 100 บาท

เมื่อนายแจ่ม กันหา จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้เริ่มประกอบอาชีพออกเรือหาปลาหมึก ร่วมกับบิดามารดา มีรายได้ประมาณ 4,000-5,000 บาท / เดือน จนถึง พ.ศ. 2518 ได้ย้ายมาอยู่ที่สะพาน 4 ตำบลมะขามหย่ง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เนื่องจากได้ภรรยาเป็นคนจังหวัดชลบุรี กอปรกับเริ่มเบื่ออาชีพออกเรือหาปลาหมึก เพราะต้องออกทะเลบางครั้งเจอคลื่นลูกใหญ่ และลมพายุพัด ทำให้เกิดอันตรายและเป็นการเสี่ยงชีวิต จึงเปลี่ยนมาทำอาชีพขับสามล้อถีบ ต่อมาได้ย้ายไปอยู่ที่สะพานอุทยาน ตำบลมะขามหย่ง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เนื่องจากที่อยู่อาศัยเดิมที่คลอง 4 จะมีการถอน เพื่อปลูกสร้างตึกเจ้าของบ้านจึงให้ย้ายออกไป หลังจากที่ย้ายไปอยู่ที่ใต้สะพานอุทยาน ตำบลมะขามหย่ง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ได้ระยะหนึ่งเนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ต่ำเวลาฝนตกน้ำจะท่วมและขังอยู่ภายในบ้าน ก่อให้เกิดความรำคาญและความไม่สะดวก จึงย้ายออกไปอยู่ที่ ตำบลบางทราย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยเข้าไปเช่าที่ได้ทุนบ้านของนางม่วยเพื่อเป็นที่พักอาศัย แต่ก็เกิดปัญหาเมื่อเวลาฝนตกน้ำท่วมพื้นดิน เดินเข้าไม่สะดวก จึงได้ย้ายออกไปอยู่ที่บ้านตามั่ง ใกล้วัดหลวงพ่อโพธิ์ทอง แต่เมื่อย้ายเข้าไปอยู่ได้ไม่นาน เจ้าของบ้านเกิดความไม่พอใจจึงต้องย้ายกลับไปอยู่ที่บ้านนางม่วย ที่ตำบลบางทราย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เช่นเดิม เพราะน้ำไม่ท่วมแล้ว และต่อมาก็ได้ย้ายมาเช่าอยู่ในที่อยู่ปัจจุบันนี้

ที่อยู่อาศัยปัจจุบันของนายแจ่มอยู่บ้านเลขที่ (จำไม่ได้) ม. 8 ซ. 8 (บ้านผู้ใหญ่สงค์) ต. บางทราย อ. เมือง จ. ชลบุรี ลักษณะของที่อยู่อาศัย เป็นห้องแถวเก่า ๆ ชั้นเดียว สร้างด้วยไม้เก่า ๆ มีปลวกขึ้น เวลาฝนตกจะมีน้ำรั่วลงมาจากหลังคา ที่เพื่อกดังกล่าวต้องจ่ายค่าเช่า 200 บาท/เดือน ไม่รวมค่าไฟฟ้า ซึ่งค่าไฟฟ้าจะตกประมาณเดือนละ 60 บาท ส่วนค่าน้ำไม่ต้องเสียเพราะร่อนน้ำฝนใส่ตุ้มเอาไว้ใช้ โดยส่วนตัวแล้วไม่พอใจกับสภาพที่อยู่อาศัยนี้มากนักเพราะเก่ามาก หลังคามีรอยรั่ว ทำให้เมื่อฝนตกเกิดการรั่วซึมอยู่บ่อย ๆ

นายแจ่มประกอบอาชีพขับสามล้อถีบมา 28 ปีแล้ว สาเหตุที่เลือกทำอาชีพถีบสามล้อเพราะว่าคิดว่า

เป็นงานอิสระ ทำมาหากินง่าย ถ้าเหนื่อยมากก็สามารถพักได้ สามล้อที่ใช้ประกอบอาชีพเป็นสามล้อเช่า โดยเช่าจากอู่รถยนต์ ค่าเช่าวันละ 20 บาท 4 – 5 วันจึงจะนำค่าเช่าไปจ่ายครั้งหนึ่ง (ประมาณ 100 บาท/ครั้ง)

ในการทำงานขับสามล้อแบ่งเป็น 2 ช่วง ช่วงเช้าเวลา 4.00 น. – 9.00 น. เมื่อได้เงินมากพอควร จึงกลับบ้าน ช่วงบ่าย 13.00 น. – 19.00 น. จึงออกมาขับใหม่ ผู้โดยสารส่วนใหญ่จะเป็นชาประจำ ที่มาจ้างยี่ห้อของ ชื่อกับข้าว ส่วนใหญ่จะจอดรอเพื่อรอให้บริการผู้โดยสารอยู่ที่หน้าตลาดใหม่ พงษ์ศักดิ์ ก่อนทำงานอาจมีการดื่มเหล้าเล็กน้อย ประมาณ 1 เป๊ก นายแจ่มรู้สึกชอบงานที่ทำอยู่ในขณะนี้ จึงไม่มีความคิดที่จะเปลี่ยนไปทำงานอื่น

รายได้ของครอบครัวประมาณ 200 – 250 บาท/วัน (ประมาณ 3,000 – 4,000 บาท/เดือน) ซึ่งเป็นรายได้จากการขอทานของพี่ชายประมาณ 100 บาท / วัน และได้จากการถีบสามล้อของนายแจ่มประมาณ 100 – 150 บาท/วัน ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จะเป็น ค่าอาหาร ค่าเช่ารถ ค่าเหล้า และค่ายาทาไขข้อให้พี่ชายซึ่งเป็นอัมพฤกษ์ ในปัจจุบันไม่มีภาระหนี้สิน

นายแจ่มเคยประสบอุบัติเหตุในขณะที่ขับสามล้อถีบโดยโดนรถจักรยานยนต์ขับมาชนเมื่อ 3 ปีที่ผ่านมา ทำให้ล้อรถสามล้อได้รับความเสียหาย ด้านสุขภาพนั้นนายแจ่มป่วยเป็นโรคไต มีอาการหายใจไม่ออก แต่ยังไม่ได้รับการรักษา เนื่องจากไม่มีเงินและยังไม่ได้ทำบัตร 30 บาท พี่ชายที่ป่วยเป็นอัมพฤกษ์ที่ไขข้อ เคยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลชลบุรีเมื่อหลายปีมาแล้ว แต่ไม่ได้รับการรักษาต่อเนื่อง นายแจ่ม ดิดูบุญหรี ดืมสุรา และเคยถูกตำรวจจับข้อหาเมาแล้วอาละวาด

นายแจ่มไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่ นายแจ่มจะพยายามแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง สำหรับเพื่อนบ้านที่อยู่ในชุมชนมีการพูดคุยและสังสรรค์กันเป็นบางครั้งโอกาส แต่ไม่ได้มีการช่วยเหลือต่อกันมากนัก เพราะส่วนใหญ่มีฐานะยากจน สิ่งที่นายแจ่มอยากได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ อยากได้รถสามล้อถีบเป็นของตัวเอง และอยากได้รถเข็นชนิดโยกให้พี่ชาย 1 คัน

นายมานะ ตาทอง

นายมานะ ตาทอง อายุ 34 ปี เกิดที่ตำบลศรีโพธิ์ อำเภอบ้านนา จังหวัดอำนาจเจริญ จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนบ้านกุด ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ในละแวกหมู่บ้าน เคยผ่านการฝึกอบรมทางด้านการเกษตร, กลุ่มเยาวชนที่จัดโดยทางอำเภอ และ อาสาป้องกันและพัฒนาตนเอง (อปน.)

นายมานะมีพี่น้องร่วมบิดามารดา 4 คน เป็นชาย 3 คน หญิง 1 คน ปัจจุบันนายมานะแต่งงานกับ นางหม่วย จุฑรัตน์ อายุ 35 ปี มีบุตรด้วยกัน 2 คน เป็นชาย 1 คน หญิง 1 คน คนโตอายุ 9 ขวบ กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คนเล็กอายุ 4 ขวบ ยังไม่ได้เข้าเรียน ภรรยา มีหน้าที่ดูแล ปัจจุบันบิดามารดาของนายมานะเสียชีวิตแล้วทั้งคู่

เดิมนายมานะ ตาทอง ประกอบอาชีพทำนาอยู่ที่บ้านที่จังหวัดอำนาจเจริญ ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 โดนเกณฑ์ทหารไปอยู่ที่ค่ายกำแพงเพชร ตำบลสวนหลวง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เป็นเวลา หลังจากปลดประจำการได้ 2 ปี กลับมาอยู่ภูมิลำเนาเดิมประมาณ 2 - 3 ปี จึงได้แต่งงานและย้ายตาม ภรรยาไปอยู่ที่บ้านเลขที่ 21 หมู่ 7 ตำบลหัวเมือง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร และได้เริ่มมาอยู่ที่ จังหวัดชลบุรีเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2537 แต่ยังไม่ไป มา ๗ ระหว่างจังหวัดยโสธรกับชลบุรี โดยเมื่อถึงช่วงฤดู ทำนาจะกลับไปทำนาที่จังหวัดยโสธร แต่เมื่อหมดช่วงทำนาแล้วจะกลับมาเก็บสามล้อรับจ้างที่จังหวัดชลบุรี

ระหว่างที่อยู่ในจังหวัดชลบุรี นายมานะจะมาเช่าบ้านอยู่ที่บ้านเลขที่ 96 ถนนสันติธรรม ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ลักษณะที่อยู่อาศัยดังกล่าวเป็นอาคารไม้เล็ก ๆ ห้องเดียว ไม่มีน้ำประปา ต้องใช้น้ำบ่อ ตัวอาคารเก่ามาก มีปลวกขึ้น หลังคามีรอยรั่วทำให้เกิดน้ำรั่วเวลาฝนตก โดยส่วนตัวแล้วไม่พอใจกับสภาพที่อยู่อาศัยแห่งนี้ โดยอยากให้สภาพที่ถาวรมากกว่านี้

นายมานะประกอบอาชีพขับสามล้อถีบมาประมาณ 7 ปี สาเหตุที่นายมานะเลือกมาทำมาหากินที่ จังหวัดชลบุรีเพราะ คิดว่าสามารถทำมาหากินได้ดีกว่าที่บ้านเกิด เพื่อน ๆ ที่มาทำงานที่จังหวัดชลบุรีกลับไปเยี่ยมบ้านก็บอกว่าชลบุรีสามารถทำมาหากินได้ดี ส่วนสาเหตุที่มาประกอบอาชีพขับสามล้อถีบ เพราะเพื่อน ชวนมาและเป็นอาชีพอิสระ ขึ้นอยู่กับตนเองว่าจะทำงานเมื่อไร ทำให้สามารถใช้เวลารว่างจากช่วงทำนา มาขับสามล้อถีบได้ ซึ่งไม่มีอาชีพอื่นที่เหมาะสมกว่านี้ สามล้อที่ใช้ประกอบอาชีพเป็นสามล้อที่เช่ามาเป็นรายวัน แต่เดิมค่าเช่าวันละ 30 บาท ปัจจุบันขึ้นเป็นวันละ 50 บาท

ในการขับสามล้อถีบนายมานะจะเริ่มงานตั้งแต่ 5.00 น - 19.00 น. ทำงานทุกวันยกเว้นวันที่ไม่สบาย เส้นทางในการขับสามล้อบริเวณตลาดหนองมน ในรัศมีไม่เกิน 1 กิโลเมตรโดยจะไปจอดตรอกผู้โดยสาร อยู่ที่หน้าร้านทองแม่เงินเย็น ผู้โดยสารส่วนใหญ่เป็นคนแก่ แม่ค้า ที่มาจ่ายตลาด หรือชนของที่บ้านมาส่งที่ตลาด

รายได้ของครอบครัวประมาณเดือนละ 3,000 - 6,000 บาท โดยรายได้ทั้งหมดมาจากการถีบสามล้อซึ่งเป็นรายได้ตกประมาณวันละ 100 - 200 บาท รายจ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อข้าว กับข้าว บุหรี่

ค่าน้ำค่าไฟ ค่าขนมลูกและหลานไปโรงเรียน และค่าเช่ารถซึ่งรวมรายจ่ายประมาณวันละ 100-200 บาท ถ้าสามารถมีทางเลือกในการประกอบอาชีพอื่นได้นายมานะก็อยากทำงานที่มีความเป็นอิสระ งานอะไรก็ได้ที่สามารถทำไปเรื่อย ๆ ไม่มีคนคุม อย่างเช่นงานประเภทรับจ้างทั่วไป ขุดดิน ขุดต้นไม้

นายมานะมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ไม่มีโรคประจำตัว แค่อุบบนหรี และดื่มสุราเป็นประจำ ชอบเล่น หอยได้ดิน โดยเล่นงวดละประมาณ 10-40 บาท สมาชิกในครอบครัวทุกคนมีสุขภาพแข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัว

ปัญหาที่นายมานะประสบอยู่ในปัจจุบัน คือ ปัญหาหนี้สินที่กู้มาจากกองทุนหมู่บ้าน (กองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท) เมื่อ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2544 จำนวน 5,000 บาท โดยเสียดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี และมีกำหนดใช้คืนในเดือนตุลาคม ปี พ.ศ. 2545 นายมานะได้แจ้งต่อกองทุนว่าจะกู้ยืมมาเพื่อซื้อข้าวเปลือกมาขาย แต่ปรากฏว่าไม่ได้นำเงินไปซื้อข้าวเปลือกแต่อย่างใดโดยได้นำไปใช้จ่ายในครอบครัวหมดแล้ว แต่นายมานะได้แก้ปัญหานี้โดยพยายามเก็บเงินและส่งคืนตามกำหนดเวลาและไม่กู้ยืมเพิ่มอีก นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับค่าเช่ารถสามล้อถีบที่ค่อนข้างแพง อยากให้ลดลงมาบ้าง แต่ปัญหาดังกล่าวนี้นี้ไม่รู้จะแก้ไขอย่างไร จึงต้องยอมรับสภาพ นอกจากนี้ยังมีปัญหาไม่มีเงินพอที่จะส่งลูกเรียน และกลัวลูกจบเรียนแล้วไม่มีงานทำอยากให้มีการศึกษาสำหรับลูกและช่วยหางานให้ทำเมื่อลูกสำเร็จการศึกษา

นอกจากเงินกู้จากกองทุนหมู่บ้านจำนวน 5,000 บาทแล้ว นายมานะไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถ้ารัฐบาลจะให้ความช่วยเหลือ อยากได้รับความช่วยเหลือในการหาอาชีพเสริมให้กับภรรยา เพื่อจะได้แบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายภายในบ้านได้บ้าง ซึ่งปัจจุบันภรรยากำลังหัดเย็บผ้าอยู่ อยากให้มีการอนุรักษ์อาชีพขี้นวดสามล้อถีบ โดยต้องการให้มีคนให้ความสนใจในการให้บริการมากขึ้น

นายแห้ว สุขศร

นายแห้ว สุขศร อายุ 40 ปี เกิดที่บ้านเลขที่ 14 หมู่ 1 ตำบลห้วย อำเภอนา จังหวัดอุบลราชธานี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนบ้านห้วย ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ใกล้ ๆ กับหมู่บ้าน

มีพี่น้องร่วมบิดามารดาจำนวน 7 คน เสียชีวิตไป 1 คน เป็นชาย 6 คน หญิง 1 คน บิดามารดาประกอบอาชีพทำนา ปัจจุบันเสียชีวิตแล้วทั้งคู่ นายแห้วได้สมรสกับนางชน ชัยโย อายุ 30 ปี มีบุตรชายด้วยกัน 1 คน อายุ 6 ขวบ ต้องฝากให้คนรู้จักช่วยดูแลโดยจ่ายเงินให้วันละ 20 บาท เนื่องจากภรรยาเป็นแม่บ้านชักรีดอยู่ที่ร้านมูติตา ได้เงินเดือน 3,000 บาท พี่น้องส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาต่อจากพ่อแม่

หลังจากบิดาเสียชีวิต นายแห้ว สุขศร ได้ย้ายจากบ้านเกิดที่จังหวัดอุบลราชธานีมาอยู่ที่ตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี เพื่อมาหางานทำที่ อำเภอสรีราชาซึ่งบิดาเคยมาทำงาน สาเหตุที่ไม่ทำนาอยู่ที่บ้านเกิดเพราะมีพี่น้องทำนากันมากแล้ว จึงมาทำงานรับจ้าง ตัดอ้อย ปลูกอ้อย ปลูกมัน ได้ค่าจ้างวันละ 12 บาท ต่อมาได้แต่งงานย้ายที่อยู่มาอยู่กับภรรยาที่ตำบลหนองปรือ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี และได้มาประกอบอาชีพรับจ้างแบกข้าวสารโดยมีที่ทำงานประจำ แต่เนื่องจากหิวเข้าไม่ตี แบกของหนักไม่ได้ จึงต้องเปลี่ยนงาน จึงย้ายที่มาอยู่ที่ ถนนสุขุมวิท ตำบลบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นที่อยู่ปัจจุบันและมาประกอบอาชีพขับสามล้อถีบแทน

ที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน เป็นบ้านที่ปลูกสร้างเองบนที่ดินที่เช่าจากผู้อื่น จ่ายค่าเช่าที่เดือนละ 60 บาท บริเวณที่ปลูกบ้านเป็นสวนมะพร้าว หลังโรงเรียนพนาทิพย์ ลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นบ้านไม้ชั้นเดียว หลังคามุงสังกะสี อยู่อาศัยมา 2 เดือนแล้ว รู้สึกพอใจในที่อยู่อาศัยปัจจุบันเพราะเป็นบ้านที่ลงมือปลูกสร้างเอง และได้มาด้วยน้ำพักน้ำแรงของตนและภรรยา

นายแห้วขับสามล้อถีบมานาน 2 เดือน ปัจจุบันนายแห้วขับสามล้อถีบอยู่บริเวณหน้าร้านทองเฉี้ยวตังกี้ เริ่มงานตั้งแต่ 6.00 น. - 17.00 น. โดยจะขับรถไปจอดรอผู้โดยสารที่บริเวณหน้าร้านทอง ซึ่งราคาค่าโดยสารขึ้นอยู่กับระยะทางและการตกลงกับผู้โดยสาร รายได้จากการขับสามล้อประมาณ 100 บาท / วัน สาเหตุที่มาทำอาชีพนี้เพราะเพื่อนที่เป็นคนจังหวัดอำนาจเจริญชวนมา พร้อมทั้งช่วยหารถสามล้อให้ถีบด้วย ถ้ามีโอกาสให้เลือกในการประกอบอาชีพอื่นนายแห้วอยากทำไร่ และรับจ้างขับรถ เพราะเป็นอาชีพที่เคยทำมาก่อน โดยอยากได้ค่าจ้างเป็นรายเดือนประมาณเดือนละ 4,000 บาท

รายได้ในปัจจุบันของครอบครัวทั้งหมดประมาณ 6,000 บาท/เดือน ซึ่งได้มาจากเงินเดือนภรรยา 3,000 บาท และจากการขับสามล้อถีบอีกประมาณวันละ 100 บาท ค่าใช้จ่ายของครอบครัวประมาณ 100 บาท ต่อวัน ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จะเป็น ค่ากับข้าว ค่าเลี้ยงดูบุตร ค่าเหล้า ค่านู๋รี่ ปัจจุบันครอบครัวไม่มีภาระหนี้สิน

ปัญหาที่นายแห้วเคยประสบ คือ ประสบอุบัติเหตุในขณะที่ขับสามล้อถีบโดยโดนรถชน ทำให้รถสามล้อได้รับความเสียหาย สำหรับตัวนายแห้วเองไม่มีปัญหาด้านสุขภาพ ร่างกายแข็งแรง ไม่มีโรค

ประจำตัว แต่นางชั้นกรรมาอีโรคประจำตัว คือ เป็นลม และปวดท้องบ่อย เคยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลชลบุรี และโรงพยาบาลแก่ง

นายแห้วไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลหรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นนายแห้วและครอบครัวจะต้องพยายามต่อสู้และแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง สำหรับเพื่อนบ้านในชุมชนเนื่องจากนายแห้วและครอบครัวพึ่งย้ายเข้ามาอยู่ใหม่ จึงยังไม่ค่อยรู้จักคุ้นเคยและให้ความช่วยเหลือกันมากนัก สำหรับสิ่งที่อยากให้รัฐช่วยเหลือ คือ การจัดหาอาชีพใหม่ที่ดีและมั่นคงมากกว่านี้ แต่ติดอยู่ที่ความรู้น้อย ดังนั้นจึงอยากให้รัฐยื่นมือเข้าช่วยเหลือตรงจุดนี้

นายวีระ นิยมไทย

นายวีระ นิยมไทย อายุ 52 ปี เกิดที่บ้านเลขที่ 85 หมู่ 3 ตำบลนวนสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนวัดนวลสำราญ ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำหมู่บ้าน มีพี่น้องร่วมบิดามารดา 6 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 4 คน เดิมบิดามารดาประกอบอาชีพทำนา ต่อมาบิดาเสียชีวิตมารดาจึงเลิกทำนา นายวีระสมรสกับ นางจำปี นิยมไทย อายุ 43 ปี แต่ปัจจุบันหย่าขาดจากกันแล้วเพราะภรรยาไม่สู้ มีบุตรด้วยกัน 2 คน เป็นชายทั้งคู่ คนโตเรียนจบชั้นปวส. ที่โคราช ขณะนี้ทำงานอยู่ที่มหาชัย ส่วนบุตรคนเล็กอายุ 9 ปี เรียนโรงเรียนประจำบาล อยู่ที่จังหวัดชัยภูมิ

นายวีระประกอบอาชีพทำนาอยู่กับครอบครัวตั้งแต่เด็กจนอายุประมาณ 30 ปี จึงไปทำงานที่ประเทศไต้หวัน ที่นครไทเป เขตซันชง ถนนกวงชู่ลู่ ประเทศไต้หวัน ไปเป็นช่างคุมเครื่องจักรโลหะ โดยติดต่อผ่านทางบริษัทจัดหาแรงงานไทยบาลเวอร์ โดยมีรายได้ประมาณ 10,000 – 20,000 บาท /เดือน ซึ่งถ้าทำงานในวันเสาร์จะได้เงินพิเศษอีกประมาณวันละ 300 วอน กินอยู่ในโรงงานเลย นายวีระส่งเงินให้ทางบ้านทุกสิ้นเดือนประมาณเดือนละ 1,000 – 2,000 บาท ทำงานอยู่ที่ไต้หวัน 4 ปี เริ่มคิดถึงบ้านจึงกลับมาอยู่ที่ชัยภูมิตามเดิม เมื่อกลับมาบ้านกลับทะเลาะกับภรรยาอย่างรุนแรงจนถึงขั้นต้องหย่าขาดจากกัน สาเหตุที่ทะเลาะกันเนื่องมาจาก นายวีระไม่สามารถมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาได้ตามปกติ ภรรยาจึงไปมีชู้ อีกทั้งเงินที่นายวีระส่งมาให้ภรรยาทุกเดือนก็ไม่มีเงินเหลือเพราะภรรยานำไปให้ชู้หมด เมื่อหย่ากับภรรยาแล้วทรัพย์สินสมบัติที่เป็นที่นาแบ่งกันคนละครึ่ง ส่วนบ้านยกให้ลูก นายวีระจึงย้ายมาอยู่ที่ซอยเขาน้อย ตำบลบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นที่อยู่ปัจจุบัน

ลักษณะที่อยู่ปัจจุบันเป็นห้องเช่าที่มีลักษณะเป็นห้องแถว 2 ชั้น ทำด้วยปูน ค่าเช่าเดือนละ 750 บาท ซึ่งนายวีระมีความพอใจกับสภาพของที่อยู่อาศัยแห่งนี้พอสมควร สาเหตุที่นายวีระเลือกที่จะมาทำมาหากินในจังหวัดชลบุรี เพราะการทำมาหากินง่ายกว่าจังหวัดอื่น อีกทั้งคนชลบุรียังเป็นคนซื่อสัตย์ โดยเท่าที่ผ่านมานายวีระไม่เคยถูกผู้โดยสารหลอกหรือโกง

นายวีระขับสามล้อถีบมา 6 ปีแล้ว สาเหตุที่เลือกทำอาชีพนี้เพราะเป็นอาชีพที่อิสระ วางเมื่อไหร่ก็สามารถทำงานได้ และเป็นอาชีพที่ถนัด โดยมีเพื่อน ๆ ที่เคยขับสามล้อถีบมาก่อนแนะนำให้มาทำอาชีพนี้จึงลองมาทำดู ปัจจุบันรถสามล้อถีบที่ใช้ในการประกอบอาชีพเป็นรถเช่า โดยเสียค่าเช่าวันละ 30 บาท

ในการทำงานแต่ละวันนายวีระจะเริ่มขับสามล้อถีบตั้งแต่ 6.00 น. – 18.00 น. โดยจะจอดรอเพื่อรอรับผู้โดยสารเป็นประจำที่บริเวณตลาดล่าง ส่วนใหญ่ผู้โดยสารเป็นแม่บ้านที่มาซื้อของที่ตลาดล่าง รายได้เฉลี่ยประมาณวันละ 100 – 150 บาท ค่าโดยสารจะขึ้นอยู่กับระยะทางและการตกลงกันกับผู้โดยสาร นายวีระชอบอาชีพนี้แต่ถ้ามีโอกาสให้เลือกทำอาชีพอื่นอยากทำงานเป็นการโรง เนื่องจากอายุมากแล้ว โดยอยากได้เงินเดือน ๆ ละ 4,000 บาท

รายได้ทั้งหมดประมาณเดือนละ 3,000 – 6,000 บาท ของนายวีระได้มาจากการถีบสามล้อ ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่คือ ค่าอาหาร ค่าเช่าบ้าน ค่าเช่ารถ นายวีระมีหนี้สินอยู่ประมาณ 120,000 บาท ซึ่งเป็น

การกู้มาจาก ธกส. เพื่อลงทุนทำนา เสียดอกเบี้ยร้อยละ 9 ต่อปี คาดว่าจะใช้คืนได้หมดภายในปี พ.ศ. 2550 นายวีระเล่นการพนันบ้างเป็นบางครั้ง แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการเล่นหวยใต้ดิน

ปัญหาที่นายวีระประสบคือ การที่มอเตอร์ไซด์รับจ้างมีจำนวนมากเกินไป และบางคนขับซีโดยฝ่าฝืนกฎหมาย ทำให้นายวีระต้องประสบอุบัติเหตุ ถูกมอเตอร์ไซด์รับจ้างชน 2 ครั้ง เมื่อปี พ.ศ. 2525 และ พ.ศ. 2529 ทำให้รถสามล้อพังเสียหายและถึงแม้คู่กรณีจะยอมซ่อมรถให้ ก็ทำให้เสียเวลาทำมาหากิน ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ได้แก้ไขโดยพยายามระมัดระวังให้มากที่สุดในเวลาถีบรถสามล้อ นอกจากนี้ยังมีปัญหาทางด้านจิตใจที่ต้องว่าเหว เพราะใช้ชีวิตอยู่ตามลำพังจึงอยากที่จะหาภรรยาใหม่

นายวีระไม่เคยได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสิ่งที่ต้องการให้รัฐบาลให้ความช่วยเหลือ คือ การจัดหางานให้ใหม่ โดยอยากได้งานอื่นซึ่งเป็นงานที่เบากว่า เช่น งานทำความสะอาดโรงเรียน เนื่องจากอายุเริ่มมากขึ้นทำให้เรี่ยวแรงเริ่มถดถอย

นายสมชาย บุญเต็ม

นายสมชาย บุญเต็ม อายุ 38 ปี เกิดที่บ้านเลขที่ 28 หมู่ 3 ตำบลชุมใหญ่ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนบ้านบัวยาง ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำหมู่บ้าน มีพี่น้องร่วมบิดามารดาทั้งสิ้น 3 คน เป็นชาย 1 คน หญิง 2 คน บิดาแยกทางกับมารดาตั้งแต่อายุ 6 ขวบ หลังจากที่ยกทางกับมารดาแล้ว บิดาก็ทำนาอยู่ตามลำพัง โดยประกอบอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพเสริมส่งเงินให้มารดาและลูก ๆ ประมาณเดือนละ 500 บาท นายสมชายสมรสกับนางภัทราภร แต่งกะล่อน แต่ปัจจุบันไม่ได้อยู่ด้วยกันเพราะทำงานหาเงินได้ไม่พอใช้ภรรยาจึงหนีไปมีคู่ มีบุตรด้วยกัน 3 คน เป็นหญิงทั้งหมด บุตรคนที่ 1 เรียนอยู่ที่โรงเรียนหนองยาสูบประวัตินั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บุตรคนที่ 2 เรียนอยู่ที่โรงเรียนวัดกำแพง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ คนสุดท้ายเรียนอยู่ที่โรงเรียนวัดกำแพง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ค่าเล่าเรียนของลูกสาวทั้งหมดได้รับจากมูลนิธิหลวงปู่เหมือน และทางเทศบาลที่ให้การช่วยเหลือ

นายสมชาย บุญเต็ม เริ่มทำงานตั้งแต่ อายุ 14 ปี ในร้านอาหารอินโดจีน ที่ตัวจังหวัดอุบลราชธานี ได้ค่าจ้าง 150 บาท/เดือนทำอยู่ 5 ปี จึงย้ายไปทำงานที่ขายรองเท้าในที่ห้างสรรพสินค้าสินไทย จังหวัดอุบลราชธานี เนื่องจากที่ทำงานเก่าให้ค่าจ้างน้อย โดยงานที่ใหม่ ได้ค่าจ้าง 500 บาท/เดือน ทำงานในร้านขายรองเท้าได้ 2-3 ปี ด้วยอยากได้ประสบการณ์ในด้านอื่น ๆ จึงย้ายเข้ามาทำงานในกรุงเทพเมื่ออายุได้ 22 ปี มาทำงานที่ร้านข้าวต้มบวรแถวบางลำพู ได้เงินเดือน 700 บาท/เดือน ทำงานอยู่ได้ระยะหนึ่งจึงเริ่มรู้สึกว่าไม่อยากทำงานเป็นลูกจ้างใคร ประกอบกับบิดาแต่งงานใหม่และย้ายไปอยู่ที่จังหวัดชลบุรี จึงย้ายตามบิดามาอยู่ที่จังหวัดชลบุรี บิดาของนายสมชายมาประกอบอาชีพซ่อมรถสามล้ออยู่ที่บ้านเช่าแถวถนนวิจิตรปราการ ตำบลมะขามหย่ง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

สภาพที่อยู่ปัจจุบันของนายสมชาย เป็นอยู่สามล้อซึ่งเป็นตึก 3 ชั้น ชั้นล่างเป็นอู่รถสามล้อ ชั้นบนเป็นห้องแบ่งให้เช่า ค่าเช่าเป็นรายวัน วันละ 25 บาท นายสมชายรู้สึกพอใจกับสภาพของที่อยู่ และราคาเช่า

นายสมชายประกอบอาชีพขับสามล้อถีบมานาน 17 ปี สาเหตุที่นายสมชายมาประกอบอาชีพนี้ เพราะเห็นว่าบิดาทำอาชีพนี้มาก่อน และบิดาได้ช่วยสอนขับรถให้ อีกทั้งยังเป็นงานอิสระไม่ต้องเป็นลูกจ้างคนอื่น อีกทั้งยังสามารถซ่อมสามล้อได้เองเนื่องจากอยู่ที่อยู่

ในการทำงาน แต่ละวัน นายสมชายจะเริ่มขับสามล้อถีบ ตั้งแต่ 6.00 น. – 17.00 น. โดยจะไปจอดรถหน้าห้างแล้วเพื่อรอผู้โดยสารเรียกซึ่งผู้โดยสารส่วนใหญ่เป็นลูกค้าประจำ หรือเป็นแม่บ้านที่มาซื้อของแถวหน้าห้างเฉลิมไทย และฟอร์มพลาซ่า โดยส่วนตัวแล้วนายสมชายรู้สึกไม่ชอบอาชีพแบบนี้ เพราะเป็นอาชีพที่เหนื่อย ถ้ามีโอกาสเลือกได้อยากทำอาชีพเกี่ยวกับการค้าขายที่มีรายได้วันละ 300 – 400 บาท

รายได้ของครอบครัวทั้งหมดประมาณเดือนละ 4,500 บาทได้จากการถีบสามล้อรับจ้างของนายสมชายซึ่งมีรายได้วันละประมาณ 150 บาท ค่าใช้จ่ายภายในบ้านส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร ค่าเช่า ค่าขนมลูกเป็นเงินประมาณ 80 บาทต่อวัน

ปัญหาที่นายสมชายประสบอยู่ในปัจจุบันคือ หาผู้โดยสารได้ยากเพราะปัจจุบันมีมอเตอร์ไซด์รับจ้างเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้นายสมชายเองยังมีปัญหาด้านสุขภาพโดยจะเป็นลมบ่อยครั้ง ซึ่งโดยส่วนตัวนายสมชายได้พยายามแก้ไขปัญหาโดยการพักผ่อนมาก ๆ และรับประทานอาหารให้ครบสามมื้อ นายสมชายเคยประสบอุบัติเหตุในขณะที่ขับสามล้อถีบโดยมีมอเตอร์ไซด์ชนแล้วหนีไปไม่ยอมรับผิดชอบค่าเสียหาย นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องเงินค่าเล่าเรียนของลูก ๆ ซึ่งได้พยายามแก้ปัญหาโดยพยายามเก็บเงินให้ได้มากที่สุด

นายสมชายไม่เคยได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเลย ซึ่งสิ่งที่ต้องการให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือ คือ การจัดหางานอื่นที่ดีกว่าอาชีพนี้ให้ หรืออาจช่วยอนุรักษ์อาชีพถีบสามล้อรับจ้าง ให้คงอยู่ต่อไป โดยช่วยสนับสนุนให้สามารถหารายได้จากการประกอบอาชีพได้มากขึ้น และช่วยพัฒนาสภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นกว่าปัจจุบัน

นายปราชญ์ พุนผาสุก

นายปราชญ์ พุนผาสุก อายุ 67 ปี เกิดอยู่ที่บ้านเลขที่ 119/1 หมู่ที่ 7 ตำบลคลองเปรง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนประจำจังหวัดยะลาแล้วได้ไปเรียนต่อที่โรงเรียนวิศวกรรมการรถไฟ ที่กรุงเทพมหานคร นายปราชญ์เป็นบุตรชายคนโต มีพี่น้องร่วมบิดามารดาทั้งหมด 10 คน เป็นชาย 7 คน และหญิงอีก 3 คน เดิมบิดามีอาชีพเป็นคนงานที่การรถไฟ ปัจจุบันบิดาเสียชีวิตแล้ว ส่วนมารดาอาศัยอยู่กับน้อง นายปราชญ์มีภรรยาชื่อนางสุภา จันทร์กระจ่าง อายุ 66 ปี มีปัญหาอยู่ด้วยกันไม่ได้ จึงต้องหย่าร้างกัน โดยมีบุตรด้วยกัน 2 คน เป็นชาย 1 คน ซึ่งเสียชีวิตไปแล้ว และเป็นหญิง 1 คนปัจจุบันอายุ 42 ปี ทุกวันนี้ นายปราชญ์หาเลี้ยงตนเอง และอยู่ตามลำพัง

หลังจากที่เรียนจบจากโรงเรียนวิศวกรรมการรถไฟแล้ว นายปราชญ์ได้ทำงานที่การรถไฟเป็นเวลา 12 ปี โดยยังพักอยู่ที่บ้านเกิดที่ยะลา มีรถไฟผ่านสามารถเดินทางไปกลับได้ ทุกวัน ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2512 ได้ย้ายไปทำงานที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งการเดินทางไปกลับไม่สะดวกจึงย้ายมาเช่าบ้านอยู่ที่ หน้าการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ใกล้คุกกลางเวียง เขตบางเขน กรุงเทพฯ

การย้ายถิ่นฐานครั้งที่สองของนายปราชญ์เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2523 เนื่องจากขอย้ายจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กรุงเทพฯ ไปยังสำนักงานที่จังหวัดชลบุรีไม่ได้ เพราะมีการแข่งขันกันจากเพื่อนร่วมงานที่มีการศึกษาดีกว่า จึงลาออกจากงาน ไปอยู่ที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายทำอาชีพรับจ้าง เลี้ยงหมู เลี้ยงปลา และ ปลูกสตรอเบอรี่

การย้ายถิ่นฐานครั้งที่สามของนายปราชญ์เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2525 สาเหตุเพราะอาชีพรับจ้างที่ทำอยู่เดิมไม่มีงานให้ทำจึงได้มาบวชอยู่ที่วัดสุทธาวาส ในกรุงเทพฯ ซึ่งได้พบสามล้อถีบอยู่ภายในวัดจึงเริ่มหัดถีบสามล้อ ต่อมาในปี พ.ศ. 2527 ได้งานเป็นผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบุคคลที่บริษัทแกแลคซี่ซึ่งอยู่ข้างวัด ทำงานตั้งแต่ 18.00 น. ถึง 06.00 น. ได้เงินเดือน ๗ ๑ 1,500 บาท

การย้ายถิ่นฐานครั้งที่สี่ของนายปราชญ์เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2531 เนื่องจากการทำงานได้เงินเดือนน้อย ไม่พอเลี้ยงชีพ และไม่อยากจะอยู่ใต้บังคับบัญชาของผู้จัดการที่อายุน้อยกว่า จึงได้ไปบวชที่จังหวัดพิจิตร และไปจำพรรษาที่วัดพรหมวิหาร จังหวัดเชียงราย ต่อมาในปี พ.ศ. 2532 ไปจำพรรษาอยู่ที่ วัดบางสัน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ และต่อมาในปี พ.ศ. 2538 ได้สึกออกมาเพราะอยากทำงานหาเงินเลี้ยงตัวเอง จึงได้มาถีบสามล้ออยู่ที่จังหวัดชลบุรี ซึ่งสาเหตุที่สึกออกมาอยู่ที่จังหวัดชลบุรีเพราะคิดว่าจังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีความเจริญรองจากกรุงเทพมหานคร

นายปราชญ์มีความสามารถในการอ่านหนังสือเขียนหนังสือได้ดี สามารถคำนวณเลขได้ดี เพราะเคยทำงานเป็นพนักงานตรวจบัญชี ที่การรถไฟ และเคยเป็นเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีบุคคลธรรมดา เมื่อทำงานอยู่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ปัจจุบันนายปราชญ์อาศัยอยู่ที่บ้านเช่าซึ่งเป็นบ้านไม้ ในซอยจิตประสงค์ ตำบลบ้านโชด อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ซึ่งเสียค่าเช่าเดือนละ 750 บาท ไม่เสียค่าน้ำ เสียค่าไฟฟ้าชนิดละ 5 บาท เริ่มมาอยู่เมื่อ

พ.ศ. 2538 ความพอใจในที่อยู่อาศัยพอสมควร สามารถอาศัยกันอยู่หลับนอนได้ แม้จะไม่ได้สะดวกสบาย มากก็ตาม ปัญหาของที่อยู่อาศัยแห่งนี้ที่มี คือ ไม่มีพัดลม ในหน้าร้อนจะร้อนมากจนนอนไม่ได้แต่ไม่อยาก สิ้นเปลืองซื้อพัดลมมา เพราะจะเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายในส่วนของคุณค่า ไฟฟ้า

ปัจจุบันนายปราชญ์ประกอบอาชีพถีบสามล้อ มาแล้ว 6 ปี สาเหตุที่เลือกอาชีพนี้เพราะไม่มีงานอื่นทำ สถานที่ทำงานคือบริเวณตลาดทรัพย์สิน ในตัวเมืองชลบุรี เริ่มทำงานตั้งแต่เวลา 04.00 น. ถึง 19.00 น. ทำงานทุกวัน วิธีการทำงานจะนำสามล้อไปจอดรอรับผู้โดยสารที่ตลาด เมื่อมีผู้โดยสารมาว่าจ้างและตกลง ราคาเรียบร้อยแล้วจะไปส่งผู้โดยสารหรือสิ่งของตามสถานที่ที่ได้ตกลงกัน ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพช่วงก่อน ซื้อรถสามล้อในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 ต้องเสียค่าเช่ารถสามล้อวันละ 25 บาท ปัจจุบันนี้มียอดสามล้อ เป็นของตนเองจึงไม่ต้องเสียค่าเช่า รายได้จากการถีบสามล้อวันหนึ่งประมาณ 100 บาท ไม่ชอบอาชีพนี้แต่ไม่ รู้จะไปทำอะไร และไม่ชอบทำงานอื่นที่เหนื่อยมากกว่านี้เพราะว่าอายุมากแล้ว ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในแต่ละวัน ประมาณ 90 บาท ใช้เพื่อซื้ออาหาร 60 บาท และซื้อบุหรี่และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีก 30 บาท ปัจจุบันมีหนี้สิน 400 บาท โดยเสียดอกเบี้ยร้อยละ 20 บาท แต่ได้ทยอยใช้ไปแล้ว 300 บาท นายปราชญ์ติดบุหรี่ ดื่มสุรา หรือยาตบข้างเป็นบางครั้ง และดื่มเครื่องดื่มบำรุงกำลังวันละ 1 ขวด

ปัญหาในการประกอบอาชีพคือรายได้น้อย ปัจจุบันมีมอเตอร์ไซด์รับจ้างมาก ทำให้แย่งผู้โดยสารรถ สามล้อ ซึ่งแต่ก่อนสามล้อถีบในตัวเมืองชลบุรีมีทั้งหมดกว่า 4,000 คัน แต่ปัจจุบันเหลือเพียง 50-60 คัน ผู้โดยสารที่นั่งสามล้อของนายปราชญ์เคยโดนมอเตอร์ไซด์ขับมาเทียบใกล้สามล้อแล้วกระตุกสร้อยของผู้ โดยสารจนขาด และหนีไปได้ ถึงแม้ว่านายปราชญ์จะจำทะเบียนรถได้แต่ก็ไม่สามารถจับคนร้ายได้ นอกจากนี้ นายปราชญ์ยังเคยถูกมอเตอร์ไซด์รับจ้างที่เมายาบ้าแล้วเอาไม้มาตีเพื่อแย่งชิงเงิน นายปราชญ์ต่อสู้และได้รับ บาดเจ็บเล็กน้อย

นายปราชญ์มีโรคประจำตัวคือ โรคเรื้อรังหวัดซึ่งเป็นมาแต่กำเนิดและรักษาไม่หาย และโรค เกี่ยวกับทางเดินอาหาร โดยมีอาการแพ้อาหารพวก นมสด นมข้น คอฟฟี่เมท เคยไปรับการรักษาโรคทางเดิน อาหารที่ โรงพยาบาลจุฬาฯ เมื่อ พ.ศ. 2533 - 2534 เมื่อในช่วงที่ยังบวชเป็นพระภิกษุอยู่ และเคยเข้ารับการ รักษาที่โรงพยาบาลเลคซิน เมื่อ พ.ศ. 2534 - 2535 เกี่ยวกับ กระตุกข้อเท้าขวาอักเสบ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงที่ออก บวชเพราะไม่ได้สวมรองเท้า ปัจจุบันยังไม่หายดี

นายปราชญ์เคยเป็นสมาชิกของสภาเกษตรกรไทย โดยได้บริจาคเลือดไปแล้ว 30 ครั้ง นายปราชญ์ไม่ เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยเมื่อมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นจะพยายาม แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง นายปราชญ์เคยได้รับความช่วยเหลือในการได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจาก นางเป้าซึ่งเป็นลูกค้าประจำของนายปราชญ์ สิ่งที่นายปราชญ์ต้องการให้รัฐบาลให้ความช่วยเหลือ คือ การ จัดสวัสดิการในการรักษาพยาบาลให้

นายจันนี บุตรน้ำเพชร

นายจันนี บุตรน้ำเพชรอายุ 66 ปี เกิดที่ตำบลคลองสวน อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่โรงเรียนประชาบาล เป็นโรงเรียนในหมู่บ้าน ที่ตำบลเกาะไร่ มีพี่น้องร่วมบิดามารดา 4 คน เป็นชาย 2 คน และหญิงอีก 2 คน มีภรรยาชื่อนางดี อายุ 50 ปีปัจจุบันไม่ได้อยู่ด้วยกันเพราะทำมาหาเลี้ยงชีพได้ไม่พอ ภรรยาจึงขอแยกทางโดยแยกทางกันตอนที่ภรรยาท้องจึงไม่ทราบว่า มีบุตรเป็นชายหรือหญิง อาชีพเดิมของบิดามารดาคือทำไร่ไถนา ปัจจุบันบิดามารดา เสียชีวิตแล้วทั้งคู่

การย้ายถิ่นฐานครั้งแรกของนายจันนีเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2484 โดยย้ายจากตำบลคลองสวน อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทราไปทำงานชั่วคราวที่กรุงเทพฯ โดยอาศัยอยู่กับญาติบ้างและอาศัยอยู่กับเพื่อนบ้าง ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2514 ได้เลิกขับแท็กซี่แล้วย้ายมาถีบสามล้อที่ชลบุรี

นายจันนีมีความสามารถอ่านหนังสือ เขียนหนังสือได้ และคิดคำนวณเลขได้ นายจันนีทำอาชีพ คือ ทำมาค้าตั้งแต่เด็ก ที่บ้านเกิดที่ตำบลคลองสวน อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จนถึงปี พ.ศ. 2484 ได้ไปทำงานชั่วคราวที่กรุงเทพฯ โดยเสียค่าเช่ารถวันละ 100-200 บาท แต่ในปี พ.ศ. 2514 ต้องเลิกขับแท็กซี่เพราะเกิดอุบัติเหตุรถเฉี่ยวชนกับสามล้อเครื่องจนสามล้อเครื่องพลิกคว่ำ ซึ่งความจริงแล้วนายจันนีไม่ผิดแต่เจ้าของรถแท็กซี่ไปยอมรับผิดและจ่ายค่าเสียหายให้คู่กรณี ทำให้นายจันนีไม่พอใจและตัดสินใจเลิกอาชีพขับแท็กซี่ แล้วมาถีบสามล้อที่ชลบุรีตามการชักชวนของเพื่อน

ที่อยู่ปัจจุบันคือบ้านเลขที่ 309/52 หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ลักษณะเป็นบ้านไม้ หลังคามุงด้วยจาก เสียค่าเช่าเดือนละ 500 บาท ไม่รวมค่าน้ำค่าไฟฟ้า เริ่มมาอยู่ที่บ้านหลังนี้เมื่อ พ.ศ. 2514 ความพอใจในสภาพของที่อยู่อาศัยแห่งนี้อยู่ในระดับปานกลาง มีสภาพพออยู่ได้

นายจันนีถีบสามล้อมาแล้ว 30 ปี ที่เลือกอาชีพนี้เพราะเพื่อนแนะนำ และคิดว่าตนเองสามารถทำได้ ไม่เหนื่อยมาก ยกเว้นถ้าบรรทุกของหนัก สถานที่ทำงานคือ บริเวณตลาดทรัพย์สิน ผู้โดยสารส่วนใหญ่เป็นแม่ค้า เริ่มทำงานตั้งแต่เวลา 06.00 น. ถึงเวลา 20.00 น. ทำทุกวัน วิธีการทำงานคือ จะเอาสามล้อไปจอดรอรับผู้โดยสารที่ตลาด เมื่อมีผู้โดยสารว่าจ้างและตกลงราคาเรียบร้อยแล้วผู้โดยสารหรือสิ่งของตามสถานที่ที่ได้ตกลงกัน ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพไม่มีเพราะมีรถสามล้อถีบเป็นของตัวเองไม่ต้องเช่า ซึ่งราคาของรถสามล้อถีบในปัจจุบันนี้ประมาณ 2,000 - 3,000 บาท รายได้จากการถีบสามล้อวันละประมาณ 100-200 บาท ชอบทำอาชีพนี้ และไม่อยากทำงานอื่นเพราะอายุมากแล้ว ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อวัน ประมาณ 100 บาท โดยส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายที่ใช้ซื้อขนมซื้อของเล่นให้เจ้าที่บ้าน และทำบุญที่วัด วันละ ประมาณ 70 บาท สำหรับอาหารจะรับประทานอาหารที่เป็นของเล่นให้นั้น หลังจากเสร็จพิธี ปัจจุบันนายจันนีไม่มีหนี้สิน และยังไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่ม

ปัญหาในการประกอบอาชีพคือ รายได้น้อย ลงเนื่องจากมีมอเตอร์ไซด์รับจ้างมาก นายจันนีเคยประสบอุบัติเหตุในขณะที่ขับรถสามล้อถีบโดยโดนรถเฉี่ยวชน ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย

นายจันนี่มีโรคประจำตัวคือ โรคเกี่ยวกับต่อมลูกหมาก มีอาการจะปัสสาวะไม่ออก เคยไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลชลบุรีเมื่อปี พ.ศ. 2539 ซึ่งอาการได้ดีขึ้น นายจันนี่ไม่เคยแพ้ยา มีสวัสดิการในการรักษาพยาบาลประเภทบัตรทอง 30 บาท รักษาทุกโรค และมีบัตรสงเคราะห์คนชรา

นายจันนี่ไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจะนำหลักฐานมาในเรื่องของกฎแห่งกรรมเข้ามาช่วยในการแก้ปัญหา และนายจันนี่ไม่ต้องการให้บุคคลอื่นหรือรัฐบาลมาให้ความช่วยเหลือ เพราะไม่แน่ใจว่าจะให้ความช่วยเหลือได้จริง นายจันนี่ได้ทราบข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์ในเรื่องของกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท แต่ไม่ต้องการกู้ยืมเพราะมีเงินพอใช้ และไม่ต้องการเป็นหนี้

นายบุญมี ศรีลา

นายบุญมี ศรีลา อายุ 63 ปี ที่เกิดที่บ้านเลขที่ 25/3 หมู่ที่ 3 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนบุญศิริ เป็นโรงเรียนประจำหมู่บ้าน มีพี่น้องร่วมบิดามารดา 7 คน เป็นชาย 4 คน และหญิง 3 คน อาชีพเดิม นายบุญมี ของบิดามารดา คือ ทำนาทำสวน ปัจจุบันบิดามารดาเสียชีวิตแล้วทั้งคู่ มีภรรยาชื่อนางถวิล ศรีลา เสียชีวิตแล้ว มีบุตรด้วยกัน 5 คน เป็นชาย 2 คนและหญิง 3 คน จำนวนบุตรที่อยู่ในการอุปการะมี 2 คนเป็นชาย 1 คน หญิง 1 และส่วนบุตรที่เหลือมีอาชีพรับจ้างทำนาทำสวนที่จังหวัดนครราชสีมา นายบุญมีส่งเงินให้บุตรที่นครราชสีมาเดือนละ 1,000-2,000 บาท

นายบุญมีมีความสามารถในการอ่าน เขียนหนังสือได้ และคิดคำนวณเลขได้ อาชีพที่นายบุญมีเคยทำมาก่อนถึงสามลื้อ คือ ทำนาทำสวน โดยเริ่มทำมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2495 ที่นครราชสีมา และเมื่อว่างจากทำนาหรือน้ำท่วมที่ทำนาไม่ได้ จะไปรับจ้างเป็นช่างไม้ ต่อมาในปี พ.ศ. 2503 ได้ย้ายมาถึงสามลื้อที่ชลบุรี เพราะเห็นว่าที่จังหวัดชลบุรีสามารถทำมาหากินได้คล่อง

ปัจจุบันนายบุญมีอยู่ที่ บ้านเช่าในซอยจิตประสงค์ ตำบลบ้านไช้ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ลักษณะเป็นบ้านไม้ 2 ชั้น เสียค่าเช่าเดือนละ 1,200 บาท ไม่รวมค่าน้ำค่าไฟฟ้า เริ่มมาอยู่ที่บ้านหลังนี้เมื่อ พ.ศ. 2503 โดยอยู่รวมกันกับเพื่อนที่ถึงสามลื้อ ทั้งหมด 6 คนช่วยกันเฉลี่ยค่าเช่าจึงไม่แพง นายบุญมีมีความพอใจกับสภาพของที่อยู่อาศัยปัจจุบันนี้พอสมควร

นายบุญมีถึงสามลื้อมาแล้ว 41 ปี ที่เลือกทำอาชีพนี้เพราะเป็นอาชีพที่มีความสามารถทำได้ และเป็นอิสระ โดยเข้าสู่อาชีพนี้จากการแนะนำของเพื่อน สถานที่ทำงานคือ บริเวณตลาดทรัพย์สิน ผู้โดยสารส่วนใหญ่เป็นแม่ค้า เริ่มทำงานตั้งแต่เวลา 05.30 น. ถึงเวลา 18.00 น. ทำงานทุกวัน วิธีการทำงาน จะนำเอารถสามลื้อไปจอดรอรับผู้โดยสารที่ตลาด เมื่อมีผู้โดยสารว่าจ้างและตกลงราคาเรียบร้อยแล้วจะไปส่งผู้โดยสารหรือสิ่งของตามสถานที่ที่ได้ตกลงกัน ไม่มีค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพเพราะมีรถสามลื้อเป็นของตัวเองไม่ต้องเช่า รายได้จากการถึงสามลื้อวันละประมาณ 70-100 บาท ชอบอาชีพนี้ และไม่อยากจะเปลี่ยนไปทำอาชีพอื่น ค่าใช้จ่ายส่วนตัววันละ ประมาณ 80 บาท ส่วนใหญ่ใช้เป็นค่า อาหาร ค่าขนมและค่านู๋รี่ ปัจจุบันนายบุญมีไม่มีภาระหนี้สิน ไม่เล่นการพนัน แต่เล่นหวยได้ดินบ้างเล็กน้อย

นายบุญมีมีปัญหาในการประกอบอาชีพจากการที่มีรายได้ค่อนข้างน้อย และรายได้เริ่มลดน้อยลงเรื่อย ๆ เพราะหาผู้โดยสารยาก นายบุญมีเคยประสบอุบัติเหตุรถโดยสารประจำทางคว่ำถึง 3 ครั้งในช่วงก่อน 20 ปีที่แล้ว โดยได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย ปัจจุบันนายบุญมีมีสุขภาพแข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัว แต่สูบบุหรี่ และดื่มสุราบ้างเล็กน้อย นายบุญมีมีบัตรทอง 30 บาท รักษาทุกโรค แต่ทำที่จังหวัดนครราชสีมา

นายบุญมีไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยสิ่งที่อยากให้รัฐบาลให้ความช่วยเหลือ คือ ในเรื่องสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล และในเรื่องของการหารายได้โดยอยากมีรายได้เพิ่มขึ้นเพื่อให้พอใช้จ่ายในครอบครัว นายบุญมีทราบข่าวเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท แต่ไม่ได้ไปกู้ยืมเพราะไม่มีกิจการที่จะนำเงินมาลงทุน

นายธง ทรงยงค์

นายธง ทรงยงค์ อายุ 42 ปี เกิดที่บ้านเลขที่ 123 ตำบลสวาย อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนบ้านสวาย เป็นโรงเรียนประจำหมู่บ้าน มีพี่น้องร่วมบิดามารดา 6 คน เป็นชาย 4 คน และหญิง 2 คน อาชีพเดิมของบิดามารดาคือทำนา ปัจจุบันมารดาเสียชีวิตแล้ว นายธงมีภรรยาชื่อนางสมจิตร ทรงยงค์อายุ 37 ปี เป็นคนจังหวัดศรีสะเกษมีอาชีพทำนาปัจจุบันยังใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน มีบุตรชายด้วยกัน 3 คน เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นอนุบาล และนายธงยังต้องอุปการะบิดาอายุ 78 ปีด้วย ปัจจุบันนายธงมีทะเบียนบ้านอยู่ที่จังหวัดศรีสะเกษ และไม่ได้คิดที่จะย้ายมาที่จังหวัดชลบุรี เพราะมีที่นาอยู่ที่จังหวัดศรีสะเกษ

นายธงมีความสามารถในการอ่าน เขียนหนังสือได้ และคิดคำนวณเลขได้ อาชีพที่นายธงเคยทำมาก่อนคือสามล้อ คือ ทำนา ที่บ้านเกิดที่จังหวัดสุรินทร์ เมื่อว่างจากทำนาจะไปรับจ้างเป็นช่างไม้ และทำงานก่อสร้างแต่ไม่ชอบทำเพราะต้องรอถึง 2 สัปดาห์จึงจะได้ค่าจ้างจึงเปลี่ยนไปถีบสามล้อในตัวเมืองสุรินทร์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2524 จึงย้ายมาถีบสามล้อที่ชลบุรี เพราะเห็นว่าเศรษฐกิจที่จังหวัดชลบุรีดี ปัจจุบันจะไป ๆ มา ๆ ระหว่างชลบุรี กับ ศรีสะเกษ

ที่อยู่ปัจจุบันของนายธงอยู่ บ้านเลขที่ 621 ตำบลบ้านโชด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ลักษณะเป็นบ้านไม้ 2 ชั้น เสียค่าเช่าเดือนละ 500 บาท ไม่รวมค่าน้ำค่าไฟฟ้า เริ่มมาอยู่บ้านหลังนี้เมื่อ พ.ศ. 2524 นายธงมีความพอใจกับสภาพของที่อยู่อาศัยแห่งนี้

นายธงถีบสามล้อมาแล้ว 20 ปี ที่เลือกอาชีพนี้เพราะได้เงินทุกวัน เป็นงานที่อิสระ ไม่มีใครบังคับ สถานที่ทำงานคือ บริเวณตลาดทรัพย์สิน ผู้โดยสารส่วนใหญ่เป็นแม่ค้า จะมีผู้โดยสารมากในช่วงเช้าและเย็น เริ่มทำงานตั้งแต่เวลา 03.00 น. ถึง 18.00 น. ทำงานทุกวัน วิธีการทำงานจะนำเอาสามล้อถีบไปจอดรอรับผู้โดยสารที่ตลาดเมื่อ มีผู้โดยสารว่าจ้างและตกลงราคาเรียบร้อยแล้วจะไปส่งผู้โดยสารหรือของตามสถานที่ที่ได้ตกลงกันไว้ ไม่มีค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพเพราะมีรถสามล้อถีบเป็นของตัวเองไม่ต้องเช่า รายได้ในการถีบสามล้อวันละประมาณ 200 บาท ชอบทำอาชีพนี้ และไม่อยากจะเปลี่ยนไปทำอาชีพอื่น บางครั้งจะมีคนมาว่าจ้างให้ยกของซึ่งได้เงินวันละ 200 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในแต่ละวันประมาณ 60 บาท ใช้สำหรับซื้ออาหาร บุหรี่ และเครื่องดื่ม สปอนเชอร์รี่ในบางวัน ปัจจุบันนายธงไม่มีภาระหนี้สิน ไม่เล่นการพนัน แต่ซื้อหวยได้ดินบ้าง

ปัญหาในการประกอบอาชีพของนายธงคือ บางวันมีผู้โดยสารน้อยรายได้จึงไม่เพียงพอ เมื่อปี พ.ศ. 2541 นายธงเคยประสบอุบัติเหตุในขณะที่ขับสามล้อถีบโดยมีรถจักรยานยนต์มาพุ่งชนรถสามล้อของนายธง ซึ่งทำให้นายธงได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยบริเวณหัวเข่า นายธงมีโรคประจำตัวคือ โรคกระเพาะอาหาร เคยไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลสุรินทร์ เมื่อ พ.ศ. 2530 และที่โรงพยาบาลศิริราช ไม่เคยมีประวัติการแพ้ยาล ุขภาพร่างกายในส่วนอื่น ๆ มีความแข็งแรง นายธงได้ทำประกันชีวิตไว้ แต่ไม่ได้ทำบัตรทอง

นายธงไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งความช่วยเหลือที่นายธงอยากได้รับจากรัฐบาล คือ เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เนื่องจากรายได้ที่ทำได้บางครั้งไม่เพียงพอสำหรับใช้จ่าย

ในครอบครัว ซึ่งบางครั้งขาดเงินจะต้องไปยืมเงินจากญาติพี่น้องหรือเพื่อนสนิท นายธงทราบเรื่องกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาทจากสื่อหนังสือพิมพ์และวิทยุ แต่ไม่สามารถกู้ยืมเงินได้ทันเนื่องจากชาวบ้านคนอื่นได้กู้ยืมเงินหมดแล้ว

นายอนุ รัตนะ

นายอนุ รัตนะ อายุ 54 ปี เกิดที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี นายอนุจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนบ้านบึง ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำอำเภอ มีพี่น้องร่วมบิดามารดา 5 คน เป็นชาย 3 คน และหญิง 2 คน อาชีพเดิมของบิดามารดา คือ ค้าขาย ปัจจุบันบิดามารดาเสียชีวิตแล้วทั้งคู่ นายอนุ มีภรรยาชื่อนางมาลี เทพพิทักษ์ อายุ 50 ปี ปัจจุบันอยู่ด้วยกันภรรยาไม่ได้ทำงานอยู่บ้านเลี้ยงหลาน มีบุตรด้วยกัน 7 คน เป็นชาย 4 คน หญิง 3 คน จำนวนบุตรที่อยู่ในการอุปการะมี 4 คน ทำงานโรงงาน 2 คน และมีครอบครัวแล้ว 1 คนแต่เลิกกันแล้ว บุตร 3 คนที่อยู่ในการอุปการะค้าขายอยู่ที่บ้าน และอีกหนึ่งคนเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจันทรยุทธ อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี

ปัจจุบันนายอนุและครอบครัวพักอยู่ที่บ้านเลขที่ 2/15 หมู่ 8 ถนนสุขประยูร ตำบลบ้านสวน อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นที่อยู่ตามลำนาทะเบียนบ้าน โดยเริ่มเข้ามาจับจองที่ดินและปลูกสร้างบ้านตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 ลักษณะของบ้านเป็นบ้านทำด้วยปูนชั้นเดียว ซึ่งนายอนุมีความพอใจในที่อยู่อาศัยแห่งนี้

นายอนุสามารถอ่านเขียนหนังสือได้ และคิดคำนวณเลขได้ อาชีพที่นายอนุเคยทำมาก่อนถึงสามลื้อ คือ รับจ้างเลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ ต่อมาในปี พ.ศ. 2534 เปลี่ยนมาถึงสามลื้อ เพราะไม่อยากเป็นลูกจ้าง

นายอนุถึงสามลื้อมาแล้ว 10 ปี ที่เลือกอาชีพนี้เพราะเป็นอาชีพที่ไม่ต้องเป็นลูกจ้างใคร สถานที่ทำงานคือ ตลาดทรัพย์สิน ผู้โดยสารส่วนใหญ่เป็นแม่ค้า ช่วงที่มีผู้โดยสารมาก คือ ในช่วงเช้าและเย็น นายอนุเริ่มทำงานตั้งแต่เวลา 09.00 น. ถึง 21.00 น. เขาทำงานทุกวัน วิธีการทำงานคือ จะเอาสามลื้อไปจอดรอรับผู้โดยสารที่ตลาด เมื่อมีผู้โดยสารว่าจ้างและตกลงราคาเรียบร้อยแล้วไปส่งผู้โดยสารหรือสิ่งของตามสถานที่ที่ได้ตกลงไว้ ไม่มีค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพเพราะมีรถสามลื้อเป็นของตัวเองไม่ต้องเช่า ในสมัยก่อนต้องเสียค่าภาษีทะเบียน และใบขับขี่ปีละ 120 บาท แต่ในปัจจุบันรัฐได้ยกเลิกแล้วได้ความรู้นี้มาจากคิดเอง รายได้ในการถึงสามลื้อวันละประมาณ 100 กว่าบาท ชอบทำงานนี้และแต่อยากทำงานอื่นเพื่อเป็นอาชีพเสริมไปด้วยซึ่งจะเป็นงานอะไรก็ได้ ค่าใช้จ่ายส่วนตัววันละ ประมาณ 70 บาท ใช้สำหรับซื้อบุหรี่ กระทั่งแดง สำหรับรายจ่ายของครอบครัวนั้นลูก ๆ ที่ค้าขายอยู่ที่บ้านเป็นผู้รับผิดชอบ ปัจจุบันครอบครัวไม่มีภาระหนี้สิน

นายอนุไม่มีปัญหาในการประกอบอาชีพ และไม่มีโรคประจำตัว ไม่เคยมีประวัติการแพ้ยา สุขภาพทั่วไปแข็งแรง ไม่ดื่มสุรา แต่สูบบุหรี่ นายอนุไม่ได้ทำบัตรทอง 30 บาท รักษาทุกโรค เพราะเชื่อว่า 30 บาทไม่สามารถรักษาได้ทุกโรค

นายอนุไม่เคยและไม่ต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพราะไม่ยอมรับการรับเงินจากรัฐบาล

นายสิบทิ พิวมะลิ

นายสิบทิ พิวมะลิ อายุ 48 ปี เกิดที่ตำบลพารพรว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนพารพรว เป็นโรงเรียนประจำหมู่บ้าน มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 4 คน เป็นชายทั้ง 4 คน บิดาเป็นทหารส่วนมารดามีอาชีพค้าขาย ปัจจุบันบิดามารดาได้เสียชีวิตแล้วทั้งสองคน นายสิบทิมีภรรยา 2 คน คนแรกแต่งงานเมื่ออายุ 14 ปี ชื่อนางละออง ทองกรอบ อายุ 44 ปี ตอนนี้อยู่ด้วยกัน มีบุตรสาวด้วยกัน 1 คน ภรรยาคนแรกของนายสิบทิ มีอาชีพทำสวนอยู่ที่จังหวัดกระบี่ บุตรสาวเรียนจบจากสถาบันราชภัฏภูเก็ต ภรรยาคนที่สอง ชื่อนางบังอร เนื่องมัจฉา เป็นคนจังหวัดหนองคาย อยู่ในหมู่บ้านเดียวกับนายสิบทิ มีบุตรด้วยกัน 1 คน ปัจจุบันกำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งน้องชายนายสิบทิเป็นคนส่งเสียให้ ปัจจุบันกับภรรยาคนที่สองได้แยกทางกันแล้ว โดยภรรยาได้ไปแต่งงานใหม่ ซึ่งตอนนี้อยู่ที่หนองคาย

ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ 189/21 ซอยเขาน้อย บ้านนาแก ตำบลนาแก ตำบลบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เป็นบ้านของเจ้าแม่เจ้าของรถสามล้อ โดยอยู่รวมกันในห้องเดียว เสียค่าเช่าวันละ 30 บาท แต่ไม่ค่อยพอใจในสภาพของที่อยู่อาศัยแห่งนี้มากนัก เนื่องจากเพื่อนร่วมห้องที่อยู่ด้วยกันไม่มีความเกรงใจ พูดจาเสียงดังอีกทีก็ครึกโครม อีกทั้งยังเหน็บแนมเสียดสีกัน ขโมยข้าวของเงินทองกัน นายสิบทิคิดมากกลัวใจ ทำให้ไม่กลับไปนอนที่บ้านเก่าแก่ โดยไปจอดรถสามล้อและอาศัยนอนที่บริเวณตลาดพงศศักดิ์ใกล้ ๆ กับตลาดใหม่ ในการนอนจะถอดตรงที่นั่งของรถสามล้อถีบออกแล้วนอนขดตัวดกดยไม่มีผ้าห่ม แต่จะกลับไปอาบน้ำและซักผ้าที่บ้านเก่าแก่

นายสิบทิมีความสามารถในการอ่าน เขียน และคิดเลขได้ มีความสามารถพิเศษในกีฬาชกมวย เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการกรีดยาง ซึ่งโดยจังหวัดกระบี่ อาชีพที่เคยทำมาก่อนที่จะมาขับสามล้อถีบคือ อาชีพทำนา โดยทำนามาตั้งแต่อายุได้ 11 ปี ที่จังหวัดหนองคาย นายสิบทิทำนามาจนถึงอายุได้ 14 ปี จึงไปแต่งงานกับภรรยาคนแรกที่จังหวัดกระบี่ และได้ไปกรีดยางกับครอบครัวของภรรยาที่จังหวัดกระบี่ ซึ่งในระหว่างนั้นได้เลี้ยงไก่เลี้ยงเป็ดขาย เป็นอาชีพเสริมด้วยสาเหตุที่เลิกทำอาชีพนี้เพราะมีปัญหาเกี่ยวกับทางภรรยา ไม่ค่อยจะลงรอยกัน และมีทะเลาะกันบ่อยครั้งนายสิบทิจึงย้ายมาอยู่ที่จังหวัดชลบุรี และมาทำอาชีพซ่อมสามล้อถีบ ตั้งแต่อายุได้ 15 ปี สาเหตุที่เลือกมาอยู่ที่จังหวัดชลบุรี เพราะทำมาหากินง่าย ซึ่งอยู่ที่นั่นมานานจนมีคนรู้จักคุ้นเคยมากทำให้อบอุ่นใจเหมือนอยู่บ้าน โดยในช่วงแรกจะอาศัยอยู่หลังวัดต้นสน ระหว่างที่เป็นช่างซ่อมสามล้อในช่วงเย็นว่างจากการซ่อมสามล้อ ได้นำสามล้อออกมาลองถีบดูเห็นได้เงินมากจึงตั้งใจและทำเป็นอาชีพมาตลอด ในระหว่างที่ทำอาชีพถีบสามล้ออยู่ถ้าคิดถึงบ้านก็จะกลับบ้านที่กระบี่สักพักแต่อยู่ได้ไม่กี่ก็ต้องกลับมา เพราะไม่ค่อยมีความสุขและมีปัญหาหลายอย่างกับภรรยา เนื่องจากนายสิบทิเป็นคนที่ใจร้อน ใครพูดอะไรไม่ถูกใจ จะเกิดปัญหาขึ้นมาทันทีทำให้อยู่ที่ทางภาคใต้ไม่ได้ นายสิบทิเคยมีปัญหาเกี่ยวกับภรรยาเนื่องจากเคยขอเงินจากภรรยา เพื่อนำมาใช้จ่ายและนำไปซื้อเหล้า แต่ภรรยาไม่ให้ ทำให้มีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน ดังนั้น นายสิบทิจึงแยกออกมาอยู่ตามลำพังที่ชลบุรีถีบสามล้อได้เงินมาจะใช้จ่ายและซื้อเหล้ากินจนหมด และไม่มีเงินส่งให้ทางบ้านยิ่งไปกว่านั้นลูกที่มีอาชีพขายของชำอยู่ที่กระบี่ยังส่งเงินมาให้ใช้อีกด้วย

นายสิบโทขับสามล้อถีบมาประมาณ 33 ปีแล้ว แล้วที่เลือกทำอาชีพนี้เพราะไม่รู้จะทำอาชีพอะไร และเคยหัดถีบสามล้อส่งคนคนตอนเย็นในช่วงที่เป็นช่างซ่อมสามล้อ รายได้ดีเลยตั้งใจทำมาตลอด แต่ช่วงนี้มีรถมอเตอร์ไซด์รับจ้างมากทำให้รายได้ก็ไม่ค่อยดีเหมือนเมื่อก่อน สถานที่ทำงานประจำ คือ บริเวณตลาดใหม่ และตลาดพงษ์ศักดิ์ โดยเริ่มทำงานตั้งแต่ตี 4 จนกระทั่งไม่มีผู้โดยสาร ซึ่งถ้ามีผู้โดยสารมาจ้างจะไปตลอดทั้งคืน เพราะจอดรอนอนอยู่ที่ข้างตลาดพงษ์ศักดิ์ ทำงานทุกวันไม่มีวันหยุด ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพมีค่าเช่ารถวันละ 30 บาท รายได้จากการขับสามล้อถีบวันหนึ่งประมาณ 120 บาท ได้เงินมาจะซื้อข้าวและซื้อเหล้ากินจนหมด

นายสิบโทไม่ชอบอาชีพขับสามล้อถีบมากนัก แต่จำเป็นต้องทำเพราะมีความรู้น้อย และจะไปรับจ้างอย่างอื่นก็ทำไม่ไหว อยากมีอาชีพส่วนตัวประเภทการเกษตรโดยต้องการรายได้เดือนละ 4,000-5,000 บาท ไว้ใช้สำหรับซื้อข้าวและเหล้ากิน

นายสิบโทมีปัญหาในการทำงานหลายเรื่อง อาทิ การแย่งผู้โดยสารกับคันอื่นทำให้เกิดปัญหาชกต่อยกัน ปัญหารถเสียซึ่งต้องจ่ายค่าซ่อมเอง นอกจากนี้ยังมีปัญหาครอบครัวที่ไม่ค่อยจะลงรอยกับภรรยา สำหรับในด้านสุขภาพนั้นนายสิบโทไม่มีปัญหาด้านสุขภาพ โดยไม่มีโรคประจำตัวและไม่เคยแพ้ยา นายสิบโทไม่มีบัตรทอง 30 บาท รักษาได้ทุกโรค เนื่องจากลำนาทะเบียนบ้านอยู่ที่จังหวัดกระบี่ เมื่อเวลาเจ็บป่วยจะต้องกลับไปรักษาที่จังหวัดกระบี่จึงไม่ทำบัตร เพราะไม่มีประโยชน์

นายสิบโทเคยได้รับความช่วยเหลือบ่อยครั้งจากนางวิมล ซึ่งเป็นคนรู้จักกัน แต่สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องนั้นนายสิบโทไม่เคยได้รับความช่วยเหลือ โดยนายสิบโทอยากให้รัฐให้ความช่วยเหลือในเรื่องการจัดหาอาชีพและที่อยู่ให้เป็นหลักแหล่ง เนื่องจากปัจจุบันนี้ลำบากมากในเรื่องสถานที่พักอาศัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาฝนตก เนื่องจากไม่มีผ้าห่ม และมีเสื้อผ้าแค่ 3 ชุดเท่านั้น สำหรับความช่วยเหลือในรูปของเงินกู้ อาทิ เงินกองทุนหมู่บ้าน หรือเงินให้กู้ยืมของธนาคารออมสินนั้น ไม่คิดที่จะไปกู้ยืมเพราะไม่รู้จะนำเงินมาทำอะไร และเกรงว่าจะหาเงินมาใช้หนี้ไม่ได้

นายภัทร ประดากร

นายภัทร ประดากร อายุ 45 ปี เกิดที่บ้านเลขที่ 59 ตำบล ดอนองค์ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนหนองอึ่งโปโล เป็นโรงเรียนประจำหมู่บ้านอาชีพรเดิมของบิดา มารดา คือ อาชีพทำนา ปัจจุบันบิดาเสียชีวิตแล้ว ส่วนมารดาอยู่บ้านเลี้ยงหลาน 2 คน ซึ่งเป็นลูกของน้องสาว มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 3 คนเป็นชาย 1 คน หญิง 2 คน มีภรรยาชื่อนาง พนม มงคลชัย อายุ 44 ปี ปัจจุบันยังอยู่ด้วยกัน มีบุตร 3 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 1 คน มีบุตรชายหนึ่งคนที่ยังต้องอุปการะเลี้ยงดู ส่วนลูกอีกสองคนแต่งงานมีครอบครัวแล้ว ภรรยาทำอาชีพรับจ้างคัดของเก่าที่บ้านบึง โดยลูกชายจะเรียนหนังสือและพักอาศัยอยู่กับภรรยาที่บ้านบึงนาน ๆ ตนจึงจะไปหา นายภัทรจะส่งเงินไปให้มารดาที่อยู่ร้อยเอ็ด ใช้ทุกเดือน

ปัจจุบันนายภัทรไม่ได้มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง โดยอาศัยนอนบนตามรถสามล้อ เวลาอาบน้ำ ชักผ้าจะไปอยู่กับเจ้าของรถสามล้อ โดยเจ้าของอุ้มน้ำวันละ 5 บาท ส่วนเสื้อผ้าจะเก็บไว้ได้เบาะ ซึ่งมีติดตัวมาไม่กี่ตัว เวลานอนจะดึงเบาะออกและกินนอนขดที่สามล้อ โดยไม่มีผ้าห่ม ไม่มีหมอน โดยเริ่มมาอยู่ในตัวเมืองชลบุรีได้ 4 เดือนแล้ว ซึ่งก็มีความพอใจในการเลือกมาทำมาหากินที่นี่ โดยเหตุที่เลือกมาอยู่ที่จังหวัดชลบุรี เพราะทำมาหากินง่ายเคยมาอยู่ที่เมืองชลหลายปีมาแล้ว แต่ได้กลับไปร้อยเอ็ดเพื่อไปทำนา ปลูกมันสำปะหลัง และรับจ้างถอนมันสำปะหลัง ปี 2544 จึงตัดสินใจมาที่ชลบุรีอีกครั้ง

นายภัทรมีความสามารถในการอ่านเขียน และคิดเลขได้ มีความสามารถพิเศษทางด้านงานศิลปะ เคยได้เข้ารับการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน อาชีพที่เคยทำมาก่อนที่จะมาขับสามล้อถีบคือ อาชีพทำนา โดยทำมาเรื่อย ๆ ตั้งแต่จบการศึกษา ซึ่งถ้าว่างจากการทำนาหน้าแล้งเข้าเมืองมาหางานทำและเมื่อถึงฤดูทำนา ก็จะกลับไปทำนา ต่อมาเมื่ออายุได้ 17 ปี ได้มารับจ้างเลี้ยงเปิดที่ตำบลหนองข้าซาก จังหวัดชลบุรีและเมื่ออายุได้ 19 ปี ได้ไปรับจ้างทำงานที่โรงสีในตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

นายภัทรทำอาชีพขับสามล้อถีบมาตั้งแต่อายุได้ 21 ปี ซึ่งถึงปัจจุบันนี้เป็นระยะเวลาประมาณ 34 ปี แต่ไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่อง บางช่วงจะกลับไปทำนาที่ร้อยเอ็ด สาเหตุที่เลือกประกอบอาชีพนี้เพราะว่าเป็นงานอิสระ เมื่อเหนื่อยก็สามารถพักได้ โดยเข้าสู่อาชีพนี้ด้วยตนเอง สถานที่ทำงานประจำ คือ บริเวณตลาดใหม่ เวลาทำงานไม่แน่นอนแล้วแต่วัน เมื่อมีคนจ้างก็ไปจะเริ่มงาน เพราะนอนอยู่ที่รถสามล้อตลอด ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพจะเสียค่าเช่ารถสามล้อวันละ 25 บาท มีรายได้จากการขับสามล้อถีบวันละ 200 บาท เมื่อได้เงินมาจะนำไปฝากไว้ที่ร้านขายส้มตำในตลาดพงษ์ศักดิ์ โดยจะทำเป็นบัญชีไว้ ที่นำเงินไปฝากไว้เพราะได้พึ่งพาอาศัยกัน โดยนายภัทรจะทานข้าวที่ร้านขายส้มตำแห่งนี้ทุกวัน ค่าใช้จ่ายของนายภัทรประมาณวันละ 85 บาท ส่วนใหญ่จะเป็นค่าข้าว, ค่าเหล้า บุหรี่ และค่าเช่ารถ

สำหรับความรู้สึที่มีต่ออาชีพขับสามล้อถีบนั้นนายภัทรรู้สึกเฉย ๆ แต่ถ้ามีโอกาสในการเลือกทำอาชีพอื่นได้ นายภัทรอยากทำอาชีพทางด้านศิลปะ โดยอยากมีรายได้ประมาณเดือนละ 5,000-6,000 บาท

ปัญหาในการประกอบอาชีพของนายภัทรไม่มีอะไรมากนอกจากปัญหาหนี้เสีย สำหรับปัญหาครอบครัวนั้นนายภัทรจะมีปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกับภรรยาบ้างในเรื่องรายได้ไม่พอใช้จ่ายในครอบครัว

ในด้านสุขภาพนั้นสุขภาพโดยทั่วไปของนายภัทรแข็งแรงดี ไม่มีโรคประจำตัว แต่เคยมีอาการแพ้เครื่องตี๋มบำรุงกำลัง เนื่องจากตี๋มไป 2 ขวดจึงเกิดอาการตัวสั่น และปวดศีรษะ นายภัทรตี๋มเหล้าและสูบบุหรี่เป็นประจำ

นายภัทรไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง แต่สิ่งที่อยากให้รัฐบาลให้ความช่วยเหลือ คือ อยากได้งานทำที่เป็นหลักแหล่งมั่นคง

นายมานพ ลีลาศภัย

นายมานพ ลีลาศภัย อายุ 59 ปี เกิดที่บ้านเลขที่ 261 หมู่ 1 ตำบล คลองจิว อำเภอบ้านบึง จังหวัด ชลบุรี จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนมาบมะกูด ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำหมู่บ้าน นายมานพ มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 2 คน เป็นชาย 1 คน หญิง 1 คน มารดาเสียชีวิตตั้งแต่นายมานพยังเด็กอยู่ ส่วนบิดาเสียชีวิตตั้งแต่นายมานพอายุใกล้เกณฑ์ทหาร

นายมานพมีภรรยาชื่อนางทิด สุนทรวัดณ์ อายุ 59 ปี ปัจจุบันแยกกันอยู่โดยไม่ได้ติดต่อกันมา 4-5 ปี แล้ว มีบุตรด้วยกัน 4 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 2 คน เมื่อแยกทางกันภรรยาขายที่ดินได้ 3 ล้านบาท ไม่ยอมแบ่งเงินให้ โดยวันที่ย้ายให้อยู่ตามลำพังคนเดียวต้องหาเลี้ยงชีพไปวัน ๆ ซึ่งถ้าวันไหนหาเงินไม่ได้ก็ต้องไป อาศัยชั่วคราวที่กิน

ปัจจุบันนายมานพต้องอาศัยนอนบนรถสามล้อบริเวณสี่แยกบ้านบึง เขาเลี้ยงสุนัขไว้หนึ่งตัวชื่อ โอโม ซึ่งช่วงกลางวันจะฝากที่ร้านขายยาปากทางสี่แยกบ้านบึงช่วยเลี้ยงให้ นายมานพมีเสื้อผ้าอยู่สามชุด ซึ่งจะใส่ได้เบาะ เวลาอาบน้ำจะไปอาบที่วัดใหม่พระยารธรรม ส่วนสบู่ ยาสีฟัน และแปรงนั้น ไม่มีและไม่ได้ใช้ มานานแล้ว

นายมานพสามารถอ่าน เขียน และคิดเลขได้ นอกจากนี้ยังสามารถทำงานด้านช่างไม้ ช่างปูนได้ด้วย อาชีพที่เคยทำมาก่อนที่จะมาขับสามล้อถีบ คือ อาชีพขับรถยนต์สองแถวรับจ้าง โดยทำอาชีพนี้ในช่วง อายุ 19-20 ปี ที่กิโล 10 บางสะพาน สัตหีบ สาเหตุที่เลิกทำอาชีพนี้เพราะขาดทุน มีผู้โดยสารใช้บริการค่อนข้าง น้อย และในช่วงอายุ 21 ปี ต้องไปเป็นทหารเกณฑ์ที่กรุงเทพมหานครด้วยหลังจากปลดประจำการจากทหาร แล้ว นายมานพได้ไปทำงานก่อสร้างสถานีนามัยที่กิโล 10 สัตหีบ ต่อมาเมื่ออายุได้ 25 ปี เขาได้เข้าไปยังเขา แม่หอม อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี เพื่อเข้าไปจับจองที่ดินทำกิน แต่เนื่องจากน้องชายของภรรยาถูกฆ่า ตายในป่าจึงต้องออกมาจากป่า และมาทำงานก่อสร้าง ที่จังหวัดอยุธยา แต่ทำอยู่ได้ไม่นานก็ต้องเลิก เพราะ ทำไม่ไหว เนื่องจากทำงานบนที่สูงไม่ได้

นายมานพประกอบอาชีพขับสามล้อถีบ มาแล้ว 30 ปี ที่เลือกอาชีพนี้เพราะไม่มีอาชีพอื่นให้ทำ และไม่อยากเป็นขอทาน สถานที่ทำงานคือบริเวณตลาดทรัพย์สิน หน้าวัดใหม่ และหน้าศูนย์การค้าฟอรั่ม โดยจะไปจอดรถเพื่อรอรับผู้โดยสารบริเวณดังกล่าวเริ่มทำงานตั้งแต่ 11.30 ถึง 19.30 ทำงานทุกวันไม่มีวันหยุด รถสามล้อถีบเป็นของตนเองจึงไม่ต้องเสียค่าเช่า การเข้าสู่อาชีพถีบสามล้อนี้ได้เพราะครูเที่ยง ที่มาบมะกูด เป็นผู้ที่ช่วยสอนการขับสามล้อถีบให้ นายมานพมีรายได้จากการขับสามล้อถีบวันละ 70-80 บาท ชอบอาชีพนี้ เพราะมีความเป็นอิสระดี ทำงานก็ได้เงินถ้าไม่ทำก็ไม่ได้เงิน ค่าใช้จ่ายประมาณวันละ 100 บาท ส่วนใหญ่เป็น ค่าข้าว และค่าเหล้า ปัจจุบันนี้มีหนี้สินอยู่ 1,200 บาท ซึ่งยืมมาจากเจ้าของร้านขายยาเย็นยงฟาร์มาชี้แต่ไม่ เสียดอกเบี้ย

ปัญหาในการประกอบอาชีพของนายมานพ คือ พวกวินมอเตอร์ไซด์ชอบเมายาบ้าแล้วมาข่มขู่ จะฆ่าสามล้อถีบเพื่อต้องการเงิน นายมานพเคยโดนยิงที่แขนซ้าย 3 นัด ปัจจุบันยังมีรอยของลูกปืนให้เห็นอยู่

นอกจากยังเคยประสบอุบัติเหตุในขณะที่ขับขี่มอเตอร์ไซด์ โดยโดนรถยนต์ชนที่หนองรี ในช่วงที่เข้าป่าจับจองที่ดิน ทำให้มอเตอร์ไซด์เสียหายและตนเองสลบ

สำหรับในด้านของสุขภาพนั้น นายมานพมีโรคประจำตัว คือ โรคชัก เคยเข้ารับการรักษาด่วนอยู่ที่โรงพยาบาลชลบุรี 2 คืน นายมานพดื่มเหล้า และสูบบุหรี่เป็นประจำ ไม่มีสวัสดิการทางด้านสุขภาพ ซึ่งรวมไปถึงบัตรทอง 30 บาท รักษาทุกโรค เพราะไม่มีเวลาไปทำ นอกจากนี้ยังมีปัญหารายได้ ไม่เพียงพอสำหรับใช้จ่าย และปัญหาครอบครัวที่ถูกภรรยาและลูก ๆ ทอดทิ้ง

ความช่วยเหลือที่นายมานพได้รับส่วนใหญ่มักจะมาจากเจ้าของร้านขายยาเย็นงฟาร์มมาซี แต่สำหรับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องนั้น นายมานพไม่ได้รับความช่วยเหลือ โดยสิ่งที่นายมานพต้องการให้รัฐช่วยเหลือคือ การจัดหาอาชีพที่มั่นคงและจัดที่พักอาศัยให้เป็นหลักแหล่งโดยอาชีพที่นายมานพต้องการทำคือ อาชีพยามรักษาการณ์ สำหรับความช่วยเหลือในรูปของโครงการกองทุนหมู่บ้านนั้น นายมานพไม่ทราบข้อมูล และไม่ต้องการความช่วยเหลือในรูปแบบดังกล่าว

นายเล็ก สุทธิสุวรรณ

นายเล็ก สุทธิสุวรรณ อายุ 44 ปี สถานที่เกิดและทะเบียนบ้านอยู่ที่บ้านเลขที่ 156 ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จบการศึกษาชั้น ม.ศ. 5 ที่โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำจังหวัด มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 9 คน เป็นชาย 5 คนและหญิง 4 คน บิดามารดามีอาชีพทำไร่ทำนา ปัจจุบันบิดาเสียชีวิตแล้ว ส่วนมารดาขณะนี้อายุ 74 ปี อาศัยอยู่ที่สกลนคร ช่วยเลี้ยงหลาน คือ ลูกของนายเล็ก และลูกของน้องสาวนายเล็กอีก 2 คน นายเล็กมีภรรยา ชื่อนางพิกุล เขียนพลกรัง อายุ 37 ปี ไม่ได้อยู่ด้วยกันแล้ว เพราะไปทำงานที่กรุงเทพฯ แล้วไม่กลับบ้าน มีบุตรด้วยกัน 1 คน อยู่กับมารดาของนายเล็กที่สกลนคร กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่บ้านเลขที่ 189/21 ซอยเขาน้อย บ้านนาแก ตำบลบ้านสวน อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นบ้านของเจ้าแก้วของรถสามล้อ โดยอยู่รวมกันหลายคนในห้องเดียวกัน เสียค่าเช่าวันละ 30 บาท เริ่มมาอยู่เมื่อ พ.ศ. 2541 นายเล็กไม่ค่อยพอใจในสภาพของที่อยู่มากนักเพราะไม่มีความเป็นส่วนตัว บางครั้งมีปัญหาไม่มีเงินจ่ายค่าเช่า

นายเล็กมีความสามารถในการอ่าน เขียนและคิดเลขได้ นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการซ่อมเครื่องยนต์ และเคยได้รับการฝึกอบรมในโครงการพระนักพัฒนาของสมเด็จพระเทพฯ ในช่วงที่นายเล็กเคยบวชอยู่

สำหรับอาชีพที่นายเล็กเคยทำมาก่อนที่จะมาขับสามล้อถีบ คือ อาชีพทำนา ซึ่งทำมาตั้งแต่สมัยยังเด็กที่จังหวัดสกลนคร สาเหตุที่ต้องเปลี่ยนอาชีพเพราะฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ทำให้ผลิตผลไม่ได้ผลตามที่คาดไว้ หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2520 จึงได้ไปทำงานเป็นลูกจ้างประจำที่หน่วยทหารช่าง จังหวัดราชบุรี โดยทำหน้าที่เป็นพลขับให้ผู้ป่วยขาพิการ และได้เรียนรู้การซ่อมเครื่องยนต์ไปด้วย ต่อมาในปี พ.ศ. 2523 ได้ลาออกเนื่องจากผู้ป่วยขาพิการคนเดิมได้ย้ายไปที่อื่น และมีผู้ป่วยขาพิการคนใหม่ที่ย้ายมาแทน ซึ่งนายเล็กไม่ชอบ นายเล็กจึงได้ไปขับสามล้อถีบอยู่ที่ตำบลท้ายบ้าน อำเภอปากน้ำ จังหวัดสมุทรปราการ โดยขับสามล้อถีบอยู่ที่ปากน้ำได้ 4 ปี จึงย้ายมาขับสามล้อถีบที่ชลบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541

นายเล็กขับสามล้อถีบ มาประมาณ 7 ปีแล้ว ที่เลือกทำอาชีพนี้ เพราะไม่รู้จะทำอาชีพอะไร โดยมีเพื่อนแนะนำเข้าสู่อาชีพนี้และบอกว่ารายได้ดีจึงตัดสินใจมาทำ แต่ปัจจุบันมีรถมอเตอร์ไซด์รับจ้างเพิ่มมากขึ้น ทำให้รายได้ไม่ดีเหมือนเมื่อก่อน สถานที่ทำงานประจำของนายเล็ก คือ บริเวณตลาดใหม่ และตลาดพงษ์ศักดิ์ เริ่มทำงานตั้งแต่ตี 4 และต่อเนื่องไปตลอดทั้งวันจนกระทั่งไม่มีผู้โดยสาร ทำทุกวันโดยไม่มีวันหยุด ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพมีเฉพาะค่าเช่ารถวันละ 30 บาท วิธีการทำงานจะนำรถสามล้อไปจอดเพื่อรอรับผู้โดยสารที่บริเวณตลาด เมื่อมีผู้มาจ้างให้ไปส่งของ หรือส่งผู้โดยสารจะตกลงราคากันแล้วจึงขับสามล้อถีบเพื่อไปส่งคนหรือสิ่งของตามจุดหมายที่ตกลงไว้ ผู้โดยสารส่วนมากจะเป็นแม่ค้าที่ตลาด โดยจะมีผู้โดยสารมาใช้บริการมากในช่วงเช้า รายได้จากการขับสามล้อถีบวันหนึ่งประมาณ 120 บาท เมื่อได้เงินมาจะนำไปซื้ออาหาร บุหรี่ และเหล้าจบนมด ไม่เงินเก็บ นายเล็กไม่ชอบอาชีพนี้ แต่จำเป็นต้องทำ เพราะมีความรู้่น้อย และจะไปรับ

จ้างก็คงทำไม่ไหว นายเล็กอยากมีงานทำ เช่น ช่อมรด โดยต้องการรายได้เดือนละ 6,000 บาท ปัจจุบันมีหนี้สินอยู่ทั้งหมด 700 บาท เป็นค่าเช่ารถที่ติดเก่าแก่ไว้ ไม่มีดอกเบี้ย และไม่แน่ว่าจะมีเงินใช้หนี้หมดเมื่อใด

ปัญหาในการทำงานในปัจจุบันของนายเล็ก คือ ไม่ค่อยมีผู้โดยสารมาใช้บริการ เพราะมีมอเตอร์ไซด์รับจ้างมาก และคนทั่วไปชอบใช้บริการมอเตอร์ไซด์รับจ้าง เพราะเร็วกว่า นอกจากนี้นายเล็กยังมีปัญหาครอบครัว โดยไม่ค่อยลงรอยกับญาติพี่น้อง นายเล็กมีปัญหาทางสุขภาพ โดยมีโรคประจำตัว คือ โรคกระเพาะอาหาร เคยไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลสกลนคร เมื่อ พ.ศ. 2540 ไม่เคยมีประวัติแพ้ยา แต่ดื่มเหล้าและสูบบุหรี่เป็นประจำ นายเล็กไม่มีสวัสดิการในการรักษาพยาบาลที่จังหวัดชลบุรี

นายเล็กไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยสิ่งที่นายเล็กอยากให้รัฐช่วยเหลือ คือ อยากให้ช่วยหางานที่มั่นคงและมีรายได้สม่ำเสมอ ให้เพื่อจะได้มีเงินเก็บไว้ใช้ในยามแก่ชรา นอกจากนี้ยังอยากให้รัฐช่วยเหลือในเรื่องทุนการศึกษาของบุตร

นายสิทธิพร สุริมาตย์

นายสิทธิพร สุริมาตย์ อายุ 24 ปี สถานที่เกิดและทะเบียนบ้านอยู่ที่บ้านเลขที่ 4 หมู่ที่ 6 ตำบลครีมหาญ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนครีมหาญวิทยาซึ่งเป็นโรงเรียนประจำตำบล มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 2 คน เป็นชาย 1 คน และหญิงอีก 1 คน บิดามีอาชีพทำไร่ทำนาและเคยมาทำงานขับรถประจำสายเหนือหนองมน-ชลบุรี มารดาเคยทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลเอกชน เป็นพนักงานจ่ายยา ปัจจุบันบิดามารดาได้กลับไปดูแลที่นาที่บ้านโดยได้จ้างผู้อื่นทำนาให้ นายสิทธิพรมีภรรยา ชื่อ นางประยงค์ คำขอบ มีอายุได้ 20 ปี ตอนนี้อยู่ด้วยกันและทำอาชีพขายปุ๋ยคอกอยู่ที่แผงหน้าแผงตลาดหนองมน ยังไม่มีบุตรด้วยกัน ในช่วงที่เป็นฤดูกาลทำนาจะส่งเงินให้บิดามารดาเดือนละ 4,000 บาท สำหรับจ้างคนให้มาดำนาหรือเกี่ยวข้าว

ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่บ้านเลขที่ 4 ซอย 5 ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นบ้านเช่า ลักษณะเป็นบ้านไม้ชั้นเดียว อยู่ด้านหลังตลาดหนองมน เสียค่าเช่าเดือนละ 1,200 บาท โดยใช้ไฟฟ้า และเสียค่าไฟฟ้าเอง เริ่มมาอยู่เมื่อ พ.ศ. 2539 พอใจกับสภาพของที่อยู่เพราะค่าเช่าไม่แพงกว้างขวางดีและไม่มีปัญหาเสียงดังจากเพื่อนบ้านบ้านที่อยู่ใกล้ ๆ เพราะส่วนใหญ่จะนอนกันตั้งแต่หัวค่ำ ซึ่งสาเหตุที่เลือกมาทำมาหากินที่จังหวัดชลบุรีเพราะบิดามารดาเคยมาทำงานที่ชลบุรีมาก่อน

นายสิทธิพรมีความสามารถในการอ่าน เขียนและคิดเลขได้ดี สามารถขับขีรถยนต์ได้ เคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตร ซึ่งจัดโดยสำนักงานเกษตรอำเภออำนาจเจริญ ในวัยเด็กช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์ นายสิทธิพรได้ช่วยบิดามารดาทำนา ที่จังหวัดอำนาจเจริญ แต่หลังจากที่จบการศึกษาแล้ว ไม่ได้ทำต่อเพราะย้ายมาหางานทำที่จังหวัดชลบุรี

นายสิทธิพรขับสามล้อ มาประมาณ 4 ปีแล้ว โดยเริ่มทำอาชีพนี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ที่เลือกทำอาชีพนี้เพราะเป็นอาชีพที่สุจริต และมีความเป็นอิสระ ไม่ต้องเป็นลูกจ้างใคร อีกทั้งยังสบายกว่างานอื่น เพราะเมื่อในช่วงที่ยังไม่มีใครมาจ้างสามารถนั่งรออยู่ที่รถ และอ่านหนังสือหรือทำอย่างอื่นได้ ไม่ได้เหนื่อยตลอดวันมีเวลาพักช่วงรอผู้โดยสาร นายสิทธิพรเข้ามาทำอาชีพขับสามล้อได้โดยการแนะนำของเพื่อน สถานที่ทำงานประจำ คือ บริเวณตลาดใหม่และตลาดหนองมน ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี เริ่มทำงานตั้งแต่ 04.00 น. ถึง 19.00 น. ทำงานทุกวันไม่มีวันหยุด ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพมีค่าเช่ารถสามล้อวันละ 50 บาท โดยเช่าจากเจ้าของรถที่อยู่ที่อยู่ท้ายตลาดหนองมน และต้องเสียค่าซ่อมรถเอง เมื่อรถเกิดเสียขึ้นวิธีการทำงานจะนำรถสามล้อถีบมาจอดรอรับผู้โดยสารบริเวณที่ตลาด เมื่อมีผู้มาจ้างให้ไปส่งผู้โดยสาร เมื่อตกลงราคาได้แล้วจะขับสามล้อถีบไปส่งผู้โดยสารหรือสิ่งของยังจุดหมายที่ได้ตกลงไว้ โดยผู้โดยสารส่วนมากจะเป็นแม่ค้าที่ตลาด ซึ่งจะมีผู้โดยสารมาใช้บริการมากในช่วงเช้ามีด ส่วนมากแล้วจะมีคนจ้างไปส่งของมากกว่าไปส่งผู้โดยสาร รายได้จากการขับสามล้อถีบวันหนึ่งประมาณ 100-200 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนตัววันละ 50 บาท เป็นค่าอาหาร และรายจ่ายของครอบครัวต่อวันประมาณ 80 บาท ส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร นายสิทธิพรไม่มีภาระหนี้สินและไม่เล่นการพนัน

นายสิทธิพรไม่มีปัญหาในการทำงานในอาชีพนี้ แต่ถ้ามีงานอื่นให้เลือกทำนายสิทธิพรอยากทำอาชีพที่เกี่ยวกับการเกษตร ป่าไม้ และต้องการรายได้เดือนละประมาณ 4,000 บาท สำหรับปัญหาครอบครัวและปัญหาสุขภาพนั้น นายสิทธิพร ไม่มีปัญหาในทั้งสองด้าน โดยนายสิทธิพรไม่มีโรคประจำตัว ไม่เคยมีประวัติแพ้ยา สุขภาพทั่วไปแข็งแรง แต่ดื่มเหล้าและสูบบุหรี่ นายสิทธิพรได้ทำบัตรทอง 30 บาทรักษาทุกโรคไว้แล้วที่จังหวัดอำนาจเจริญ

นายสิทธิพรไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องแต่อยากให้รัฐให้ความช่วยเหลือในการจัดหาอาชีพที่มั่นคงให้ สำหรับโครงการกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาทนั้น นายสิทธิพรทราบข้อมูลของโครงการดังกล่าวจากโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์แต่ไม่คิดที่จะไปกู้ยืม เพราะไม่อยากมีภาระหนี้สิน

นายวิจิต ไพลีสิทธิ์

นายวิจิต ไพลีสิทธิ์ อายุ 44 ปี เกิดที่ตำบลหาดส้มแป้น อ. เมือง จ. ระนอง จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนบ้านราชกุด จ. ระนอง ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำหมู่บ้าน มีพี่น้องร่วมบิดามารดา 8 คน เป็นชาย 5 คน หญิง 3 คน ปัจจุบันแต่งงานแล้ว ภรรยาชื่อ นางประยูร ตาทอง อายุ 44 ปี มีบุตรทั้งหมด 5 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 3 คน จำนวนบุตรที่อยู่ในอุปการะทั้งหมด 3 คน มีบุตรชายและบุตรสาวที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และบุตรชายคนเล็กที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านกุดน้ำกิน จ. อำนาจเจริญ บิดามารดาประกอบอาชีพประมง โดยทั้งคู่เสียชีวิตแล้ว ตั้งแต่นายวิจิตอายุ 18 ปี นอกจากนี้นายวิจิตยังต้องอุปการะมารดาของภรรยาวัย 65 ปีด้วย

ปัจจุบันนายวิจิตอาศัยอยู่ที่บ้านเช่าไม่มีเลขที่ ถ. สันติเกษม ต. แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี ลักษณะของอาคารเป็นบ้านไม้ชั้นเดียว สภาพเก่า ค่าเช่าเดือนละ 1,200 บาท ไม่รวมค่าน้ำค่าไฟ นายวิจิตมีความพอใจกับสภาพของที่อยู่อาศัยแห่งนี้ โดยเริ่มมาอาศัยอยู่ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 กับลูกสาว 1 คน และลูกชาย 1 คน ส่วนภรรยากับลูก ๆ 3 คน ยังอยู่ที่จังหวัดอำนาจเจริญ โดยนายวิจิตจะมาทำงานเก็บสามล้อที่ตำบลแสนสุข อำเภอมือเมือง จังหวัดชลบุรี แล้วส่งเงินไปให้ทางบ้านทุกเดือน ๆ ละ 4,000 บาท เมื่อถึงช่วงฤดูทำนา ในเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม จะกลับบ้านที่จังหวัดอำนาจเจริญเพื่อไปทำนา โดยข้าวที่ได้จากการทำนาจะใช้บริโภคภายในครอบครัวเท่านั้น เนื่องจากมีที่นาเพียง 10 ไร่ ผลผลิตจึงไม่พอขาย

นายวิจิตขับสามล้อถีบมานาน 11 ปี โดยเพื่อนเป็นผู้ชักชวนให้มาทำอาชีพนี้ และช่วยสอนขับสามล้อให้ สาเหตุที่เลือกอาชีพนี้เพราะคิดว่ารายได้ดี โดยเหตุที่เลือกมาอยู่ที่บางแสน จ. ชลบุรี เพราะเคยมาเที่ยวแล้วรู้สึกว่าร่าเริง หาดินคล่อง สถานที่ทำงาน คือ บริเวณตลาดหนองมน ต. แสนสุข จ. ชลบุรี เริ่มทำงานตั้งแต่ 4.00-19.00 น. ทำงานทุกวัน วิธีการทำงานจะถีบสามล้อมาจอดรอผู้โดยสารที่ตลาดหนองมน โดยส่วนใหญ่ผู้โดยสารจะเป็นแม่ค้าที่มีของมาก และคนชรา ผู้โดยสารจะเรียกใช้บริการมากในช่วง 7.00 น. โดยเสียค่าเช่าวันละ 50 บาท แต่จะนำรถมาเก็บไว้ที่บ้านไม่ต้องนำไปคืนถ้าแก่ ค่าโดยสารแต่ละครั้งจะอยู่ระหว่าง 10-20 บาท ขึ้นอยู่กับการตกลงกับลูกค้าและระยะทางที่ผู้โดยสารให้ไปส่ง รายได้จากการขับสามล้อเฉลี่ย 170-300 บาทต่อวัน จะแบ่งรายได้จำนวน 4,000 บาท ส่งไปให้ทางบ้านที่จังหวัดอำนาจเจริญทุกเดือน ส่วนที่เหลือจะเก็บไว้เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว ช่วงเศรษฐกิจยังดีอยู่จะมีผู้โดยสารมาใช้บริการมาก รายได้ต่อเดือนประมาณ 10,000 บาท ปัจจุบันรายได้ลดน้อยลงไปมาก ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อวัน ประมาณ 150 บาท ค่าอาหาร ค่านูหรี รายได้จะใกล้เคียงกับค่าใช้จ่ายทำให้ไม่มีเงินเก็บ

โดยส่วนตัวแล้วนายวิจิตไม่ชอบอาชีพนี้ แต่ทำเพราะรายได้ดี ถ้ามีงานอื่นให้ทำอยากทำงานขับรถและอยากได้ค่าจ้างเดือนละ 6,000-7,000 บาท ซึ่งถ้าเก็บได้และมีฐานะดีขึ้นจะกลับไปอยู่กับครอบครัวที่จังหวัดอำนาจเจริญ ปัจจุบันไม่ได้อยู่กับครอบครัวก็ทำให้รู้สึกเหงาและคิดถึง แต่ต้องอดทนเพราะทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว นายวิจิตไม่มีปัญหาในการประกอบอาชีพ

นายวิจิตไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องแต่สิ่งที่นายวิจิตต้องการให้รัฐบาลให้ความช่วยเหลือ คือ ในเรื่องของการสนับสนุนด้านการศึกษาแก่นุตร โดยอยากให้ลูก ๆ ได้เรียนหนังสือและจบการศึกษาในระดับสูง

นายเสียง หอมละมัย

นายเสียง หอมละมัย อายุ 67 ปี เกิดที่บ้านเลขที่ 690 ต. คลองกิว อ. บ้านบึง จ. ชลบุรี จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนหัวกุ่มแจ เป็นโรงเรียนประจำหมู่บ้านมีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 7 คน เป็นชาย 3 คน หญิง 4 คน เสียชีวิตแล้ว 1 คน บิดามารดามีอาชีพทำไร่ ปัจจุบันบิดามารดาได้เสียชีวิตแล้วทั้งคู่ นายเสียงมีภรรยา ชื่อ นางหมวย หอมละมัย อายุ 66 ปี ปัจจุบันยังอยู่ด้วยกัน มีบุตรด้วยกัน 2 คน เป็นหญิงทั้งคู่ ปัจจุบันทั้ง 2 คน แต่งงานแล้ว และแยกครอบครัวไป 1 คน สมาชิกที่อยู่ในการอุปการะภรรยาที่ไม่ได้ทำอาชีพอะไรเนื่องจากป่วยเป็นเบาหวานมา 2-3 ปีแล้ว, บุตรสาว 1 คน ทำอาชีพรับจ้างซักผ้าได้เงินเดือน ๆ ละ 1,000 บาท และหลาน 2 คน อายุ 14 ปี และ 12 ปี ทั้งสองเรียนอยู่ที่โรงเรียนอาชีวศึกษา จ. ชลบุรี

นายเสียงสามารถอ่าน เขียนได้ แต่คิดเลขไม่ได้ เวลาทอนเงินค่าโดยสารจะให้ผู้อื่นช่วยคิดให้ เคยเป็นทหารเกณฑ์ที่ลัดหนีมา 2 ปี ก่อนที่จะมาทำอาชีพขั้วสามล้อถีบนายเสียงเคยทำนาทำไร่ มาจนถึงอายุ 40 ปี ที่บ้านเกิดที่ ต. คลองกิว อ. บ้านบึง จ. ชลบุรี แต่รายได้ไม่พอใช้ประกอบกับภรรยาได้งานเป็นนักรการภารโรงที่โรงเรียนกลุ่มประถมวัย จึงย้ายมาเช่าบ้านอยู่ที่ตำบลบ้านกุด อำเภอ เมือง จ. ชลบุรี (อยู่ด้านหน้าปากซอยของบ้านเช่าในปัจจุบัน) และเข้ามาทำงานเป็นกรรมกรที่ตลาดใหม่ ใน อ. เมือง จ. ชลบุรี แต่เนื่องจากรายได้น้อยจึงเปลี่ยนอาชีพมาขั้วสามล้อถีบ

ปัจจุบันอาศัยอยู่ในบ้านเช่าที่ตำบลบ้านกุด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ค่าเช่าเดือนละ 1,800 บาท ลักษณะเป็นห้องแถวทำด้วยไม้ เริ่มมาอยู่ที่นี่เมื่อ 1 เดือนที่แล้ว มีความพอใจในที่พักอาศัยแห่งนี้เนื่องจากค่อนข้างเงียบสงบไม่มีเสียงดังรบกวน เพราะบ้านเช่าหลังก่อนที่เพิ่งย้ายออกมามีปัญหาในเรื่องสภาพแวดล้อมโดยมีการเสพยาบ้ามีเด็กวัยรุ่นที่ชอบก่อเหตุวุ่นวาย และชอบส่งเสียงดังเป็นประจำ อีกทั้งตนเองยังมีปัญหากับเจ้าของบ้านเช่าด้วย

นายเสียงขั้วสามล้อถีบมาประมาณ 30 ปีแล้ว เข้ามาทำอาชีพนี้เองโดยไม่ได้มีใครแนะนำที่มาทำอาชีพนี้เพราะไม่รู้จะไปทำอาชีพอะไร และสมัยก่อนรายได้จากการขั้วสามล้อถีบค่อนข้างรายได้ดี แต่ช่วงนี้มีมอเตอร์ไซค์รับจ้างมากทำให้รายได้ไม่ค่อยดีเหมือนเมื่อก่อน เริ่มทำงานตั้งแต่ 05.00-22.00 น. และทำทุกวันไม่มีวันหยุด วิธีการทำงาน จะนำสามล้อถีบไปจอดรอผู้โดยสารบริเวณตลาดใหม่เพื่อรอลูกค้ามาใช้บริการมาก อุปกรณ์ในการทำงานคือ หมวก เสื้อแขนยาว และรถสามล้อถีบของตัวเอง ที่เก็บเงินซื้อมาได้ รายได้จากการขั้วสามล้อถีบประมาณ 50-120 บาทต่อวัน ค่าใช้จ่ายส่วนตัววันละ 50-60 บาท ส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร และค่ากระทิ้งแดง รายจ่ายของครอบครัว วันละ 100 กว่าบาท ค่าใช้จ่ายหลัก คือ ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ และค่าเช่าบ้านเดือนละ 1,800 บาท ปัจจุบันครอบครัวมีภาระหนี้สินอยู่ทั้งหมด 2,000 บาท ซึ่งยืมมาจากชาวบ้านปล่อยเงินกู้โดยคิดดอกเบี้ยร้อยละ 20 ต่อเดือน ทุกวันนี้เมื่อหาเงินมาได้จะนำไปใช้หนี้คืนทุกวัน นายเสียงไม่เล่นการพนัน แต่ชอบเล่นหอยได้ดิน

นายเสียงไม่มีปัญหาในการทำงานเพราะทำอาชีพนี้มานานแล้ว ถึงแม้จะไม่อยากทำอาชีพนี้ เพราะเหนื่อยมากแต่ไม่รู้จะไปทำอาชีพอะไร เพราะอายุมากแล้วไปสมัครงานคงไม่มีที่ไหนรับเข้าทำงาน เคยคิดจะ

ไปทำอาชีพรับซื้อของเก่าและเก็บของเก่าขาย แต่ไม่มีเงินซื้ออุปกรณ์ในการทำมาหากินคือรถพ่วง และไม่ยอมขายสามล้อเพราะเสียตาย สำหรับในด้านสุขภาพนั้นนายเสียงมีสุขภาพแข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัว ไม่เคยแพ้ยา สุขภาพจิตดี แต่สูบบุหรี่ ภรรยาป่วยเป็นโรคเบาหวานมาก 2-3 ปีแล้ว เคยไปเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลชลบุรีแต่ยังไม่หาย

นายเสียงไม่เคยได้รับและไม่เคยไปขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง แต่สิ่งที่อยากให้รัฐบาลช่วยเหลือคือ ต้องการให้ช่วยแก้ปัญหารายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย แต่ไม่ต้องการความช่วยเหลือในรูปแบบเงินกู้ของธนาคารออมสิน หรือเงินกองทุนหมู่บ้าน เพราะกลัวหาเงินไปใช้ไม่ได้

นายบุญยัง สุขอุดม

นายบุญยัง สุขอุดม อายุ 60 ปี เกิดที่บ้านเลขที่ 109 ม. 1 ต. บางทราย อ. เมือง จ. ชลบุรี จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนวัดช่องลม เป็นโรงเรียนประจำอำเภอบิดามารดามีอาชีพเลี้ยงเป็ด อยู่ที่ บางทราย อ. เมือง จ. ชลบุรี ปัจจุบันบิดาเสียชีวิตแล้ว มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 5 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 3 คน นายบุญยังมีภรรยาแล้ว 2 คน แต่เลิกกับภรรยาแล้วทั้ง 2 คน โดยคนที่ 2 เลิกกันได้ 4-5 ปีแล้ว เนื่องจากภรรยาหนีไป มีบุตร 3 คน เป็นหญิงทั้ง 3 คน

ปัจจุบันนายบุญยังได้ขายที่ดินที่บ้านไปแล้ว และอาศัยนอนบนรถสามล้อถีบ โดยอาศัยหลับนอนบนสามล้อถีบมาหลายปีแล้ว ตั้งแต่ภรรยาคนที่ 2 หนีไป เนื่องจากตนเองอยู่ตัวคนเดียว ไม่มีภาระและไม่มีอะไรต้องห่วง โดยไม่กลัวที่ต้องออกมานอนคนเดียวบนบ้าน รู้สึกชอบ เพราะอิสระคิดว่าแก่มาแล้วคงอยู่ได้อีกไม่นาน ไม่ต้องทำอะไรมาก เพียงอยู่ไปวัน ๆ เท่านั้น บางครั้งอาจมีปัญหาบ้าง เพราะมีคนมาไล่ และยุ่งกีดบ้าง แต่เคยชินแล้ว บริเวณที่อาศัยจอดรถนอนส่วนใหญ่จะเป็นบริเวณตลาดใหม่

นายบุญยังมีความสามารถในการอ่านเขียนและคิดเลขได้ เคยไปเป็นทหารเกณฑ์มา 2 ปี ที่สตึก จ. ชลบุรี นายบุญยังเคยทำอาชีพประมงตั้งแต่อายุได้ 10 ปี ถึง 20 ปี ที่ ต. บางทราย จ. ชลบุรี สาเหตุที่เปลี่ยนมาขับสามล้อถีบ เพราะเดิมจะจับปลาอยู่แถวชายฝั่ง ต่อมาปลา ฟู ที่จะทำให้จับเหลือน้อย ต้องออกทะเลไปกับเรือประมง จึงเลิกทำอาชีพนี้เพราะไม่ชอบเป็นลูกจ้างใคร ชอบงานที่เป็นอิสระมากกว่า

นายบุญยังขับสามล้อถีบมากกว่า 40 ปีแล้ว โดยขับมาตั้งแต่ปลดประจำการจากทหารที่เลือกอาชีพนี้ เพราะไม่รู้จะทำอาชีพอะไร และไม่มีอะไรจะทำ โดยเข้าสู่อาชีพนี้ด้วยตนเองไม่มีใครชักชวน รู้สึกชอบงานนี้ เพราะเป็นการที่มีอิสระ สถานที่ทำงานในช่วงเช้าจะจอดรถรอผู้โดยสารบริเวณตลาดทรัพย์สิน ช่วยสายตั้งแต่ 09.00 น. จะมาจอดรถรอผู้โดยสารที่วัดกลาง และตอนเย็น ๆ จะจอดรอผู้โดยสารที่ตลาดใหม่ เวลาเริ่มงานและเลิกงานไม่แน่นอน แล้วแต่ความพอใจของตนเอง แต่จะทำงานทุกวัน วิธีการทำงานจะนำรถไปจอดรอรับผู้โดยสารตามจุดต่าง ๆ เพื่อรอผู้โดยสารมาใช้บริการ คิดค่าบริการเที่ยวละ 10 บาท ส่วนใหญ่ลูกค้าจะเป็นคนสูงอายุ และคนที่มิใช่ชาวของจำนวนมาก อุปกรณ์ในการทำงานมีหมวกและสามล้อถีบ ซึ่งเป็นของตัวเอง โดยซื้อมาในราคาผ่อนชำระหมดแล้ว แต่สภาพรถเก่ามาก บางครั้งรถเสียต้องซ่อม เสียค่าซ่อมครั้งละ 100-200 บาท มีรายได้จากการขับรถสามล้อถีบวัน 50-60 บาท ไม่คิดเปลี่ยนไปทำอาชีพอื่นเพราะอาชีพนี้รายได้ดีอยู่แล้ว มีความเป็นอิสระจะไปไหนมาไหนก็ได้ ค่าใช้จ่ายหลักคือ ค่าบุหรี่ยวันละ 14-15 มวนและค่าอาหาร ส่วนใหญ่รายได้ที่หามาได้จะใช้จ่ายหมด ไม่มีเงินเก็บ ถ้าไม่มีเงินจะเข้าไปขอข้าวกินที่วัด นายบุญยังชอบเล่นพนันมวยตู้ โดยเคยโดยตำรวจจับฐานเล่นพนันมวยตู้ 1 ครั้ง

ปัญหาในการประกอบอาชีพของนายบุญยัง คือ ปัจจุบันนี้หาเงินได้ลำบาก เพราะไม่ค่อยมีผู้โดยสารที่ใช้บริการสามล้อถีบกันแล้ว

นายบุญยังเคยประสบอุบัติเหตุโดยโดนรถชน ในขณะที่ขับสามล้อเมื่อ พ.ศ. 2530 และได้รับบาดเจ็บถึงขั้นขาหัก ได้รับความช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลจากทางโรงพยาบาลชลบุรีและโรงพยาบาลเลิดสิน

โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายในการรักษา

นายบุญยังเคยเป็นวัณโรค เมื่ออายุประมาณ 30 กว่าเคยไปรับการรักษาที่ศูนย์โรคปอดเขต 3 และโรงพยาบาลชลบุรี ปัจจุบันหายดีแล้ว สุขภาพโดยทั่วไปแข็งแรงไม่เคยมีประวัติแพ้ยา นายบุญยังไม่ได้ทำบัตรทอง 30 บาทรักษาทุกโรค เพราะคิดว่าเป็นโครงการนี้ไม่ดีจ่ายยาให้คนใช้น้อย และให้คนใช้รอคิวนาน

นายบุญยังไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรับและเอกชนที่เกี่ยวข้องและไม่เคยต้องการให้รัฐบาลเข้ามาให้ความช่วยเหลือ เพราะคิดว่ารัฐบาลไม่สามารถช่วยเหลือได้จริง

นายฮวง แซ่โจ้ว

นายฮวง แซ่โจ้ว อายุ 69 ปี เกิดที่บ้านเลขที่ 11/1 ซ. ท่าหัน ต. เมือง อ. เมือง จ. ชลบุรี จบการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนวัดกำแพง เป็นโรงเรียนที่ส่วนใหญ่คนยากจนจะเรียน มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 2 คน เป็นชาย 1 คน และหญิง 1 คน ซึ่งเสียชีวิตแล้ว บิดามารดาประกอบอาชีพ เลี้ยงเบ็ด ปัจจุบันเสียชีวิตแล้วทั้งสองคน นายฮวงมีภรรยาชื่อนางเฮียง แซ่ตั้ง อายุ 64 ปี มีบุตรด้วยกัน 5 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 3 คน ปัจจุบันนายฮวงอาศัยอยู่กับภรรยาที่ป่วยเป็นอัมพฤกษ์หิวเข้าใช้งานไม่ได้สาเหตุเพราะหกล้ม และบุตรชายที่เป็นช่างทาสี รายได้ของบุตรชายไม่แน่นอน เนื่องจากบางวันไม่มีงาน

ที่อยู่ปัจจุบัน คือ บ้านเลขที่ 11/1 ซ. ท่าหัน ต. เมือง อ. เมือง จ. ชลบุรี ซึ่งอยู่มาตั้งแต่เกิดลักษณะอาคารเป็นบ้านไม้ชั้นเดียว สมัยก่อนบิดามารดาได้ซื้อที่ดินแปลงที่บ้านหลังปัจจุบันได้ปลูกสร้างอยู่และผ่อนชำระให้เจ้าของที่ดินจนหมดแล้ว แต่เมื่อบิดามารดาเสียชีวิตเจ้าของที่ดินได้ยึดที่ดินคืน เนื่องจากเป็นข้อตกลงที่ทำไว้ในสัญญาซื้อขาย ทำให้ในปัจจุบันต้องเสียค่าเช่าให้กับเจ้าของที่ดินเดือนละ 1,000 บาท รวมค่าน้ำค่าไฟ จะตกประมาณ 1,300-1,400 บาท ต่อเดือน ทำให้นายฮวงรู้สึกคับแค้นใจมากแต่ต้องอดทน

นายฮวงอ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ แต่พอคิดเลขได้ ปัจจุบันขับสามล้อถีบมาแล้ว 52 ปี โดยขับมาตั้งแต่อายุ 17 ปี ที่เลือกอาชีพนี้เพราะว่าไม่มีอาชีพอื่นให้ทำ เมื่อเห็นคนอื่นถีบก็นึกว่าตนเองก็ต้องถีบได้ จึงลองมาทำอาชีพนี้และได้ทำมาถึงทุกวันนี้ สถานที่ทำงานคือ บริเวณตลาดล่างเริ่มทำงานตั้งแต่ 05.30 ถึง 16.30 ทำงานทุกวันไม่มีหยุด วิธีการทำงานจะนำรถไปรอรับผู้โดยสารแถว ๆ ตลาด ส่วนใหญ่ผู้โดยสารจะเป็นแม่ค้าที่มาซื้อกับข้าว ช่วงเช้าจะมีผู้โดยสารมาใช้บริการมาก แต่ช่วงบ่ายจะไม่ค่อยมีผู้โดยสาร ซึ่งผู้โดยสารส่วนมากจะเป็นลูกค้าประจำ เทียบหนึ่งจะได้ค่าโดยสารประมาณ 10-20 บาท อุปกรณ์ในการทำงานจะมีหมวด เสื้อแขนยาว รถสามล้อ ซึ่งรถสามล้อจะเช่าจากผู้อื่นละ 20 บาท มีรายได้จากการขับสามล้อถีบวันละ 100-200 บาท ปัจจุบันมีความรู้สึกเฉย ๆ กับอาชีพถีบสามล้อเนื่องจากอายุมากแล้ว ไม่รู้จะไปทำอาชีพอะไร ถ้าไม่ทำก็ไม่มียาได้ แต่ไม่คิดจะเปลี่ยนไปทำอาชีพอื่น เพราะเคยชินกับการทำอาชีพนี้ อีกทั้งยังมีความรู้หน่อยอีกด้วย สมัยก่อนในช่วงที่รายได้ดียังสามารถหาเงินมาปลูกบ้านได้ แต่ทุกวันนี้รายได้ลดน้อยลงไปมาก รายจ่ายของครอบครัวต่อวันประมาณ 100 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก คือ ค่าอาหาร ค่าของใช้ ถ้าเงินไม่พอใช้ หรือไม่มีเงินก็จะอด เพราะไม่อยากจะไปกู้เงินที่ชาวบ้านคิดดอกเบี้ยร้อยละ 20 ต่อเดือน

ปัญหาในการประกอบอาชีพของนายฮวง คือ ปัจจุบันคนส่วนใหญ่จะใช้บริการรถมอเตอร์ไซด์รับจ้างกันมากเพราะสะดวกและเร็วกว่า ทำให้คนใช้บริการสามล้อถีบน้อยลงส่งผลต่อรายได้ของนายฮวงและครอบครัวจนลดน้อยลงจนไม่พอใช้จ่าย นายฮวงเคยประสบอุบัติเหตุโดยขับสามล้อโดยโดนรถพุ่งเข้าชนรถเมื่อประมาณสิบปีก่อน

นายฮวงมีโรคประจำตัว คือ โรคนี้่ว โดยจะมีอาการปวดท้องและปวดหลัง เคยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลชลบุรีเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. โดยจะมีอาการปวดท้องและปวดหลัง เคยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลชลบุรี เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2544 ซึ่งทางแพทย์จะใช้วิธีการรักษาโดยการผ่าตัด แต่นายฮวง

ไม่ยอมจึงกลับบ้านและรักษาด้วยยาสมุนไพร ส่วนภรรยาของนายฮวงเป็นอัมพฤกษ์ที่หัวเข่า ปัจจุบันยังไม่ได้รับการรักษาให้หายขาด

นายฮวงไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยความช่วยเหลือที่นายฮวงอยากได้รับจากรัฐบาลคือ การช่วยเหลือในการสร้างรายได้ให้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย แต่ไม่ต้องการความช่วยเหลือในรูปแบบของเงินกองทุนหมู่บ้าน หรือเงินให้กู้ยืมของธนาคารออมสิน เนื่องจากต้องรอนาน และอาจจะกู้ไม่ได้

นายสุด ใจสงบ

นายสุด ใจสงบ อายุ 48 ปี เกิดที่บ้านเลขที่ 51 ม. 10 ต.หนองนาแซง อ.เมือง จ. ชัยภูมิ จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา เป็นโรงเรียนประจำจังหวัด มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 6 คน เป็นชาย 3 คน หญิง 3 คน บิดามารดาประกอบอาชีพทำนา ที่ จ. ชัยภูมิ ปัจจุบันเสียชีวิตแล้วทั้งสองคน นายสุดมีภรรยาชื่อนางปมร ใจสงบ อายุ 46 ปี ปัจจุบันยังอยู่ด้วยกัน มีบุตรด้วยกัน 3 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 1 คน มีบุตรที่อยู่ที่อยู่ในอุปการะ 1 คน ปัจจุบันอาศัยอยู่กับสมาชิกในครอบครัว คือ ภรรยา ทำงานห้องเย็นของ บ. ทิพย์วันชัย มีรายได้วันละ 200 บาท ลูกสาวคนโต อายุ 26 ปี ทำงานชั้นที่ บ. Morex และเป็นคนส่งเสียน้องชาย 2 คน ซึ่งเรียนอยู่ที่โรงเรียนชลบุรีสุขบพในชั้น ม. 2 และชั้น ม. 5

ที่อยู่ปัจจุบัน คือ บ้านเลขที่ 99/3 ม. 5 ต.บางทราย อ. เมือง จ. ชลบุรี ลักษณะอาคารเป็นห้องแถว ให้เช่าทำด้วยไม้ เริ่มมาอยู่ที่นี่ตั้งแต่ พ.ศ. 2536 ค่าเช่ารวมค่าน้ำ ค่าไฟ ประมาณ 1,500-1,600 บาท ต่อเดือน มีความพอใจที่อยู่อาศัยแห่งนี้กับบ้านพักมาก เพราะสงบเงียบ และสะดวกสบาย

นายสุดอ่านและเขียนหนังสือได้ดี แต่คิดเลขพอได้ เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับสื่อสารมวลชน การทำข่าว โดยเคยไปประชุมที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและกองทัพบก

นายสุดเคยทำอาชีพทำนา ตั้งแต่อายุ 7 ขวบ จนถึง 12 ขวบ ที่ จ. ชัยภูมิ แต่ได้เลิกทำเพราะเบื่อและไม่ชอบอาชีพทำนา

ต่อมาได้รับจ้างพ่น สาร DDT ให้กับหน่วยมาลาเรีย ที่ จ. นครราชสีมา ในช่วงอายุ 17 ปี ถึง 20 ปี แต่ต่อมาต้องเลิกทำเพราะโครงการดังกล่าวได้สิ้นสุดลง และได้ไปทำงานที่โรงงานผลิต พลาสติกแต่ทำได้เพียง 3 เดือนก็เลิกทำเพราะไม่ชอบ หลังจากนั้นได้งานที่โรงพิมพ์เป็นช่างเรียงอักษรแต่ต้องเลิกทำเพราะประสบอุบัติเหตุรถชน ทำให้เสียแขนขวาไป 1 ข้าง ไม่สามารถทำงานได้

นายสุดขับสามล้อถีบมาแล้ว 15-16 ปี ที่เลือกทำอาชีพนี้เพราะชอบ ความเป็นอิสระ สถานที่ทำงาน คือ บริเวณท่าเกวียน เริ่มทำงานตั้งแต่ 07.30 ถึง 17.00 น. เพราะช่วงเย็นต้องไปรับภรรยากลับบ้านทุกวัน ทำงานทุกวันไม่มีหยุด วิธีการทำงานนำรถสามล้อไปจะจอดรอรับผู้โดยสารที่แถว ๆ ตลาด ส่วนใหญ่ผู้โดยสารจะเป็นลูกค้าประจำ ส่วนใหญ่ผู้โดยสารจะชอบใช้บริการรถของนายสุด เพราะนายสุดแต่งกายสะอาด เรียบร้อย ค่าโดยสารเที่ยวหนึ่งจะได้ประมาณ 10-20 บาท อุปกรณ์การทำงานจะมีหมวก เสื้อแขนยาว รถสามล้อถีบ ซึ่งเป็นของตนเองโดยซื้อมาเมื่อ 15 ปีที่แล้ว รายได้จากการขับสามล้อถีบวันละ 150-300 บาท ค่าใช้จ่ายของครอบครัวต่อวันประมาณ 150 บาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร นายสุดเข้าสู่อาชีพนี้ด้วยตนเอง ไม่มีใครแนะนำ รู้สึกชอบอาชีพนี้มาก เพราะอิสระ ไม่ต้องขึ้นอยู่กับใครอีกทั้งยังสามารถเลือกลูกค้าได้ ไม่เคยคิดจะเปลี่ยนงาน

นายสุดไม่มีปัญหาในการประกอบอาชีพ และไม่มีปัญหาในครอบครัว เนื่องจากครอบครัวมีความสุขดี แต่มีปัญหาด้านสภาพร่างกายเนื่องจากเคยประสบอุบัติเหตุรถชน เมื่อ พ.ศ. 2520 ในสมัยที่ยังทำงานเป็นช่างเรียงอักษรอยู่ที่โรงพิมพ์ ทำให้ต้องพิการเสียแขนขวาไป 1 ข้าง นอกจากนี้ยังเคยเข้ารับการ

รักษาอาการต่อกระจกที่โรงพยาบาลชลบุรี เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2544 สุขภาพร่างกายในส่วนอื่น ๆ แข็งแรงเป็นปกติ นายสุดไม่ดื่มเหล้า และไม่สูบบุหรี่

นายสุดไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง และไม่ต้องการความช่วยเหลือจากโครงการเงินกู้ต่าง ๆ ของรัฐ อาทิ เงินกองทุนหมู่บ้าน หรือ เงินให้กู้ยืมของธนาคารออมสิน เพราะไม่อยากเป็นหนี้และคิดว่าตนเองไม่ได้เดือดร้อนในเรื่องเงินทอง